

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 metai

2019 m. gruodžio 3 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. lapkričio 18 d. KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/2007 kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 taikymo taisyklės, susijusios su gyvūnų, gyvūninių produktų, genetinės medžiagos produktų ir šalutinių gyvūninių produktų bei jų gaminių, šieno ir šiaudų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose, sąrašais, ir iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/275/EB ⁽¹⁾ 1

SPRENDIMAI

- ★ 2019 m. lapkričio 28 d. Tarybos Sprendimas (ES) 2019/2008 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje jūrų organizacijoje jos asamblėjos 31-oje sesijoje, dėl Rezoliucijos A.658(16) dėl šviesogražių medžiagų naudojimo ir montavimo gelbėjimosi priemonėse dalinių pakeitimų ir rezoliucijos dėl Apžiūros pagal Suderintą apžiūros ir sertifikavimo sistemą (HSSC) rekomendacijų priėmimo 40
- ★ 2019 m. gruodžio 2 d. Tarybos Sprendimas (BUSP) 2019/2009 dėl Ukrainos pastangų kovoti su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis rėmimo bendradarbiaujant su ESBO 42
- ★ 2019 m. lapkričio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2010 kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų deginimo (pranešta dokumentu Nr. C(2019) 7987) ⁽¹⁾ 55
- ★ 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo Sprendimas (ES) 2019/2011 kuriuo dėl taikymo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiamas įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009, kuriuo patvirtinamos valstybių narių pateiktos vakcinacijos nuo žvynelinės programos (pranešta dokumentu Nr. C(2019) 8580) ⁽¹⁾ 93
- ★ 2019 m. lapkričio 29 d. KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2019/2012 dėl išimčių pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 29/2009, nustatančio bendro Europos dangaus duomenų ryšio paslaugų reikalavimus, 14 straipsnį ⁽¹⁾ 95

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/2007

2019 m. lapkričio 18 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 taikymo taisyklės, susijusios su gyvūnų, gyvūninių produktų, genetinės medžiagos produktų ir šalutinių gyvūninių produktų bei jų gaminių, šieno ir šiaudų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose, sąrašais, ir iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/275/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvą 97/78/EB, nustatančią principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių į Bendriją įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą ⁽¹⁾, ypač į jos 3 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdama į 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) ⁽²⁾, ypač į jo 47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2017/625 nustatyta taisyklė dėl valstybių narių kompetentingų institucijų vykdomos į Sąjungą įvežamų gyvūnų ir prekių oficialios kontrolės, siekiant patikrinti atitiktį Sąjungos žemės ūkio maisto produktų grandinės teisės aktams;
- (2) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/478 ⁽³⁾ iš dalies pakeistas Reglamentas (ES) 2017/625, į to reglamento 47 straipsnio 1 dalies b punktą įtraukiant šieną, šiaudus ir maisto produktus, kurių sudėtyje yra augalinių produktų ir perdirbtų gyvūninių produktų (toliau – sudėtiniai produktai);
- (3) pagal Reglamentą (ES) 2017/625 prieš įvežant tam tikrų kategorijų gyvūnus ir prekes iš trečiųjų šalių į Sąjungą pasienio kontrolės poste visuomet turėtų būti atliekama jų oficiali kontrolė. Oficialiai kontrolei pasienio kontrolės postuose atlikti visuomet turi būti pateikiami ne tik gyvūnai, bet ir gyvūniniai produktai, genetinės medžiagos produktai, šalutiniai gyvūniniai produktai, šienas ir šiaudai bei sudėtiniai produktai;
- (4) Reglamentu (ES) 2017/625 reikalaujama, kad Komisija nustatytų įvairių gyvūnų ir gyvūninių produktų, genetinės medžiagos produktų, šalutinių gyvūninių produktų, šieno ir šiaudų bei sudėtinų produktų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose, sąrašus, nurodant jų atitinkamą Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodą, nustatytą Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87 ⁽⁴⁾;
- (5) šalutinių produktų gaminiai yra šalutinių gyvūninių produktų pakategorė, todėl jie turėtų būti įtraukti į sąrašus ir atitinkamai turėtų būti nurodyti jų KN kodai;

⁽¹⁾ OL L 24, 1998 1 30, p. 9.

⁽²⁾ OL L 95, 2017 4 7, p. 1.

⁽³⁾ 2019 m. sausio 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/478, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 nuostatos dėl siuntų, kurioms taikoma oficiali kontrolė pasienio kontrolės postuose, kategorijų (OL L 82, 2019 3 25, p. 4).

⁽⁴⁾ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

- (6) Komisijos sprendimu 2007/275/EB ⁽⁵⁾ nustatytos nuostatos dėl gyvūnų ir produktų, įskaitant sudėtinius produktus, kurių veterinariniai patikrinimai pasienio kontrolės postuose atliekami pagal Tarybos direktyvas 91/496/EEB ⁽⁶⁾ ir 97/78/EB. Pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/625 ⁽⁷⁾ naujos sudėtinių produktų įvežimo į Sąjungą sąlygos bus taikomos nuo 2021 m. balandžio 21 d. Todėl tikslinga toliau taikyti dabartines Sprendimu 2007/275/EB nustatytas taisykles dėl sudėtinių produktų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose; šis reglamentas sudėtiniams produktams netaikomas. Siekiant išvengti teisinių nuostatų dubliavimosi, šiuo reglamentu turėtų būti iš dalies pakeistas Sprendimas 2007/275/EB, jo taikymo sritį apribojant iki sudėtinių produktų;
- (7) kad kompetentingos institucijos galėtų lengviau atlikti oficialią kontrolę pasienio kontrolės postuose pagal Reglamentą (ES) 2017/625, šiame reglamente nustatytame sąraše turėtų būti išsamiai aprašyti gyvūnai, gyvūniniai produktai, genetinės medžiagos produktai, šalutiniai gyvūniniai produktai bei jų gaminiai, šienas ir šiaudai, kurių oficiali kontrolė atliekama;
- (8) be to, tam tikrų KN kodų atveju šiame reglamente nurodoma tik dalis gyvūnų ir produktų, priskiriamų atitinkamai pozicijai ar subpozicijai. Tokiais atvejais šiame reglamente turėtų būti pateikiama papildoma informacija apie atitinkamus gyvūnus ir produktus, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose;
- (9) kadangi Reglamento (ES) 2017/625 nuostatos, reglamentuojančios klausimus, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomos nuo 2019 m. gruodžio 14 d., šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo tos pačios dienos;
- (10) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. šiuo reglamentu nustatomi gyvūnų, gyvūninių produktų, genetinės medžiagos produktų, šalutinių gyvūninių produktų bei jų gaminių, šieno ir šiaudų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose pagal Reglamento (ES) 2017/625 47 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipio a punktą, sąrašai;
2. šis reglamentas netaikomas sudėtiniams produktams.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) gyvūniniai produktai – gyvūniniai produktai, apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 ⁽⁸⁾ I priedo 8.1 punkte;
- 2) neapdoroti kiaulių šeriai – neapdoroti kiaulių šeriai, kaip apibrėžta Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011 ⁽⁹⁾ I priedo 33 punkte;

⁽⁵⁾ 2007 m. balandžio 17 d. Komisijos sprendimas 2007/275/EB dėl gyvūnų ir produktų, kurie pagal Tarybos direktyvas 91/496/EEB ir 97/78/EB turi būti patikrinti pasienio kontrolės postuose, sąrašų (OL L 116, 2007 5 4, p. 9).

⁽⁶⁾ 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 91/496/EEB, nustatanti gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus ir iš dalies pakeičianti direktyvas 89/662/EEB, 90/425/EEB ir 90/675/EEB (OL L 268, 1991 9 24, p. 56).

⁽⁷⁾ 2019 m. kovo 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/625, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas reikalavimais dėl tam tikrų žmonėms vartoti skirtų gyvūnų ir prekių siuntų įvežimo į Sąjungą (OL L 131, 2019 5 17, p. 18).

⁽⁸⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL L 139, 2004 4 30, p. 55).

⁽⁹⁾ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL L 54, 2011 2 26, p. 1).

- 3) neapdorotos plunksnos ir plunksnų dalys – neapdorotos plunksnos ir plunksnų dalys, apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priedo 30 punkte;
- 4) neapdoroti plaukai – neapdoroti plaukai, apibrėžti Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priedo 32 punkte;
- 5) tarpinis produktas – tarpinis produktas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priedo 35 punkte;
- 6) apdoroti kailiai ir odos – apdoroti kailiai ir odos, apibrėžti Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priedo 28 punkte;
- 7) neapdorota vilna – neapdorota vilna, apibrėžta Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011 I priedo 31 punkte.

3 straipsnis

I priede išvardytų gyvūnų ir prekių oficiali kontrolė

Šio reglamento I priede išvardytų gyvūnų ir prekių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose pagal Reglamentą (ES) 2017/625.

4 straipsnis

Sprendimo 2007/275/EB pakeitimai

Sprendimas 2007/275/EB iš dalies keičiamas taip:

- 1) pavadinimas pakeičiamas taip:

„2007 m. balandžio 17 d. Komisijos sprendimas dėl sudėtinių produktų, kurie turi būti tikrinami pasienio kontrolės postuose, sąrašų“;

- 2) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Dalykas

Šiuo sprendimu nustatomos taisyklės dėl sudėtinių produktų, kuriuos įvežant į Sąjungą pasienio kontrolės postuose atliekama oficiali kontrolė.“;

- 3) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

I priede išvardytų sudėtinių produktų oficiali kontrolė

1. Šio sprendimo I priede išvardytų sudėtinių produktų oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 (*).

2. Pirminė sudėtinių produktų atranka oficialiai kontrolei atliekama pagal I priedo 1 stulpelyje pateiktą Kombinuotąjį nomenklatūrą ir patikslinama atsižvelgiant į I priedo 3 stulpelyje pateiktą nuorodą į konkretų tekstą arba cituojamą teisės aktą.

(*) 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).“;

- 4) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pavadinimas pakeičiamas taip:
„**Sudėtiniai produktai, kurių oficiali kontrolė atliekama**“;
- b) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
„Oficiali kontrolė taikoma sudėtiniams produktams, kurių:“;
- 5) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Tam tikriems sudėtiniams produktams taikoma nukrypti leidžianti nuostata

1. Nukrypstant nuo 3 straipsnio nuostatų, neatliekama šių sudėtinių produktų, kurių sudėtyje nėra mėsos produktų, oficiali kontrolė:
- a) sudėtinių produktų, kurių mažiau kaip pusę turinio sudaro bet kuris kitas perdirbtas produktas, jeigu jie:
- i) ilgai išsilaiko aplinkos temperatūroje nesugedę arba yra neabejotinai pagaminti visą jų masę išverdant arba apdorojant aukšta temperatūra ir tokiu būdu denatūruojant bet kokią žaliavą;
  - ii) aiškiai nustatyti kaip skirti žmonėms vartoti;
  - iii) saugiai supakuoti arba uždaryti hermetiškose talpose;
  - iv) vežami su komerciniu dokumentu ir etikete su užrašu oficialia valstybės narės kalba, o tas dokumentas ir etiketė kartu suteikia informacijos apie sudėtinių produktų pobūdį (svarbiausias savybes), kiekį ir pakuočių skaičių, kilmės šalį, gamintoją ir ingredientus;
- b) II priede išvardytų sudėtinių produktų.
2. Tačiau bet kuris pieno produktas, esantis bet kokių sudėtinių produktų sudėtyje, turi būti gautas tik iš Komisijos reglamento (ES) Nr. 605/2010 (*) I priede išvardytų šalių ir apdorotas, kaip nurodyta tame priede.

(*) 2010 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 605/2010, kuriuo nustatomos gyvūnų sveikatos, visuomenės sveikatos ir veterinarinio sertifikavimo sąlygos, taikomos įvežant į Europos Sąjungą žalią pieną, pieno gaminius, priešpienį ir priešpienio gaminius, skirtus vartoti žmonėms (OL L 175, 2010 7 10, p. 1).“;

- 6) I ir II priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento II priedą.

5 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2019 m. gruodžio 14 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 18 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

GYVŪNŲ, GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ, GENETINĖS MEDŽIAGOS PRODUKTŲ, ŠALUTINIŲ GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ IR JŲ GAMINIŲ BEI ŠIENO IR ŠIAUDŲ, KURIŲ OFICIALI KONTROLĖ ATLIEKAMA PASIENIO KONTROLĖS POSTUOSE, KAIP NURODYTA 3 STRAIPSNYJE, SĄRAŠAS

Pastabos.

1. Bendrosios pastabos

Prie kai kurių skirsnių pridedamos bendrosios pastabos, kuriose paaiškinama, kurie gyvūnai ar prekės priskiriami atitinkamam skirsniui. Be to, prireikus daroma nuoroda į Komisijos reglamente (ES) Nr. 142/2011 ⁽¹⁾ nustatytus konkrečius reikalavimus.

2. Skirsnio pastaba

Šio priedo sąrašai suskirstyti į skirsnius, atitinkančius atitinkamus Kombinuotosios nomenklatūros (KN) skirsnius, kaip nustatyta Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 ⁽²⁾ I priede.

Skirsnių pastabos – tai paaiškinimai, prireikus paimti iš atskirų KN skirsnių pastabų.

3. Suderintos sistemos paaiškinimų ir klasifikavimo patarimų ištrauka

Papildoma informacija apie įvairius skirsnius prireikus paimta iš Pasaulio muitinių organizacijos suderintos sistemos paaiškinimų ir klasifikavimo patarimų.

Lentelės:

4. 1 skiltis. KN kodas

Šioje skiltyje nurodomas KN kodas. Reglamentu (EEB) Nr. 2658/87 nustatyta Kombinuotoji nomenklatūra yra pagrįsta Tarptautine konvencija dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (toliau – SS), kurią parengė Muitinių bendradarbiavimo taryba, vėliau tapusi Pasaulio muitinių organizacija (toliau – PMO), ir kuri nustatyta 1983 m. birželio 14 d. Briuselyje sudaryta tarptautine konvencija, kuri Europos ekonominės bendrijos vardu patvirtinta Tarybos sprendimu 87/369/EEB ⁽³⁾ (toliau – SS Konvencija). KN atkartojami pirmieji šeši SS pozicijų ir subpozicijų skaitmenys, o septintu ir aštuntu skaitmenimis nurodomos papildomos tik KN būdingos subpozicijos.

Naudojant keturių skaitmenų kodą: jei nenurodyta kitaip, pasienio kontrolės postuose atliekama visų produktų, prie kurių pridėti šie keturi skaičiai arba kurie jais pažymėti, oficiali kontrolė. Dauguma tokių atvejų į Komisijos sprendimu 2004/292/EB ⁽⁴⁾ įdiegtą TRACES sistemą įtraukti atitinkami KN kodai yra išskaidomi į šešių arba aštuonių skaitmenų kodus.

Kai oficiali kontrolė turi būti taikoma tik tam tikriems bet kuriuo keturių, šešių ar aštuonių skaičių kodu ženklinamiems produktams, o KN tas kodas nesuskirstytas į konkrečius poskyrius, jis žymimas „Ex“. Tokiu atveju gyvūnai ir produktai, kuriems taikomas šis reglamentas, nustatomi pagal KN kodą ir atitinkamą aprašymą 2 skiltyje bei apribojimą ir paaiškinimą 3 skiltyje.

5. 2 skiltis. Aprašymas

Prekės aprašytos taip, kaip nustatyta KN aprašymo skiltyje.

Nepažeidžiant KN aiškinimo taisyklių, laikoma, kad 2 skilties gyvūnų ir produktų aprašymas yra tik nurodomojo pobūdžio, nes į šį reglamentą įtrauktos prekės nustatomos pagal KN kodus.

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL L 54, 2011 2 26, p. 1).

⁽²⁾ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

⁽³⁾ 1987 m. balandžio 7 d. Tarybos sprendimas 87/369/EEB dėl Tarptautinės suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijos bei konvencijos pakeitimo protokolo sudarymo (OL L 198, 1987 7 20, p. 1).

⁽⁴⁾ 2004 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimas 2004/292/EB dėl TRACES sistemos įdiegimo ir iš dalies keičiantis Sprendimą 92/486/EEB (OL L 94, 2004 3 31, p. 63).

6. 3 skiltis. Apribojimas ir paaiškinimas

Šioje skiltyje pateikiama išsami informacija apie įtrauktus gyvūnus arba prekes. Išsamesnę informaciją apie įvairiems KN skirsniams priskiriamus gyvūnus arba prekes galima rasti Europos Sąjungos kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimuose ⁽⁹⁾.

Produktai, gauti iš šaltinių gyvūninių produktų, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009 ⁽⁹⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 142/2011, nėra konkrečiai nurodyti Sąjungos teisėje. Būtina atlikti iš dalies perdirbtų produktų, kurie iš esmės tebėra žaliaviniai produktai ir kuriuos reikės dar kartą perdirbti patvirtintoje arba registruotoje paskirties šalies įmonėje, oficialią kontrolę. Pasienio kontrolės postuose oficialūs inspektoriai, jei būtina, įvertina ir nustato, ar produkto gaminytis yra pakankamai perdirbtas, kad jam nereikėtų taikyti tolesnės oficialios kontrolės, numatytos Sąjungos teisės aktuose.

1 SKIRSNIS

Gyvi gyvūnai

1 skirsnio pastaba (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui priskiriami visi gyvi gyvūnai, išskyrus:

- a) žuvis ir vėžiagyvius, moliuskus ir kitus vandens bestuburius, priskiriamus 0301, 0306, 0307 arba 0308 pozicijoms;
- b) mikroorganizmų kultūras ir kitus produktus, priskiriamus 3002 pozicijai, ir
- c) gyvūnus, priskiriamus 9508 pozicijai.“

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

„0106 pozicijai priskiriami, *inter alia*, šie naminiai arba laukiniai gyvūnai:

A) Žinduoliai

- (1) primatai;
- (2) banginiai, delfinai ir jūrų kiaulės (*Cetacea* būrio žinduoliai); lamantinai ir diugoniai (*Sirenia* būrio žinduoliai); ruoniai, jūrų liūtai ir vėpliai (*Pinnipedia* pobūrio žinduoliai);
- (3) kiti (pvz., šiaurės elniai, katės, šunys, liūtai, tigrai, lokiai, drambliai, kupranugariai (įskaitant vienakuprius kupranugarius), zebrai, triušiai, kiškiai, elniai, antilopės (išskyrus *Bovinae* šeimos gyvūnus, kalnų ožkas, lapės, audinės ir kitus kailinių gyvūnų ūkiams skirtus gyvūnus).

B) Ropliai (įskaitant gyvates ir vėžlius)

C) Paukščiai

- (1) plėšrieji paukščiai;
- (2) papūginių būrio paukščiai (įskaitant papūgas, ilgauodeges papūgas, aras ir kakadu);
- (3) kiti (kaip antai kurapkos, fazanai, putpelės, slankos, perkūno oželiai, balandžiai, jerubės, sodinės startos, laukinės antys, laukinės žąsys, strazdai, juodieji strazdai, vieversiai, kikiliai, zylės, kolibriai, povai, gublės ir kiti paukščiai, nenurodyti 0105 pozicijoje);

D) Vabzdžiai, pvz., bitės (vežami dėžėse, narveliuose ar aviliuose arba ne).

E) Kiti, pvz., varlės.

Šiai pozicijai nepriskiriami keliaujančių cirkų, keliaujančių žvėrynų ar kitų panašių keliaujančių gyvūnų parodų gyvūnai (95.08 pozicija).“

⁽⁹⁾ Europos Sąjungos kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimai (OL C 76, 2015 3 4, p. 1) su vėlesniais pakeitimais.

⁽⁹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šaltinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šaltinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0101	Gyvi arkliai, asilai, mulai ir arklėnai	Visi
0102	Gyvi galvijai	Visi
0103	Gyvos kiaulės	Visos
0104	Gyvos avys ir ožkos	Visos
0105	Gyvi naminiai paukščiai, t. y. <i>Galus domesticus</i> rūšies paukščiai (vištos ir gaidžiai), antys, žąsys, kalakutai ir perlinės vištos (patarškos)	Visi
0106	Kiti gyvi gyvūnai	Visi; apima visus gyvūnus, priskiriamus šioms subpozicijoms: 0106 11 00 (primatai) 0106 12 00 (banginiai, delfinai ir jūrų kiaulės (<i>Cetacea</i> būrio žinduoliai); lamantinai ir diugoniai (<i>Sirenia</i> būrio žinduoliai); ruoniai, jūrų liūtai ir vėpliai (<i>Pinnipedia</i> pobūrio žinduoliai); 0106 13 00 (kupranugariai ir kiti kupranugariniai (<i>Camelidae</i>)) 0106 14 (triušiai arba kiškiai) 0106 19 00 (kiti): žinduoliai, išskyrus priskiriamus 0101, 0102, 0103, 0104, 0106 11, 0106 12, 0106 13 ir 0106 14 pozicijoms; priskiriami šunys ir katės. 0106 20 00 (ropiai, įskaitant gyvates ir vėžlius) 0106 31 00 (paukščiai: plėšrūnai) 0106 32 00 (paukščiai: papūginių būrio paukščiai, įskaitant papūgas, ilgauodeges papūgas, aras ir kakadu) 0106 33 00 (stručiai; emu (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)) 0106 39 (kiti): apima paukščius, išskyrus priskiriamus 0105, 0106 31, 0106 32 ir 0106 33 pozicijoms, įskaitant balandžius. 0106 41 00 (bitės) 0106 49 00 (kiti vabzdžiai, išskyrus bites) 0106 90 00 (kiti): visi kiti gyvi gyvūnai, nenurodyti kitoje vietoje, išskyrus žinduolius, roplius, paukščius ir vabzdžius. Šiai pozicijai priskiriamos gyvos varlės, kurios laikomos vivariumuose, arba kurios yra skirtos žmonėms vartoti ir yra paskerdžiamos.

2 SKIRSNIS

Mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai**2 skirsnio pastaba (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

- produktai, apibūdinti 0201–0208 arba 0210 pozicijose, nevartojami arba netinkami vartoti žmonių maistui;
- gyvūnų žarnos, pūslės ir skrandžiai (0504 pozicija), gyvūnų kraujas (0511 arba 3002 pozicija) arba
- gyvūniniai riebalai, išskyrus produktus, priskiriamus 0209 pozicijai (15 skirsnis).

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0201	Galvijų mėsa, šviežia arba atšaldyta	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0202	Galvijų mėsa, užšaldyta	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0203	Kiaulių mėsa, šviežia, atšaldyta arba užšaldyta	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0204	Avių arba ožkų mėsa, šviežia, atšaldyta arba užšaldyta	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0205 00	Arklių, asilų, mulų arba arklėnų mėsa, šviežia, atšaldyta arba užšaldyta	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0206	Galvijų, kiaulių, avių, ožkų, arklių, asilų, mulų arba arklėnų valgomieji subproduktai, švieži, atšaldyti arba užšaldyti	Visa. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0207	Naminių paukščių, priskiriamų 0105 pozicijai, mėsa ir valgomieji subproduktai, švieži, atšaldyti arba užšaldyti	Visi. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti.
0208	Kita mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai, švieži, atšaldyti arba užšaldyti	Visi. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti. Priskiriama kita žaliava želatinai arba kolagenui, skirtiems žmonėms vartoti, gaminti. Priskiriama visa mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai, priskiriami šioms subpozicijoms: 0208 10 (triušių arba kiškių) 0208 30 00 (primatų) 0208 40 (banginių, delfinų ir jūrų kiaulių (<i>Cetacea</i> būrio žinduolių); lamantinų ir diugonių (<i>Sirenia</i> būrio žinduolių); ruonių, jūrų liūtų ir vėplių (<i>Pinnipedia</i> pobūrio žinduolių) 0208 50 00 (roplių, įskaitant gyvates ir vėžlius) 0208 60 00 (kupranugarių ir kitų kupranugarinių (<i>Camelidae</i>)) 0208 90 (kitų: naminių balandžių; medžiojamųjų paukščių ir žvėrių, išskyrus triušių arba kiškių; kt.): priskiriama putpelių, šiaurės elnių ir visų kitų žinduolių rūšių mėsa. Priskiriamos varlių kojelės pagal KN kodą 0208 90 70.
0209	Kiaulių riebalai be liesos mėsos ir naminių paukščių riebalai, nelydyti ar kitu būdu neekstrahuoti, švieži, atšaldyti, užšaldyti, sūdyti, užpilti sūrymu, džiovinti arba rūkyti:	Visi; priskiriami riebalai ir perdirbti riebalai, kaip aprašyta 2 skiltyje, net jeigu tinkami tik pramoniniam naudojimui (netinkami žmonėms vartoti).
0210	Mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai, sūdyti, užpilti sūrymu, džiovinti (vytinti) arba rūkyti; valgomieji mėsos arba mėsos subproduktų miltai ir rupiniai	Visi; priskiriami mėsa, mėsos produktai ir kiti gyvūniniai produktai. Tačiau šiam kodui nėra priskiriama žaliava, neskirta ar netinkama žmonėms vartoti. Priskiriami perdirbti gyvūniniai baltymai ir džiovintos kiaulių ausys, skirtos žmonėms vartoti. NET jei tokios džiovintos kiaulių ausys naudojamos kaip pašaras, Komisijos reglamento (EB) Nr. 1125/2006 (¹) priede patikslinta, kad jos gali būti priskirtos kodui 0210 99 49. Tačiau džiovinti subproduktai ir kiaulių ausys, netinkami žmonėms vartoti, priskiriami kodui 0511 99 85.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		Žmonėms vartoti skirti kaulai priskiriami 0506 pozicijai. Dešros yra priskiriamos 1601 pozicijai. Mėsos ekstraktai ir sultys yra priskiriami 1603 pozicijai. Taukų likučiai (spirgai) yra priskiriami 2301 pozicijai.

(¹) 2006 m. liepos 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1125/2006 dėl tam tikrų prekių klasifikavimo Kombinuotojoje nomenklatūroje (OL L 200, 2006 7 22, p. 3).

3 SKIRSNIS

Žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai

Bendrosios pastabos

Šiam skirsniui priskiriamos gyvos veisimui ir dauginimui skirtos žuvis, gyvos dekoratyvinės žuvis ir gyvos žuvis arba gyvi vėžiagyviai, transportuojami gyvi, bet importuojami žmonėms vartoti.

Visiems šio skirsnio produktams yra taikoma oficiali kontrolė.

3 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

- a) žinduoliai, priskiriami 0106 pozicijai;
- b) žinduolių, priskiriamų 0106 pozicijai, mėsa (0208 arba 0210 pozicija);
- c) žuvis (įskaitant jų kepenis, ikrus ir pienius) arba vėžiagyviai, moliuskai arba kiti vandens bestuburiai, negyvi ir nevalgomi arba netinkami vartoti žmonių maistui dėl jų prigimties arba būklės (5 skirsnis); miltai, rupiniai ir granulės iš žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių (2301 pozicija) arba
- d) paruošti vartojimui ikrai ir jų pakaitalai, pagaminti iš žuvų ikrelių (1604 pozicija).

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0301	Gyvos žuvis	Visos; priskiriami upėtakiai, unguriai, karpiai ar bet kurios kitos rūšys arba žuvis, importuojamos veisimo ar dauginimo tikslais. Gyvos žuvis, importuojamos žmonėms vartoti nedelsiant, atliekant jų oficialią kontrolę laikomos produktais. Priskiriamos dekoratyvinės žuvis, priskiriamos 0301 11 00 ir 0301 19 00 subpozicijoms.
0302	Šviežios arba atšaldytos žuvis, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, priskiriamą 0304 pozicijai.	Visos; priskiriamos kepenys, pieniai ir ikrai, švieži arba atšaldyti, pagal KN kodą 0302 91 00.
0303	Sušaldytos žuvis, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, priskiriamą 0304 pozicijai	Visos; priskiriamos kepenys, pieniai ir ikrai, priskiriami 0303 91 subpozicijai.
0304	Žuvų filė ir kita žuvų mėsa (malta arba nemalta), šviežia, atšaldyta arba užšaldyta	Visos
0305	Žuvis, vytintos, sūdytos arba užpiltos sūrymu; rūkytos žuvis, virtos ar keptos arba nevirtos ir nekeptos prieš rūkymą arba rūkymo proceso metu; žuvų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami žmonėms vartoti.	Visos; priskiriami kiti žuvininkystės produktai, kaip antai žuvis miltai, rupiniai ir granulės, tinkami žmonėms vartoti; priskiriamos žuvis galvos, uodegos ir plaukiojamosios pūslės bei kiti žuvininkystės produktai.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0306	Vėžiagyviai su kiautais arba be kiautų, gyvi, švieži, atšaldyti, sušaldyti, vytinti, sūdyti arba užpilti sūrymu; rūkyti vėžiagyviai, su kiautais arba be kiautų, virti ar kepti arba nevirti ir nekepti prieš rūkymą arba rūkymo proceso metu; vėžiagyviai su kiautais, virti vandenyje arba garuose, atšaldyti arba neatšaldyti, užšaldyti arba neužšaldyti, vytinti arba nevytinti, sūdyti arba užpilti sūrymu arba nesūdyti ir neužpilti sūrymu; vėžiagyvių miltai, rupiniai ir granulės, tinkami žmonėms vartoti	Visi: gyvi vėžiagyviai, importuojami žmonėms vartoti nedelsiant, atliekant jų oficialią kontrolę laikomi produktais. Priskiriamos dekoratyvinės sūriavandenės krevetės ir jų cistos, skirtos naudoti kaip gyvūnai augintiniai, ir visi gyvi dekoratyviniai vėžiagyviai, kaip nustatyta Komisijos reglamente (EB) Nr. 1251/2008 ⁽¹⁾ .
0307	Moliuskai su geldelėmis arba be geldelių, gyvi, švieži, atšaldyti, sušaldyti, vytinti, sūdyti arba užpilti sūrymu; rūkyti moliuskai, su geldelėmis arba be geldelių, virti ar kepti arba nevirti ir nekepti prieš rūkymą arba rūkymo proceso metu; moliuskų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami žmonėms vartoti	Priskiriami moliuskai, kurie gali būti virti, o po to rūkyti. Kiti virti moliuskai priskiriami 1605 pozicijai. Priskiriami gyvi dekoratyviniai moliuskai, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 1251/2008. gyvi moliuskai, importuojami žmonėms vartoti nedelsiant, atliekant jų oficialią kontrolę laikomi produktais. Priskiriami visi 0307 11–0307 99 subpozicijoms priskiriami produktai, pvz.: 0307 60 (sraigės, išskyrus jūrines sraiges): Priskiriami <i>Helix pomatia</i> , <i>Helix aspersa</i> , <i>Helix lucorum</i> rūšių ir <i>Achatinidae</i> šeimos sausumos pilvakojai. Priskiriamos gyvos sraigės (įskaitant gėlavandenės sraiges), skirtos žmonėms vartoti nedelsiant, ir sraigių mėsa, skirta žmonėms vartoti. Priskiriamos blanširuotos arba apdorotos sraigės. Toliau apdoroti produktai priskiriami 1605 pozicijai. 0307 91 00 (gyvi, švieži arba atšaldyti kiti moliuskai, t. y. kiti nei austrės, šukutės, midijos (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), sepijos, kalmarai, aštuonkojai, jūrinės sraigės, dvigeldžiai moliuskai (angl. <i>clams</i> , <i>cockles</i> , <i>ark shells</i>), jūrų ausytės (<i>Haliotis</i> spp.) ir jūrinės sraigės (<i>Strombus</i> spp.): priskiriama jūrinių rūšių sraigių mėsa, su kiautais arba be kiautų. 0307 99 (kiti moliuskai, išskyrus gyvus, šviežius, atšaldytus arba šaldytus, t. y. išskyrus austrės, šukutes, midijas (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), sepijas, kalmarus, aštuonkojus, jūrines sraiges, dvigeldžius moliuskus (angl. <i>clams</i> , <i>cockles</i> , <i>ark shells</i>), jūrų ausytes (<i>Haliotis</i> spp.) ir jūrines sraiges (<i>Strombus</i> spp.); taip pat įskaitant miltus, rupinius ir granules, tinkamus žmonėms vartoti).
0308	Vandens bestuburiai, išskyrus vėžiagyvius ir moliuskus, gyvi, švieži, atšaldyti, užšaldyti, vytinti, sūdyti ar sūryme; rūkyti vandens bestuburiai, išskyrus vėžiagyvius ir moliuskus, virti ar kepti arba nevirti ir nekepti prieš rūkymą arba rūkymo proceso metu; vandens bestuburių, išskyrus vėžiagyvius ir moliuskus, miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	Visos

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1251/2008, kuriuo įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2006/88/EB nuostatos dėl akvakultūros gyvūnų ir jų produktų pateikimo rinkai ir importo į Bendriją reikalavimų bei dėl tokiomis atvejais taikomų sertifikavimo reikalavimų ir kuriuo patvirtinamas gyvūnų platintojų rūšių sąrašas (OL L 337, 2008 12 16, p. 41).

4 SKIRSNIS

Pienas ir pieno produktai; paukščių kiaušiniai; natūralus medus; gyvūninės kilmės maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje**4 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. „Pienas“ reiškia nenugriebtą pieną su grietinėle arba iš dalies arba visiškai nugriebtą pieną.
2. 0405 pozicijoje:
- terminas „sviestas“ reiškia natūralų sviestą, išrūgų sviestą arba atgamintą sviestą (šviežią, sūdytą arba karstelėjusį, įskaitant konservuotą sviestą), gautą vien tik iš pieno, kuriame pieno riebalų kiekis ne mažesnis kaip 80 % masės, bet ne didesnis kaip 95 % masės, maksimalus sausųjų neriebalinių pieno dalelių kiekis 2 % masės ir maksimalus vandens kiekis 16 % masės. Į sviestą neturi būti pridėta emulsiklių, bet gali būti natrio chlorido, maistinių dažų, neutralizuojančiųjų druskų ir nekenksmingų pieno rūgštį gaminančių bakterijų kultūrų;
  - žodžių junginys „pieno pastos“ reiškia „vanduo – riebaluose“ rūšies tepią emulsiją, kurioje pieno riebalai yra vieninteliai produkto riebalai, o jų kiekis yra ne mažesnis kaip 39 % masės, bet mažesnis kaip 80 % masės.
3. Produktai, pagaminti išrūgų koncentracijos būdu, pridedant pieno arba pieno riebalų, turi būti priskiriami 0406 pozicijai kaip sūriai, jeigu jie turi šias tris savybes:
- pieno riebalų kiekis ne mažesnis kaip 5 % sausosios medžiagos masės;
  - sausosios medžiagos kiekis ne mažesnis kaip 70 %, bet ne didesnis kaip 85 % masės, ir
  - yra suformuoti arba gali būti suformuoti.
4. Šiam skirsniui nepriskiriami:
- išrūgų produktai, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 95 % masės laktozės, išreikštos bevandenės laktozės kiekiu sausojoje medžiagoje (1702 pozicija);
  - produktai, gauti iš pieno, ne mažiau kaip vieną jo natūralių sudedamųjų dalių (pavyzdžiui, pieno riebalus) pakeitus kita medžiaga (pavyzdžiui, oleino riebalais) (1901 arba 2106 pozicija), arba
  - albuminai (įskaitant ne mažiau kaip dviejų išrūgų baltymų koncentratų, kurių sudėtyje išrūgų baltymai sudaro daugiau kaip 80 % sausosios medžiagos masės) (3502 pozicija) arba globulinai (3504 pozicija).
- ...“

Suderintos sistemos paaiškinimų ištraukos

„0408 pozicijai priskiriami visų paukščių sveiki kiaušiniai be lukštų ir kiaušinių tryniai. Šiai pozicijai priskiriami produktai gali būti švieži, džiovinti, virti vandenyje arba garuose, formuoti (pvz., cilindro formos „pailgieji kiaušiniai“), šaldyti arba konservuoti kitu būdu. Visi jie priskiriami šiai pozicijai neatsižvelgiant į tai, ar į juos pridėta ar nepridėta cukraus arba kitų saldiklių ir ar jie skirti maistui, ar pramoniniams tikslams (pvz., rauginimui).

Šiai pozicijai nepriskiriami:

- kiaušinio trynio aliejus (1506 pozicija);
- kiaušinių mišiniai, į kuriuos pridėta pagardų, prieskonių ar kitų priedų (2106 pozicija);
- lecitinas (2923 pozicija);
- atskirtas kiaušinio baltymas (kiaušinio albuminas) (3502 pozicija).

...

0409 pozicijai priskiriamas bičių (*Apis Mellifera*) arba kitų vabzdžių medus, centrifuguotas arba koriuose, arba su korių gabaliukais, į kurių nepridėta nei cukraus, nei kitų medžiagų. Toks medus gali būti nurodytas pagal augalus, iš kurių jis surinktas, kilmę arba spalvą.

0409 pozicijai nepriskiriamas dirbtinis medus ir natūralaus bei dirbtinio medaus mišiniai (1702 pozicija).

...

0410 pozicijai priskiriami gyvūniniai produktai, tinkami žmonėms vartoti, nenurodyti kitoje Kombinuotosios nomenklatūros vietoje. Tai apima:

a) vėzlių kiaušinius. Tai yra upių arba jūrų vėzlių kiaušiniai; jie gali būti švieži, džiovinti arba konservuoti kitu būdu.

Vėzlių kiaušinių aliejus nepriskiriamas (15.06 pozicija).

b) *Salanganes* lizdai („paukščių lizdai“) Jie sudaryti iš medžiagos, kurią išskiria paukštis ir kuri nuo sąlyčio su oru greitai sukietėja.

Lizdai gali būti pateikiami neapdoroti arba jie gali būti išvalyti pašalinant plunksnas, pūkus, dulkes ir kitas priemaišas, kad jie būtų tinkami vartoti. Paprastai jie yra balkšvų juostelių arba siūlų pavidalo.

Paukščių lizdų sudėtyje yra daug baltymų ir jie beveik išimtinai naudojami sriuboms ar kitiems maisto produktams gaminti.

0410 pozicijai nepriskiriamas gyvūnų kraujas, valgomas arba ne, skystas arba džiovintas (0511 arba 3002 pozicija).“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0401	Nekoncentruotas pienas ir grietinėlė, į kuriuos ne pridėta cukraus ar kitų saldiklių.	Visi. Šiai pozicijai priskiriamas gyvūnų pašarams naudojamas pienas, o gyvūnų pašarai, kurių sudėtyje yra pieno, yra priskiriami 2309 pozicijai. Pienas, skirtas naudoti terapijai arba profilaktikai, priskiriamas 3001 pozicijai.
0402	Pienas ir grietinėlė, koncentruoti arba į kuriuos pridėta cukraus ar kitų saldiklių	Visi.
0403	Pasukos, rūgpienis ir grietinė, jogurtas, kefyras ir kitoks fermentuotas arba raugintas pienas ir grietinėlė, koncentruoti arba nekonzentruoti, į kuriuos pridėta arba ne pridėta cukraus ar kitų saldiklių arba aromatinių medžiagų, taip pat į kuriuos pridėta arba ne pridėta vaisių, riešutų arba kakavos	Visi; priskiriama grietinėlė, į kurią pridėta aromatinių medžiagų arba vaisių, sušaldytas ir fermentuotas pienas, skirtas žmonėms vartoti. Ledai priskiriami 2105 pozicijai. Gėrimai, kuriuose yra kakava ar kitomis medžiagomis aromatizuoto pieno, priskiriami 2202 pozicijai.
0404	Išrūgos, koncentruotos arba nekonzentruotos, į kurias pridėta arba ne pridėta cukraus ar kitų saldiklių; produktai iš natūralių pieno sudedamųjų dalių, į kuriuos pridėta arba ne pridėta cukraus ar kitų saldiklių, kitur nenurodyti arba neįtraukti	Visi, įskaitant kūdikiams skirtus pieno produktus. Pagal KN kodą 0404 10 48 priskiriamas skysto pavidalo galvijų priešpienis, iš kurio pašalinti riebalai ir kazeinas, skirtas žmonėms vartoti, ir pagal KN kodą 0404 90 21 priskiriami purškiamuoju būdu išdžiovinti liesi priešpienio (krekenų) milteliai, iš kurių nepašalintas kazeinas, skirti žmonėms vartoti.
0405	Sviestas ir kiti pieno riebalai ir aliejai; pieno pastos	Visi.
0406	Sūriai ir varškė	Visi.
0407	Paukščių kiaušiniai su lukštais, švieži, konservuoti arba virti	Visi; priskiriami perinimui skirti kiaušiniai, nurodytais patogenais neužkrėsti (SPF) kiaušiniai, apvaisinti kiaušiniai, skirti inkubacijai (perinimui) (0407 11 ir 0407 19). Priskiriami švieži kiaušiniai (0407 21–0407 29) ir kiti kiaušiniai (0407 90), netinkami ir tinkami žmonėms vartoti. Priskiriami „100 metų senumo kiaušiniai“. Kiaušinių albuminas, netinkamas ir tinkamas žmonėms vartoti, priskiriamas 3502 pozicijai.
0408	Paukščių kiaušiniai be lukštų ir kiaušinių tryniai, švieži, džiovinti, virti vandenyje arba garuose, formuoti, užšaldyti arba konservuoti kitu būdu, į kuriuos pridėta arba ne pridėta cukraus ar kitų saldiklių	Visi: šiai pozicijai priskiriami kiaušinių produktai, termiškai apdoroti arba neapdoroti ir žmonėms vartoti neskirti produktai.
0409 00 00	Natūralus medus	Visas

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0410 00 00	Gyvūninės kilmės maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje	Visi Į šią poziciją įtraukti bičių pienelis ir propolis (naudojamas farmacijos produktams ir maisto papildams gaminti), ir kitos gyvūninės kilmės medžiagos, skirtos žmonėms vartoti, išskyrus kaulus (kurie įtraukti į 0506 poziciją). Pagal šį KN kodą priskiriami vabzdžiai arba vabzdžių kiaušiniai, skirti žmonėms vartoti.

5 SKIRSNIS

Gyvūninės kilmės produktai, nenurodyti kitoje vietoje**Bendrosios pastabos**

Konkretūs reikalavimai, taikomi į šį skirsnį įtrauktiems tam tikriems produktams, yra nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelėje:

7 eilutė: kiaulių šeriai;

8 eilutė: neapdorota gyvūnų, išskyrus kiaulių, vilna ir plaukai

9 eilutė: apdorotos plunksnos, jų dalys ir pūkai

5 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

- valgomieji produktai (išskyrus gyvūnų žarnas, pūsles ir skrandžius, sveikus arba supjaustytus gabalais, taip pat skystą arba džiovintą gyvūnų kraują);
- odos (įskaitant kailius), išskyrus prekes, priskiriamas 0505 pozicijai, ir žaliavinių odų atraižas ir atliekas, priskiriamas 0511 pozicijai (41 arba 43 skirsnis);
- gyvūninės tekstilės medžiagos, išskyrus ašutus ir ašutų atliekas (XI skyrius), arba
- plaukų kuokšteliai ir ryšulėliai, paruošti šluotų arba šepečių gamybai (9603 pozicija).

...

- Visoje nomenklatūroje dramblio, hipopotamo, jūrų vėplio, narvalo ir šerno iltys, raganosio ragai ir visų gyvūnų dantys laikomi „dramblio kaulu“.
- Visoje nomenklatūroje žodis „ašutai“ reiškia arklinių šeimos gyvūnų arba galvijų karčių ar uodegų plaukus. 0511 pozicijai priskiriami, *inter alia*, ašutai ir ašutų atliekos, suformuoti arba nesuformuoti į sluoksna, su pagrindu arba be pagrindo.

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

0505 pozicijai priskiriami:

(1) odos ir kitos paukščių dalys (pvz., galvos, sparnai) su plunksnomis arba pūkais, ir

(2) plunksnos ir plunksnų dalys (su pakirptais arba nepakirptais kraštais) ir pūkai,

jei jie neapdoroti arba vien tik išvalyti, dezinfekuoti arba paruošti laikyti, bet kitaip neapdoroti arba neparuošti.

0505 pozicijai taip pat priskiriami plunksnų arba plunksnų dalių milteliai, rupiniai ir atliekos.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
0502 10 00	Kiaulių arba šernų šeriai ir plaukai, taip pat šių šerių arba plaukų atliekos	Visi, apdoroti ir neapdoroti.
0504 00 00	Gyvūnų (išskyrus žuvis) žarnos, pūslės ir skrandžiai, sveiki arba jų gabalai, švieži, atšaldyti, užšaldyti, sūdyti, užpilti sūrymu, džiovinti arba rūkyti	Visi; priskiriami galvijų, kiaulių, avių, ožkų arba paukščių skrandžiai, pūslės ir žarnos, valyti, sūdyti, džiovinti arba kaitinti.
ex 0505	Paukščių odos ir kitos jų kūno dalys su plunksnomis arba pūkais; plunksnos ir plunksnų dalys (su pakirptais arba nepakirptais kraštais) bei pūkai, toliau neapdoroti, išskyrus jų išvalymą, dezinfekavimą arba paruošimą laikyti; plunksnų arba plunksnų dalių milteliai ir atliekos	Visi; įskaitant medžiojamųjų paukščių trofėjus, tačiau išskyrus apdorotas dekoratyvines plunksnas, apdorotas plunksnas, kurias keliautojai veža arba kurios yra siunčiamos privatiems asmenims jų asmeniniam, o ne pramoniniam vartojimui. Pagal Reglamento (ES) Nr. 142/2011 25 straipsnio 1 dalies b punktą draudžiama importuoti į Sąjungą ir gabenti per ją tranzitu neapdorotas plunksnas, jų dalis ir pūkus. Oficiali plunksnų kontrolė turi būti atlikta nepriklausomai nuo jų apdorojimo, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo VII skyriaus C punkte. Kiti konkretūs medžiojamųjų paukščių trofėjams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 5 skirsnyje. Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 6 skirsnyje nurodytos plunksnos, naudojamos kimšimui, pūkai, žaliavinės ar kitos plunksnos.
0506	Kaulai ir ragų šerdys, neapdoroti, be riebalų, paprastai apdoroti (bet neišpjauti pagal formą), apdoroti rūgštinti ar deželatiniuoti; šių produktų milteliai ir atliekos	Priskiriami kaulai, naudoti kaip šunų kramtalai, ir kaulai, iš kurių gaminami maistinė želatina ar kolagenas, gauti iš skerdenų, kai gyvūnai buvo paskersti žmonėms vartoti. Žmonėms vartoti skirti kaulų miltai yra priskiriami 0410 pozicijai. Konkretūs reikalavimai, taikomi tokiems produktams, kurie neskirti žmonėms vartoti, yra nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 6 eilutėje (medžiojamųjų paukščių trofėjai), 11 eilutėje (kaulai ir kaulų produktai (išskyrus kaulų miltus), ragai ir ragų produktai (išskyrus ragų miltus), kanopos ir kanopų produktai (išskyrus kanopų miltus), skirti naudoti ne kaip pašarai ar organinės trąšos ar dirvožemį gerinančios medžiagos) ir 12 eilutėje (šunų kramtalai).
0507	Dramblio kaulas, vėžlių šarvai, banginių ūsai ir banginių ūsų šeriai, ragai, elnių ragai, kanopos, nagai ir snapai, neapdoroti arba paprastai apdoroti, bet neišpjauti pagal formą; šių produktų milteliai ir atliekos	Priskiriami apdoroti medžiojamųjų paukščių ir kanopinių gyvūnų trofėjai iš trečiųjų šalių, vien tik kaulai, ragai, kanopos, letenos su nagais, elnio ragai, dantys, kailiai arba odos. Konkretūs medžiojamųjų paukščių trofėjams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 6 eilutėje.
ex 0508 00 00	Koralai ir panašios medžiagos, neapdorotos arba paprastai apdorotos, bet neapdorotos kitu būdu; moliuskų geldelės, vėžgiagyvių arba dygiaodžių kiautai, sepijų skeleto plokštelės, neapdorotos arba paprastai apdorotos, bet neišpjautos pagal formą, jų milteliai ir atliekos	Tuščios geldelės, skirtos maistui ir kaip žaliava gliukoza-minui. Be to, priskiriamos geldelės, įskaitant sepijų skeleto plokšteles, su minkštuoju audiniu ir mėsa, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 10 straipsnio k punkto i papunktyje.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 0510 00 00	Pilkoji ambra, bebrų muskusas, cibetas ir muskusas; ispaniniai vabalai, tulžis, džiovinta arba nedžiovinta; liaukos ir kiti gyvūniniai produktai, naudojami farmacijos preparatams gaminti, švieži, atšaldyti, užšaldyti arba kitu būdu konservuoti neilgam laikymui	<p>Ambra ir ispaniniai vabalai nepriskiriami.</p> <p>Šiuo kodu ženklintos liaukos, kiti gyvūniniai produktai ir tulžis.</p> <p>Džiovintos liaukos ir produktai priskiriami 3001 pozicijai.</p> <p>Šalutiniams gyvūniniams produktams, skirtiems gyvūnų augintinių ėdalui, išskyrus žalią gyvūnų augintinių ėdalą, ir šalutinių gyvūninių produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų (vaistams ir kitiems techniniams produktams), gaminti, taikomi konkretūs reikalavimai gali būti nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje.</p>
ex 0511	Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsnyje, netinkami žmonėms vartoti	<p>Visi.</p> <p>Priskiriama genetinė medžiaga (gyvūnų, pvz., galvijų, avių, ožkų, arklių ir kiaulių rūšių gyvūnų sperma bei embrionai) ir 1 bei 2 kategorijos medžiagų šalutiniai gyvūniniai produktai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 8 ir 9 straipsniuose.</p> <p>Toliau pateikti gyvūninių produktų, priskiriamų 0511 10–0511 99 subpozicijoms, pavyzdžiai:</p> <p>0511 10 00 (galvijų sperma)</p> <p>0511 91 (produktai iš žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių): visi; priskiriami žuvų kiaušiniai, skirti perinimui, nugaišę gyvūnai, šalutiniai gyvūniniai produktai, skirti gyvūnų augintinių ėdalui gaminti ir vaistams bei kitiems techniniams produktams gaminti. Priskiriami nugaišę gyvūnai, nurodyti 3 skirsnyje, nevalgomi arba netinkami žmonių maistui, pvz., dafnijos, vadinamosios vandens blusos, ir kiti kiautavėžiai arba filopodai, džiovinti, skirti akvariumų žuvų maistui; priskiriamas žuvų masalas.</p> <p>ex 0511 99 10 (gyslos arba sausgyslės; nuopjovos ir panašios žaliavinių odų atliekos)</p> <p>Neapdorotų odų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo V skyriaus C 2 punkte, oficiali kontrolė yra būtina, jei laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 41 straipsnio 3 dalies.</p> <p>ex 0511 99 31 (gyvūninės kilmės gamtinės pintys): visi, jei skirti žmonėms vartoti; jei neskirti vartoti žmonėms, tik produktai, skirti gyvūnų augintinių ėdalui gaminti. Konkretūs žmonėms vartoti neskirtiems produktams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 12 eilutėje.</p> <p>ex 0511 99 39 (išskyrus gyvūninės kilmės gamtines pintis): visi produktai, jei skirti žmonėms vartoti; jei neskirti vartoti žmonėms, tik produktai, skirti gyvūnų augintinių ėdalui gaminti. Konkretūs žmonėms vartoti neskirtiems produktams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 12 eilutėje.</p>

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		ex 0511 99 85 (kiti gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje; nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 skirsniumi, netinkami žmonėms vartoti); Priskiriami visų rūšių gyvūnų, išskyrus galvijus, embrionai, kiaušinėliai, sperma ir genetinė medžiaga, nepriskiriami 0511 10 pozicijai. Priskiriami šalutiniai gyvūniniai produktai, skirti gyvūnų augintinių ėdalui ar kitiems techniniams produktams gaminti. Priskiriami neapdoroti arklių ašutai, bitininkystės produktai, išskyrus bitininkystei skirtus arba techninės paskirties vaškus, techninės paskirties spermacetas, nugaišę gyvūnai, nurodyti 1 skirsnyje, kurie yra nevalgomi arba neskirti žmonėms vartoti (pavyzdžiui: šunys, katės, vabzdžiai), gyvūninės medžiagos, kurių esminės savybės nepakeistos, ir valgomas gyvūnų kraujas, gautas ne iš žuvų, skirtas žmonėms vartoti.

6 SKIRSNIS

Augantys medžiai ir kiti augalai; svogūnėliai, šaknys ir kitos panašios augalų dalys; skintos gėlės ir dekoratyviniai žalumynai**Bendrosios pastabos**

Šiam skirsniumi priskiriama grybiena gyvūninio sterilizuoto mėšlo komposte.

KN paaiškinimų ištrauka

„0602 90 10 Grybiena

Grybiena yra terminas, apibūdinantis trapių gijų tinklą (*Thallus* arba *Mycelium*), dažnai aptinkamą po žeme, kuris gyvuoja ir auga ant pūvančios gyvulinės ar augalinės medžiagos paviršiaus ir pats savaime formuoja audinius, iš jo išauga grybai.

Šiai subpozicijai taip pat priskiriami produktai, sudaryti iš ne visiškai susiformavusios grybienos, mikroskopiniais kiekiais uždėtos ant javų grūdų, patalpintų sterilizuoto arklies mėšlo komposte (šiaudų ir arklies mėšlo mišinyje), sluoksnio.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 0602 90 10	Grybiena	Tik jei jos sudėtyje yra perdirbto gyvūninio mėšlo, o konkrečios taisyklės nustatytos Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 1 eilutėje.

12 SKIRSNIS

Aliejinių kultūrų sėklos ir vaisiai; įvairūs grūdai, sėklos ir vaisiai; augalai, naudojami pramonėje ir medicinoje; šiaudai ir pašarai

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1212 99 95	Kiti augaliniai produktai, dažniausiai skirti žmonėms vartoti, nenurodyti kitoje vietoje	Bičių duonelė.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1213 00 00	Javų šiaudai ir pelai bei lukštai, neapdoroti, kapoti arba nekapoti, susmulkinti arba nesusmulkinti, presuoti arba nepresuoti, granuliuoti arba negranuliuoti	Tik šiaudai
ex 1214 90	Šakniavaisiniai griežčiai, pašariniai runkeliai, pašariniai šakniavaisiai, šienas, mėlynžiedė liucerna, dobilai, bandvikiai, pašariniai kopūstai, lubinai, vikiai ir panašūs pašariniai produktai, granuliuoti arba negranuliuoti: išskyrus mėlynžiedžių liucernų rupinius ir granules	Tik šienas

15 SKIRSNIS

Gyvūniniai arba augaliniai riebalai ir aliejus bei jų skilimo produktai; paruošti valgomieji riebalai; gyvūninis arba augalinis vaškas**Bendrosios pastabos**

Visi gyvūninės kilmės riebalai ir aliejai. Toliau išvardytiems produktams taikomi konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priede:

- I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 3 eilutėje – lydytiems taukams ir žuvų taukams;
- II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 17 eilutėje – lydytiems taukams iš 2 kategorijos medžiagų, skirtiems naudoti tam tikra paskirtimi už ūkinių gyvūnų pašarų grandinės ribų (pavyzdžiui, naudoti oleochemijoje);
- II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 18 eilutėje – riebalų produktams.

Riebalų produktai apima pirmojo etapo produktus, iš grynų riebalų ir aliejų gautus taikant Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo XI skyriaus 1 punkte nustatytą metodą.

Atliekama produktų, sumaišytų su kitomis medžiagomis, oficiali kontrolė.

15 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

- kiauliniai riebalai ir naminių paukščių taukai, priskiriami 0209 pozicijai;
- kakavos sviestas, riebalai ir aliejus (1804 pozicija);
- maisto produktai, kurių daugiau kaip 15 % masės sudaro produktai, priskiriami 0405 pozicijai (dažniausiai 21 skirsnis);
- taukų likučiai (spirgai) (2301 pozicija) ir atliekos, priskiriami 2304–2306 pozicijoms;

...

3. 1518 pozicijai nepriskiriami denatūruoti, bet kitaip neapdoroti riebalai, aliejus arba jų frakcijos, kurie priskiriami pozicijoms, kurioms priskiriami atitinkami nedenatūruoti riebalai, aliejus ir jų frakcijos.

4. Soapstokai, aliejaus nuosėdos ir padugnės, stearino pikis, glicerolio pikis ir avių prakaitinių riebalų atliekos priskiriami 1522 pozicijai.“

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

1516 pozicijai priskiriami gyvūninės ir augalinės kilmės riebalai ir aliejus, chemiškai transformuoti taip, kaip nurodyta toliau, bet daugiau neparuošti.

Be to, šiai pozicijai priskiriamos panašiai apdorotos gyvūninių ir augalinių riebalų bei aliejaus frakcijos.

Dėl hidrinimo, atliekamo produktus veikiant grynu vandeniliu tinkamos temperatūros ir slėgio sąlygomis ir esant katalizatoriui (dažniausiai labai smulkiam nikeliumi), padidėja riebalų lydymosi temperatūra ir aliejaus tirštumas, nesotiesiems gliceridams (pvz., oleino, linolo ir kt. rūgštims) virstant sočiais gliceridais, kurių lydymosi temperatūra aukštesnė (pvz., stearino, palmitino ir kt.) rūgštims.

1518 pozicijai priskiriami nevalgomieji gyvūninių arba augalinių riebalų, aliejaus arba įvairių šiam skirsniiui priskiriamų riebalų arba aliejų frakcijų mišiniai arba preparatai, nenurodyti arba nepriskiriami kitoje vietoje.

Šiai daliai priskiriamas, *inter alia*, kepimo gruzdintuvėse naudojamas aliejus, kurio sudėtyje yra, pavyzdžiui, rapsų aliejaus, sojų aliejaus ir nedideli kiekiai gyvūninių riebalų, skirtas naudoti gaminant gyvūnų pašarus.

Pozicijai taip pat priskiriami sukietinti, peresterinti, reesterinti arba elaidinizuoti riebalai ir aliejus ir jų frakcijos, kai pakeitimas atliekamas su daugiau nei vienos rūšies riebalais arba aliejumi.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
1501	Kiaulių riebalai (įskaitant kiaulių taukus) ir naminių paukščių riebalai, išskyrus priskiriamus 0209 arba 1503 pozicijai	Visi
1502	Galvijų, avių arba ožkų riebalai, išskyrus priskiriamus 1503 pozicijai	Visi
1503 00	Taukų stearinas, taukų aliejus, oleostearinas, oleoaliejus ir lajaus aliejus, neemulsuoti, nesumaišyti arba neapdoroti kitu būdu	Visi
1504	Žuvų arba jūrų žinduolių taukai ir aliejus bei jų frakcijos, nerafinuoti arba rafinuoti, bet chemiškai nemodifikuoti	Visi produktai, žuvų aliejus ir žuvininkystės produktų bei jūrų žinduolių aliejus. Įvairūs maisto produktai paprastai priskiriami 1517 pozicijai arba 21 skyriui.
1505 00	Avių prakaitiniai riebalai ir iš jų gaunamos riebalų medžiagos (įskaitant lanoliną)	Visi produktai, avių prakaitiniai riebalai, importuoti kaip lydyti riebalai, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priede, arba lanolinas, importuotas kaip tarpinis produktas.
1506 00 00	Kiti gyvūniniai riebalai ir aliejus bei jų frakcijos, nerafinuoti arba rafinuoti, bet chemiškai nemodifikuoti	Visi Neskaidyti riebalai ir aliejus bei jų pirminės frakcijos, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo XI skyriaus 1 punkte nustatytą metodą.
1516 10	Gyvūniniai riebalai ir aliejus bei jų frakcijos, visiškai arba iš dalies sukietinti, peresterinti, reesterinti arba elaidinizuoti, nerafinuoti arba rafinuoti, bet toliau neapdoroti	Visi; gyvūniniai riebalai ir aliejus. Atliekant oficialią kontrolę, riebalų produktai apima pirmojo etapo produktus iš grynų gyvūninių riebalų ir aliejaus, gautus taikant Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo XI skyriaus 1 punkte nustatytą metodą.
ex 1517	Margarinas, gyvūninių arba augalinių riebalų ir aliejaus bei įvairių šiam skirsniiui priskiriamų riebalų arba aliejaus frakcijų valgomieji mišiniai arba preparatai, išskyrus valgomoosius riebalus, aliejų arba jų frakcijas, priskiriamus 1516 pozicijai	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1518 00 91	Gyvūniniai arba augaliniai riebalai ir aliejus bei jų frakcijos, kaitinti, oksiduoti, dehidratuoti, sulfuruoti, prapūsti, polimerizuoti šiluma vakuume arba inertinėse dujose arba kitaip chemiškai modifikuoti, išskyrus priskiriamus 1516 pozicijai	Tik gyvūniniai. Riebalų produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo XI skyriaus 1 punkte nustatytą metodą. Konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 17 eilutėje (lydyti taukai) ir 18 eilutėje (riebalų produktai).
ex 1518 00 95	Nevalgomieji gyvūninių arba gyvūninių ir augalinių riebalų, aliejų ir jų frakcijų mišiniai arba preparatai	Tik riebalai ir aliejaus preparatai, lydyti riebalai ir jų dariniai, gauti iš gyvūnų; įskaitant naudotą kepimo aliejų, skirtą naudoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1069/2009.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		Riebalų produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo XI skyriaus 1 punkte nustatytą metodą.
ex 1518 00 99	Kita	Tik jei sudėtyje yra gyvūninių riebalų.
ex 1520 00 00	Neapdorotas glicerolis; glicerolio vandenys ir glicerolio šarmai	Tik gyvūniniai.
1521 90 91	Žaliavinis bičių vaškas ir kitas vabzdžių vaškas.	Visi; priskiriamas vaškas natūraliuose koriuose, bitininkystei skirtas ar techninės paskirties žaliavinis bičių vaškas. Reglamento (ES) Nr. 142/2011 25 straipsnio 1 dalies c punktu draudžiama importuoti į Sąjungą ir gabenti per ją tranzitu bičių vašką medaus korių pavidalu. Konkretūs šalutiniams bitininkystės produktams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 10 eilutėje.
1521 90 99	Bičių vaškas ir kitas vabzdžių vaškas, rafinuoti arba nerafinuoti, dažyti arba nedažyti, išskyrus žaliavinius	Visi; priskiriamas apdorotas arba rafinuotas, blukintas arba ne, dažytas arba ne, bitininkystei skirtas arba techninės paskirties vaškas. Konkretūs šalutiniams bitininkystės produktams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 10 eilutėje. Šalutinių bitininkystės produktų, išskyrus bičių vašką, oficiali kontrolė atliekama pagal KN kodą 0511 99 85, „Kita“.
ex 1522 00	Degra; riebalų medžiagų arba gyvūninio ar augalinio vaško apdorojimo atliekos	Tik gyvūniniai. Konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 18 eilutėje (riebalų produktai).

16 SKIRSNIS

Gaminiai iš mėsos, žuvies arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių**16 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. Šiam skirsniui nepriskiriami: mėsa, mėsos subproduktai, žuvis, vėžiagyviai, moliuskai arba kiti vandens bestuburiai, paruošti arba konservuoti naudojant 2 arba 3 skirsnyje arba 0504 pozicijai nurodytus procesus.
- Šiam skirsniui priskiriami maisto produktai, jeigu jų sudėtyje daugiau kaip 20 % masės sudaro dešra, mėsa, mėsos subproduktai, kraujas, žuvis arba vėžiagyviai, moliuskai ar kiti vandens bestuburiai arba įvairios šių produktų kombinacijos (deriniai). Tuomet, kai gaminio sudėtyje yra daugiau kaip du iš anksčiau nurodytų produktų, jis priskiriamas 16 skirsnio pozicijai, atitinkančioje sudedamąją dalį arba sudedamąsias dalis, kurios masė vyrauja. Šios nuostatos netaikomos įdarytiems produktams, priskiriamiems 1902 pozicijai, arba produktams, priskiriamiems 2103 arba 2104 pozicijai.

Nustatant 1601 arba 1602 pozicijos subpozicijas produktams, kurių sudėtyje yra kepenų, antrojo sakinio nuostatos netaikomos.

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
1601 00	Dešros ir panašūs produktai iš mėsos, mėsos subproduktų arba kraujo; maisto produktai, daugiausia pagaminti iš šių produktų	Visi; priskiriama konservuota įvairaus pavidalo mėsa.
ex 1602	Kiti paruošti arba konservuoti gaminiai iš mėsos, mėsos subproduktų arba kraujo	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1603 00	Mėsos, žuvies arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių ekstraktai ir syvai	Tik gyvūniniai produktai. Priskiriami mėsos ekstraktai ir mėsos koncentratai, želė pavidalo žuvų baltymai, atšaldyti arba sušaldyti, ir ryklių kremzlės.
ex 1604	Paruošti arba konservuoti gaminiai iš žuvų; ikrai ir ikrų pakaitalai, pagaminti iš žuvų ikrelių	Tik gyvūniniai produktai, virti arba apvirti kulinarijos gaminiai, kurių sudėtyje yra arba kurie sumaišyti su žuvimi arba žuvininkystės produktais. Priskiriami surimių produktai, klasifikuojami KN kodu 1604 20 05. Priskiriama konservuota žuvis ir konservuoti ikrai hermetiškose dėžutėse ir sušiai (jei jie nėra priskiriami pagal 19 skirsnyje nurodytą KN kodą). Vadinamieji žuvies iešmeliai (žalia žuvis arba krevetės ir daržovės, suvertos ant medinio iešmo) klasifikuojami KN kodu 1604 19 97.
ex 1605	Vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai, paruošti arba konservuoti	Tik gyvūniniai produktai. Priskiriamos visiškai paruoštos arba iš dalies paruoštos sraigės, konservuoti vėžiagyviai arba kiti vandens bestuburiai, taip pat midijų milteliai.

17 SKIRSNIS

Cukrūs ir konditerijos gaminiai iš cukraus**17 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

...

b) chemiškai grynai cukrūs (išskyrus sacharozę, laktozę, maltozę, gliukozę ir fruktozę) arba kiti produktai, priskiriami 2940 pozicijai;

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1702	Kiti cukrūs, įskaitant chemiškai gryną laktozę, maltozę, gliukozę ir fruktozę, kurių būvis kietas; cukrų sirupai, į kuriuos ne pridėta aromatinių arba dažančiųjų medžiagų; dirbtinis medus, sumaišytas arba nesumaišytas su natūraliu medumi	Laktozė. Cukrūs ir dirbtinis medus, sumaišyti su natūraliu medumi.

18 SKIRSNIS

Kakava ir gaminiai iš kakavos**18 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. Šiam skirsniui nepriskiriami gaminiai, priskiriami 0403, 1901, 1904, 1905, 2105, 2202, 2208, 3003 arba 3004 pozicijoms.
2. 1806 pozicijai priskiriami konditerijos gaminiai iš cukraus, turintys kakavos ir, atsižvelgiant į šio skirsnio 1 pastabą, kiti maisto produktai, turintys kakavos.
- ...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1806	Šokoladas ir kiti maisto produktai, turintys kakavos	Tik gyvūniniai produktai, pvz., pieno produktai.

19 SKIRSNIS

Gaminiai iš javų, miltų, krakmolo arba pieno; miltiniai konditerijos gaminiai**19 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. Šiam skirsniui nepriskiriami:
- a) maisto produktai, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 20 % masės dešros, mėsos, mėsos subproduktų, kraujo, žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų ar kitų vandens bestuburių, arba įvairių šių produktų kombinacijų (derinių) (16 skirsnis), išskyrus įdarytus gaminius, priskiriamus 1902 pozicijai;
- ...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1901	maisto produktai iš miltų, kruopų, rupinių, krakmolo arba salyklo ekstrakto, kurių sudėtyje nėra kakavos arba kurių sudėtyje esanti kakava, iš kurios visiškai pašalinti riebalai, sudaro mažiau kaip 40 % masės, nenurodyti kitoje vietoje; maisto produktai iš prekių, priskiriamų 0401–0404 pozicijoms, kurių sudėtyje nėra kakavos arba kurių sudėtyje esanti kakava, iš kurios visiškai pašalinti riebalai, sudaro mažiau kaip 5 % masės, nenurodyti kitoje vietoje	Tik gyvūniniai produktai. Priskiriami nebaigti gaminti maisto produktai (pvz., picos), kurių sudėtyje yra gyvūninių produktų. Kulinarijos gaminiai priskirti 16 ir 21 skirsniams.
1902 11 00	Nevirti tešlos gaminiai, su kiaušiniais, neįdaryti ir neparuošti kitu būdu	Visos
ex 1902 20 10	Įdaryti tešlos gaminiai, virti arba nevirti, paruošti arba neparuošti kitu būdu, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 20 % masės žuvų, vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1902 20 30	Įdaryti tešlos gaminiai, virti arba nevirti, paruošti arba neparuošti kitu būdu, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 20 % masės dešros ir panašių produktų, bet kurios rūšies mėsos ir mėsos subproduktų, įskaitant bet kurios rūšies ar kilmės riebalus	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1902 20 91	Virti įdaryti tešlos gaminiai	Tik gyvūniniai produktai.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 1902 20 99	Kita [kiti įdaryti tešlos gaminiai, nevirti]	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1902 30	Kiti tešlos gaminiai, išskyrus 1902 11, 1902 19 ir 1902 20 subpozicijoms priskiriamus tešlos gaminius.	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1902 40	Kuskusas	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1904 10 10	Paruošti maisto produktai, pagaminti išpučiant arba skrudinant kukurūzus.	Tik gyvūniniai produktai.
ex 1904 90 10	Paruošti maisto produktai, pagaminti iš ryžių	Produktai, kurių sudėtyje yra gyvūninių produktų, pavyzdžiui, sušiai (jei jie nėra priskiriami 16 skirsniui).
ex 1905	Tešlainiai	Tik gyvūniniai produktai.

20 SKIRSNIS

Daržovių, vaisių, riešutų arba kitų augalų dalių produktai**20 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

...

b) maisto produktai, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 20 % masės dešros, mėsos, mėsos subproduktų, kraujo, žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų ar kitų vandens bestuburių arba įvairių šių produktų kombinacijų (derinių) (16 skirsnis).

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2001	Daržovės, vaisiai, riešutai ir kitos valgomosios augalų dalys, paruoštos arba konservuotos su actu arba acto rūgštimi	Tik gyvūniniai produktai.
ex 2004	Kitos daržovės, paruoštos arba konservuotos be acto arba acto rūgšties, užšaldytos, išskyrus produktus, priskiriamus 2006 pozicijai	Tik gyvūniniai produktai.
ex 2005	Kitos daržovės, paruoštos arba konservuotos be acto arba acto rūgšties, neužšaldytos, išskyrus produktus, priskiriamus 2006 pozicijai	Tik gyvūniniai produktai.

21 SKIRSNIS

Įvairūs maisto produktai**21 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

...

e) maisto produktai, išskyrus produktus, aprašytus 2103 arba 2104 pozicijoje, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 20 % masės dešros, mėsos, mėsos subproduktų, kraujo, žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų ar kitų vandens bestuburių arba įvairių šių produktų kombinacijų (derinių) (16 skirsnis).

...

3. 2104 pozicijoje žodžių junginys „homogenizuoti sudėtiniai maisto produktai“ reiškia produktus, sudarytus iš kruopščiai homogenizuoto ne mažiau kaip dviejų pagrindinių sudėtinių dalių, pavyzdžiui, mėsos, žuvies, daržovių, vaisių arba riešutų mišinio, supakuotus į mažmeninei prekybai skirtas pakuotes, kurių neto masė ne didesnė kaip 250 g, ir pateikiamus kaip kūdikiams maitinti skirtus arba dietinius maisto produktus. Taikant šį apibrėžimą neatsižvelgiama į mažus bet kurių sudėtinių dalių kiekius, kurių gali būti įdėta į mišinį paskaninimo, konservavimo arba kitais tikslais. Šių gaminių sudėtyje gali būti nedideli kiekiai plika akimi matomų sudėtinių dalių gabalėlių.

Papildomosios pastabos

...

5. Kiti maisto produktai, pateikiami išmatuotomis dozėmis, pavyzdžiui, kapsulėmis, tabletėmis, pastilėmis arba pilulėmis ir skirti naudoti kaip maisto papildai, turėtų būti priskiriami 2106 pozicijai, išskyrus atvejus, kai jie nurodyti kitoje vietoje.

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2103 90 90	Padažai ir jų pusgaminiai (koncentratai); sumaišyti uždarai ir sumaišyti pagardai; garstyčių miltai ir rupiniai bei paruoštos garstyčios — Kiti	Tik gyvūniniai produktai.
ex 2104	Sriubos ir sultiniai bei jų pusgaminiai; homogenizuoti sudėtiniai maisto produktai	Tik gyvūniniai produktai, įskaitant kūdikiams skirtus maisto produktus pakuotėse, kurių neto masė ne didesnė kaip 250 g
ex 2105 00	Grietiniai ir kiti valgomieji ledai, su kakava arba be jos	Tik gyvūniniai produktai.
ex 2106 10	Baltymų koncentratai ir tekstūruotos baltyminės medžiagos	Tik gyvūniniai produktai; maisto papildai galutiniam vartotojui skirtoje pakuotėje, kurių sudėtyje yra nedaug (mažiau nei 20 % iš viso) perdirbtų gyvūninių produktų (įskaitant gliukozaminą, chondroitiną ir (arba) chitozaną), išskyrus mėsos produktus.
ex 2106 90 51	Laktozės sirupas	Tik gyvūniniai produktai; maisto papildai galutiniam vartotojui skirtoje pakuotėje, kurių sudėtyje yra nedaug (mažiau nei 20 % iš viso) perdirbtų gyvūninių produktų (įskaitant gliukozaminą, chondroitiną ir (arba) chitozaną), išskyrus mėsos produktus.
ex 2106 90 92	Kiti maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje, kurių sudėtyje nėra pieno riebalų, sacharozės, izogliukozės, gliukozės ar krakmolo arba yra mažiau kaip 1,5 % pieno riebalų, 5 % sacharozės arba izogliukozės, 5 % gliukozės arba krakmolo.	Tik gyvūniniai produktai; maisto papildai galutiniam vartotojui skirtoje pakuotėje, kurių sudėtyje yra nedaug (mažiau nei 20 % iš viso) perdirbtų gyvūninių produktų (įskaitant gliukozaminą, chondroitiną ir (arba) chitozaną), išskyrus mėsos produktus.
ex 2106 90 98	Kiti maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje	Tik gyvūniniai produktai; maisto papildai galutiniam vartotojui skirtoje pakuotėje, kurių sudėtyje yra nedaug (mažiau nei 20 % iš viso) perdirbtų gyvūninių produktų (įskaitant gliukozaminą, chondroitiną ir (arba) chitozaną), išskyrus mėsos produktus.

22 SKIRSNIS

Nealkoholiniai ir alkoholiniai gėrimai bei actas**22 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„...“

3. 2202 pozicijoje sąvoka „nealkoholiniai gėrimai“ reiškia gėrimus, kurių alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, ne didesnė kaip 0,5 % tūrio. Alkoholiniai gėrimai atitinkamai priskiriami 2203–2206 arba 2208 pozicijoms.

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2202 99 99	Kiti nealkoholiniai gėrimai, išskyrus vaisių arba daržovių sultis, priskiriamas 2009 pozicijai, kurių sudėtyje riebalai, gauti iš produktų, priskiriamų 0401–0404 pozicijoms, sudaro ne mažiau kaip 2 % masės.	Tik pienas ir pieno produktai.

23 SKIRSNIS

Maisto pramonės liekanos ir atliekos; paruošti pašarai gyvūnams**23 skirsnio pastaba (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. 2309 pozicijai priskiriami produktai, naudojami gyvūnams šerti, nenurodyti kitoje vietoje, pagaminti apdorojant augalines arba gyvūnines medžiagas taip, kad jie yra praradę pagrindines pirminės medžiagos savybes, išskyrus augalines atliekas, augalines liekanas ir šalutinius tokio apdorojimo produktus.“

...“

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

„Taukų likučiai (spirgai) – membraniniai audiniai, liekantys išlydžius kiaulių ar kitus gyvūninius riebalus. Jie dažniausiai naudojami ruošiant gyvūnų pašarą (pvz., šunų sausainius), tačiau jie priskiriami 2301 pozicijai, net jei yra tinkami žmonėms vartoti.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
2301	Miltai, rupiniai ir granulės iš mėsos arba mėsos subproduktų, žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens besturių, netinkami vartoti žmonių maistui; taukų likučiai	Visi; priskiriami perdirbti gyvūniniai baltymai, neskirti žmonėms vartoti, mėsos miltai, neskirti žmonėms vartoti, ir taukų likučiai (spirgai), skirti arba neskirti žmonėms vartoti. Plunksnų miltai priskiriami 0505 pozicijai. Konkretūs perdirbtiems gyvūniniams baltymams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 1 eilutėje.
ex 2309	Produktai, naudojami gyvūnų pašarams	Visi produktai, kurių sudėtyje yra gyvūninių produktų, išskyrus priskiriamus 2309 90 20 ir 2309 90 91 subpozicijoms.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		<p>Priskiriamas, be kita ko, kačių ir šunų maistas, supakuotas į mažmeninei prekybai skirtas pakuotes (2309 10 subpozicija), kurio sudėtyje yra gyvūninių produktų, ir tirpus žuvų arba jūros žinduolių maistas (KN kodas 2309 90 10). Produktai, skirti gyvūnams šerti, įskaitant miltų mišinius (pvz., kanopų ir ragų).</p> <p>Šiai pozicijai priskiriamas skystas pienas, priešpienis ir produktai, kurių sudėtyje yra pieno produktų, priešpienio arba angliavandenių; visi jie neskirti žmonėms vartoti, tačiau skirti gyvūnams šerti.</p> <p>Priskiriamas gyvūnų augintinių ėdalas, šunų kramtalai ir miltų mišiniai, kuriuose gali būti negyvų vabzdžių.</p> <p>Konkretūs gyvūnų augintinių ėdalui, įskaitant šunų kramtalus, taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 12 eilutėje.</p> <p>Priskiriami kiaušinių produktai, neskirti žmonėms vartoti, ir kiti perdirbti gyvūniniai produktai, neskirti žmonėms vartoti.</p> <p>Konkretūs kiaušinių produktams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 9 eilutėje.</p>

28 SKIRSNIS

Neorganiniai chemikalai; organiniai arba neorganiniai tauriųjų metalų, retųjų žemių metalų, radioaktyviųjų elementų arba izotopų junginiai

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2835 25 00	Dikalcio rūgštusis fosfatas („dikalcio fosfatas“)	Tik gyvūninis. Konkretūs dikalcio fosfatui taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 6 eilutėje.
ex 2835 26 00	Kiti kalcio fosfatai	Tik gyvūninis trikalčio fosfatas. Konkretūs trikalčio fosfatui taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 7 eilutėje.

29 SKIRSNIS

Organiniai chemikalai

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2922 49	Kitos aminorūgštys, išskyrus junginius, kurių molekulėse yra daugiau kaip vienos rūšies deguoninių funkcinų grupių, ir jų esteriai; jų druskos	Tik gyvūninės.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 2925 29 00	Kiti iminai ir jų dariniai, išskyrus chlordinėformą (ISO); jų druskos	Gyvūninis kreatinas.
ex 2930	Organiniai sieros junginiai	Gyvūninės aminorūgštys, pavyzdžiui: — ex 2930 90 13 Cisteinas ir cistinas; — ex 2930 90 16 Cisteino ar cistino dariniai.
ex 2932 99 00	Kiti heterocikliniai junginiai, kurių molekulėse yra tik deguonies heteroatomas (-ai).	Tik gyvūniniai, pavyzdžiui, gliukozaminas, gliukozamin-6-fosfatas ir jų sulfatai.
ex 2942 00 00	Kiti organiniai junginiai	Tik gyvūniniai.

30 SKIRSNIS

Farmacijos produktai**Bendrosios pastabos**

Gatavi vaistai, kuriems netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009 ir Reglamentas (ES) Nr. 142/2011, neįtraukti į sąrašą. Įtraukiami ir tarpiniai produktai.

3001 pozicijos (liaukos ir kiti organai, skirti naudoti organoterapijoje, džiovinti, sumalti į miltelius arba nemalti; liaukų arba kitų organų ar jų sekretų ekstraktai, skirti naudoti organoterapijoje; heparinas ir jo druskos; kitos žmogaus arba gyvūninės medžiagos, paruoštos naudoti terapijoje arba profilaktikoje, nenurodytos kitoje vietoje) atžvilgiu oficiali kontrolė taikoma tik gyvūninių produktų gaminiams, priskiriamiems 3001 20 ir 3001 90 subpozicijoms. Žr. toliau išvardytus konkrečius reikalavimus, išdėstytus Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priede:

1. II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 2 eilutėje – kraujo produktams, naudojamiems techniniais tikslais, išskyrus gautus iš arklinių šeimos gyvūnų;
2. II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 3 eilutėje – arklinių šeimos gyvūnų kraujui ir kraujo produktams ir
3. II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje – šalutiniams gyvūniniams produktams, skirtiems gyvūnų augintinių ėdalui, išskyrus žalią gyvūnų augintinių ėdalą, ir šalutinių gyvūninių produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų, gaminti.

3002 pozicijoje (žmonių kraujas; gyvūnų kraujas, paruoštas naudoti terapijoje, profilaktikoje arba diagnostikoje; imuniniai serumai, kitos kraujo frakcijos bei imunologijos produktai, modifikuoti arba nemodifikuoti, gauti naudojant biotechnologinius procesus arba jų nenaudojant; vakcinos, toksinai, mikroorganizmų kultūros (išskyrus mieles) ir panašūs produktai) – oficiali kontrolė taikoma tik 3002 12 ir 3002 90 subpozicijoms. 3002 90 10 subpozicijai priskiriama žmonių kraujo ir 3002 20 ir 3002 30 subpozicijoms priskiriamų vakcinų oficialios kontrolės atlikti nereikia.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
3001 20 90	Liaukų arba kitų organų ar jų sekretų ekstraktai, išskyrus gautus iš žmogaus.	Visi; priskiriamas produktas, pakeičiantis motinos priešpienį ir naudojamas veršeliams maitinti.
ex 3001 90 91	Gyvūninės medžiagos, paruoštos naudoti terapijiniais arba profilaktiniais tikslais: heparinas ir jo druskos	Visi gyvūniniai produktai, kurie yra skirti toliau perdirbti pagal Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 34 straipsnio 1 dalį to paties reglamento 33 straipsnio a–f punktuose nurodytiems gaminiams gaminti.
3001 90 98	Kitos gyvūninės medžiagos, išskyrus hepariną ir jo druskas, paruoštos naudoti terapijoje arba profilaktikoje, nenurodytos kitoje vietoje.	Visos. Be liaukų ir kitų organų, išvardytų Suderintos sistemos paaiškinimų 3001 pozicijos paaiškinimų A dalyje, šiai subpozicijai priskiriama posmegeninė liauka (hipofizė), antinksčių kapsulės ir skydliaukė; išskyrus nurodytus Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 33 straipsnyje.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3002 12 00	Imuniniai serumai ir kitos kraujo frakcijos	Tik gyvūninių produktų gaminiai. Nepriskiriami galutiniam vartotojui skirti gatavi medicinos produktai. Nepriskiriami antikūnai ir DNR. 3002 pozicijoje konkretūs reikalavimai nustatyti šalutiniams gyvūniniams produktams, nurodytiems Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelėje, ir pateikti šiose eilutėse: 2 eilutė: kraujo produktai, išskyrus gautus iš arklinių šeimos gyvūnų; 3 eilutė: arklinių šeimos gyvūnų kraujas ir kraujo produktai.
3002 90 30	Gyvūnų kraujas, paruoštas naudoti terapijoje, profilaktikoje arba diagnostikoje	Visos
ex 3002 90 50	Mikroorganizmų kultūros	Tik patogenai ir gyvūnų patogenų kultūros.
ex 3002 90 90	Kita	Tik patogenai ir gyvūnų patogenų kultūros.
ex 3006 92 00	Farmacinės atliekos	Tik gyvūninių produktų gaminiai. Farmacinės atliekos, farmacijos produktai, kurie yra netinkami vartoti pagal tiesioginę paskirtį.

31 SKIRSNIS

Trąšos

31 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

a) gyvūnų kraujas, priskiriamas 0511 pozicijai;

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3101 00 00	Gyvūninės arba augalinės trąšos, tarpusavyje sumaišytos arba nesumaišytos, chemiškai apdorotos arba neapdorotos; trąšos, pagamintos sumaišius arba chemiškai apdorojus gyvūninius arba augalinius produktus	Tik neatskiesti gyvūninių produktų gaminiai. Priskiriamas guanais, išskyrus mineralizuotą guaną. Priskiriamas mėšlas, sumaišytas su perdirbtomis gyvūniniais baltymais, jei jis naudojamas kaip trąšos; tačiau nepriskiriamas su cheminėmis medžiagomis sumaišytas mėšlas, naudojamas kaip trąšos (žr. 3105 poziciją, kuriai priskiriamos tik mineralinės arba cheminės trąšos). Konkretūs perdirbtam mėšlui, perdirbto mėšlo produktų gaminiams ir šikšnosparnių guanui taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 1 eilutėje.
ex 3105 10 00	Prekės, priskiriamos šiam skirsniui, turinčios tablečių arba panašių formų pavidalą arba supakuotos į pakuotes, kurių bruto masė ne didesnė kaip 10 kg	Trąšos, kurių sudėtyje yra gyvūninių produktų. Konkretūs perdirbtam mėšlui, perdirbto mėšlo produktų gaminiams ir šikšnosparnių guanui taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 1 eilutėje.

32 SKIRSNIS

Rauginimo ar dažymo ekstraktai; taninai ir jų dariniai; dažikliai, pigmentai ir kitos dažiosios medžiagos; dažai ir lakai; glaistai ir kitos mastikos; rašalai**32 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

„...“

3. 3203, 3204, 3205 ir 3206 pozicijoms taip pat priskiriami preparatai, kurių pagrindinė sudėtinė dalis yra dažioji medžiaga (įskaitant, 3206 pozicijos atveju, dažiuosius pigmentus, priskiriamus 2530 pozicijai arba 28 skirsnyje, metalo dribsnius ir metalo miltelius), naudojami bet kurioms medžiagoms dažyti arba kaip sudėtinės dalys kitiems dažiesiems preparatams gaminti. Tačiau šioms pozicijoms nepriskiriami pigmentai, disperguoti nevandeninėje terpėje, turintys skysčio arba pastos pavidalą, naudojami paviršiniams dažams, įskaitant emalius, gaminti (3212 pozicija), arba kiti preparatai, priskiriami 3207, 3208, 3209, 3210, 3212, 3213 arba 3215 pozicijoms.

„...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3203	Gyvūninės dažiosios medžiagos (įskaitant dažiuosius ekstraktus, bet išskyrus kaulų suodžius), chemijos atžvilgiu apibūdintos arba neapibūdintos; preparatai, nurodyti šio skirsnio 3 pastaboje, kurių pagrindinė sudėtinė dalis yra gyvūninė dažioji medžiaga	Tik pieno riebalų pagrindu pagamintos spalvotos dispersijos, naudojamos maisto arba pašarų gamybai.
ex 3204	Sintetinės organinės dažiosios medžiagos, chemijos atžvilgiu apibūdintos arba neapibūdintos; preparatai, nurodyti šio skirsnio 3 pastaboje, kurių pagrindinė sudėtinė dalis yra sintetinė organinė dažioji medžiaga; sintetiniai organiniai produktai, naudojami kaip fluorescuojančios balinimo medžiagos arba liuminoforai, chemijos atžvilgiu apibūdinti arba neapibūdinti	Tik pieno riebalų pagrindu pagamintos spalvotos dispersijos, naudojamos maisto arba pašarų gamybai.

33 SKIRSNIS

Eteriniai aliejai ir kvapieji dervų ekstraktai (rezinoidai); parfumerijos, kosmetikos ir tualetiniai preparatai

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3302	Kvapiųjų medžiagų mišiniai ir mišiniai (įskaitant alkoholinius tirpalus), kurių pagrindiniai komponentai yra viena arba kelios tokios medžiagos, naudojami pramonėje kaip žaliavos; kiti preparatai, kurių pagrindiniai komponentai yra kvapiosios medžiagos, skirti naudoti gėrimų gamyboje	Tik pieno riebalų pagrindu pagamintos kvapiosios medžiagos, naudojamos maisto arba pašarų gamybai.

35 SKIRSNIS

Albumininės medžiagos; modifikuoti krakmolai; klijai; fermentai (enzimai)

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3501	Kazeinas, kazeinatai ir kiti kazeino dariniai; kazeininiai klijai	Kazeinas, skirtas žmonėms vartoti, pašarams arba techniniams tikslams.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		Konkretūs pienui, pieno gaminiams ir priešpieniui taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 4 eilutėje.
ex 3502	Albuminai (įskaitant dviejų arba daugiau išrūgų baltymų koncentratų, kurių sudėtyje išrūgų baltymai sudaro daugiau kaip 80 % sausojo produkto masės), albuminatai ir kiti albuminų dariniai	Priskiriami kiaušinių ir pieno produktai, skirti arba neskirti vartoti žmonėms (įskaitant naudojamus gyvūnų pašarams): Konkretūs pienui, pieno gaminiams ir priešpieniui, kurie neskirti žmonėms vartoti, taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 4 eilutėje, kiaušinių gaminiams, kurie neskirti žmonėms vartoti, – Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 9 eilutėje.
3503 00	Želatina (įskaitant želatiną, turinčią stačiakampių (įskaitant kvadratinius) lakštų pavidalą, apdirbtu arba neapdirbtu paviršiumi, dažytą arba nedažytą) ir želatinos dariniai; žuvų klijai; kiti gyvūniniai klijai, išskyrus kazeininius klijus, priskiriamus 3501 pozicijai	Priskiriama želatina, skirta žmonėms vartoti, gyvūnų pašarams ir techniniam naudojimui. 3913 pozicijai (sukietinti baltymai) ir 9602 pozicijai priskiriamai želatinai (apdirbta, nesukietinta želatina ir nesukietintos želatinos dirbiniai), pavyzdžiui, tuščioms kapsulėms, jeigu ji neskirta maistui ar gyvūnų pašarams, oficiali kontrolė netaikoma. Konkretūs želatinai ir hidrolizuotiems baltymams, neskirtiems žmonėms vartoti, taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 5 eilutėje, o fotoželatinai – to reglamento XIV priedo II skyriaus 11 skirsnyje.
ex 3504 00	Peptonai ir jų dariniai; kitos baltyminės medžiagos ir jų dariniai, nenurodyti kitoje vietoje; odos milteliai, chromuoti arba nechromuoti	Priskiriamas kolagenas ir hidrolizuoti baltymai, skirti žmonėms vartoti, gyvūnų pašarams ir techniniam naudojimui. Priskiriami baltymo pagrindo kolageno produktai, gauti iš gyvūnų kailių, odų ir sausgyslių, įskaitant kiaulių, naminių paukščių ir žuvų kaulus. Priskiriami hidrolizuoti baltymai, susidedantys iš polipeptidų, peptidų arba amino rūgščių bei jų mišiniai, gauti hidrolizuojant šalutinius gyvūninius produktus. Jei jie naudojami kaip priedai maisto produktuose (2106 pozicija), oficiali kontrolė jiems netaikoma. Priskiriami visi pieno šalutiniai produktai, skirti žmonėms vartoti, jei jie nėra priskiriami 0404 pozicijai. Konkretūs kolagenai taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 8 eilutėje, o želatinai ir hidrolizuotiems baltymams – 5 eilutėje.
ex 3507 10 00	Reninas ir jo koncentratai	Reninas ir jo koncentratai, skirti žmonėms vartoti, tik gyvūninės kilmės.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3507 90 90	Kiti fermentai, išskyrus reniną ir jo koncentratą, lipoproteino lipazę ir <i>aspergillus</i> šarminę proteazę.	Tik gyvūniniai.

38 SKIRSNIS

Įvairūs chemijos produktai

38 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

....

4. Visoje nomenklatūroje sąvoka „buitinės atliekos“ reiškia atliekas, surinktas iš namų, viešbučių, restoranų, ligoninių, parduotuvių, įstaigų ir kt., šiukšles, surinktas valant kelius ir gatves, taip pat statybų ir pastatų griovimo atliekas. Buitines atliekas paprastai sudaro labai įvairios medžiagos, pavyzdžiui, plastikai, guma, mediena, popierius, tekstilės medžiagos, stiklas, metalai, maisto medžiagos, sulūžę baldai ir kiti sugedę arba išmesti daiktai.

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3822 00 00	Diagnostiniai arba laboratoriniai reagentai su laikmenomis, paruošti diagnostiniai arba laboratoriniai reagentai, su laikmenomis arba be laikmenų, išskyrus priskiriamus 3002 arba 3006 pozicijai; sertifikuotos etaloninės medžiagos	Tik gyvūninių produktų gaminiai, išskyrus medicinos prietaisus, apibrėžtus Tarybos direktyvos 93/42/EEB ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalies a punkte, ir diagnostikos <i>in vitro</i> medicinos prietaisus, apibrėžtus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/79/EB ⁽²⁾ 1 straipsnio 2 dalies b punkte.
ex 3825 10 00	Komunalinės atliekos	Tik viešojo maitinimo atliekos, kurių sudėtyje yra gyvūninių produktų, jei jos patenka į Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 2 straipsnio 2 dalies g punkto taikymo sritį, išskyrus viešojo maitinimo atliekas iš tarptautinių maršrutų transporto priemonių, ir naikinamos pagal to reglamento 12 straipsnio d punktą. Naudotas kepimo aliejus, skirtas naudoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, pavyzdžiui, organinių trąšų arba biodujų gamybai, gali būti priskiriamas šiam KN kodui.

⁽¹⁾ 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų (OL L 169, 1993 7 12, p. 1).

⁽²⁾ 1998 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/79/EB dėl *in vitro* diagnostikos medicinos prietaisų (OL L 331, 1998 12 7, p. 1).

39 SKIRSNIS

Plastikai ir jų gaminiai

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3913 90 00	Kiti gamtiniai polimerai (išskyrus algino rūgštį, jos druskas ir esterius) ir modifikuoti gamtiniai polimerai (pavyzdžiui, sukietinti baltymai, gamtinio kaučiuko cheminiai dariniai), nenurodyti kitoje vietoje, pirminės formos.	Tik gyvūninių produktų gaminiai, pavyzdžiui, chondroitino sulfatas, chitozanas, sukietinta želatina.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 3917 10 10	Dirbtinės žarnos (dešrų arba dešrelių apvalkalai) iš sukietintų baltymų arba iš celiuliozinių medžiagų	Tik gyvūninių produktų gaminiai.
ex 3926 90 92	Iš lakštų padaryti kiti gaminiai iš plastikų ir gaminiai iš kitų medžiagų, priskiriamų 3901–3914 pozicijoms.	Tuščios kapsulės iš sukietintos gyvūnams skirtos želatinos; konkretūs taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 5 eilutėje.
ex 3926 90 97	Ne iš lakštų padaryti kiti gaminiai iš plastikų ir gaminiai iš kitų medžiagų, priskiriamų 3901–3914 pozicijoms.	Tuščios kapsulės iš sukietintos gyvūnams skirtos želatinos; konkretūs taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 5 eilutėje.

41 SKIRSNIS

Žaliavinės odos (išskyrus kailius) ir išdirbta oda**Bendrosios pastabos**

Tik 4101, 4102 ir 4103 pozicijoms priskiriamoms kanopinių gyvūnų odoms taikoma oficiali kontrolė.

Konkretūs kanopinių gyvūnų odoms taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 4 ir 5 eilutėse.

41 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Šiam skirsniui nepriskiriami:

- a) atraizos arba panašios žaliavinių odų atliekos (0511 pozicija);
- b) paukščių odos arba paukščių odų dalys su plunksnomis arba pūkais, priskiriamos 0505 arba 6701 pozicijai; arba
- c) odos su plaukais arba vilna, žalios (neišdirbtos), raugintos arba išdirbtos (43 skirsnis); tačiau 41 skirsniui turi būti priskiriamos šių gyvūnų žaliavinės odos su plaukais arba vilna: galvijų (įskaitant buivolus), arklenos, avių arba ėriukų (išskyrus astrachaninių, plačiaodegių, karakulinių, persišųjų ir panašių veislių ėriukų, taip pat indiškųjų, kiniškųjų, mongoliškųjų arba Tibeto veislių ėriukų), ožkų arba ožiukų (išskyrus Jemeno, mongoliškųjų arba Tibeto veislių ožkų arba ožiukų), kiaulių (įskaitant pekarius), kalnų ožkų, gazelių, kupranugarių (įskaitant vienakuprius kupranugarius), šiaurės elnių, briedžių, elnių, stirnų arba šunų.

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 4101	Žaliavinės galvijų (įskaitant buivolus) arba arklinių šeimos gyvūnų odos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet neraugintos, neišdirbtos į pergamentą arba toliau neapdorotos), be plaukų arba su plaukais, skeltinės arba neskeltinės	Tik šviežios, atšaldytos arba apdorotos odos, įskaitant džiovintas, sausai sūdytas, drėgnai sūdytas arba konservuotas kitu būdu, išskyrus rauginimo arba lygiavertį procesą. Apdoroti kailiai ir odos gali būti importuojami be apribojimų, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo V skyriaus C 2 punkte, jei laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 41 straipsnio 3 dalies, visų pirma dėl ex 4101 20 80 ir ex 4101 50 90.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 4102	Žaliavinės avių arba ėriukų odos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet neraugintos, neišdirbtos į pergamentą arba toliau neapdorotos), su vilna arba be vilnos, skeltinės arba neskeltinės, išskyrus nurodytas šio skirsnio 1 pastabos c punkte kaip išimtis	Tik šviežios, atšaldytos arba apdorotos odos, įskaitant džiovintas, sausai sūdytas, drėgnai sūdytas arba konservuotas kitu būdu, išskyrus rauginimo arba lygiavertį procesą. Apdoroti kailiai ir odos gali būti importuojami be apribojimų, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo V skyriaus C 2 punkte, jei laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 41 straipsnio 3 dalies, visų pirma dėl ex 4102 21 00 ir ex 4102 29 00.
ex 4103	Kitos žaliavinės odos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet neraugintos, neišdirbtos į pergamentą arba toliau neapdorotos), be plaukų arba su plaukais, skeltinės arba neskeltinės, išskyrus nurodytas šio skirsnio 1 pastabos b punkte arba 1 pastabos c punkte kaip išimtis	Tik šviežios, atšaldytos arba apdorotos odos, įskaitant džiovintas, sausai sūdytas, drėgnai sūdytas arba konservuotas kitu būdu, išskyrus rauginimo arba lygiavertį procesą. Apdorotos odos gali būti importuojamos be apribojimų, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo V skyriaus C 2 punkte, jei laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 41 straipsnio 3 dalies, visų pirma dėl ex 4103 90 00.

42 SKIRSNIS

Odos dirbiniai; baltai ir pakinktai; kelionės reikmenys, rankinės ir panašūs daiktai; dirbiniai iš gyvūnų žarnų (išskyrus šilkaverpių žarnas)

42 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

.....

2. Šiam skirsniui nepriskiriami (be kitų produktų) šie oficialiu atžvilgiu svarbūs produktai:

a) sterilus chirurginis ketgutas arba panašios sterilios siuvimo medžiagos (3006 pozicija);

...

(ij) stygos, būgnų odos arba panašūs dirbiniai, taip pat kitos muzikos instrumentų dalys (9209 pozicija).

...“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 4205 00 90	Kiti dirbiniai iš išdirbtos arba kompozicinės odos	Apima šunų kramtalus ir šunų kramtalų gamybai naudojamas medžiagas.
ex 4206 00 00	Dirbiniai iš žarnų (išskyrus šilkaverpių žarnas), plėvių, pūslių arba sausgyslių	Apima šunų kramtalus ir šunų kramtalų gamybai naudojamas medžiagas.

43 SKIRSNIS

Kailiai ir dirbtiniai kailiai; jų dirbiniai**43 skirsnio pastabos (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)**

- „1. Visoje nomenklatūroje nuorodos į „kailius“, išskyrus neapdorotus kailius, priskiriamus 4301 pozicijai, taikomos visų gyvūnų odoms, raugintoms arba išdirbtoms su plaukais arba vilna.
2. Šiam skirsnui nepriskiriami:
- paukščių odos arba paukščių odų dalys, su plunksnomis arba pūkais (0505 arba 6701 pozicija);
  - žaliavinės odos su plaukais arba vilna, priskiriamos 41 skirsnui (žr. to skirsnio 1 pastabos c punktą).
- ...“

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

„4301 pozicija: Šioje pozicijoje kailiai laikomi žaliaviniais ne tik kai jie yra savo natūraliame pavidale, bet taip pat kai jie yra išvalyti ir konservuoti nuo nusidėvėjimo, pvz., džiovinant arba sūdant (drėgnai ar sausai).“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 4301	Žaliaviniai kailiai (įskaitant galvenas, uodegenas, kojenas ir kitas dalis arba atraižas, tinkamas naudoti kailininkystei), išskyrus žaliavines odas, priskiriamas 4101, 4102 arba 4103 pozicijai	<p>Visi produktai, išskyrus kailius, apdorotus pagal Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIII priedo VIII skyriaus nuostatas, jei laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 41 straipsnio 3 dalies.</p> <p>Priskiriamos šios subpozicijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ex 4301 10 00 (audinių, vientisi, su galvenomis, uodegenomis ar kojenomis arba be jų): produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų (kailiams), taikomi konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje. — ex 4301 30 00 (ėriukų: Astrachanės, plačiauo-degių, karakulinių, persišųjų ir panašių veislių ėriukų, taip pat indiškųjų, kiniškųjų, mongoliškųjų arba Tibeto veislių ėriukų, vientisi, su galvenomis, uodegenomis ar kojenomis arba be jų): konkretūs kanopinių gyvūnų odoms taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 5 eilutėje. — ex 4301 60 00 (lapių, vientisi, su galvenomis, uodegenomis ar kojenomis arba be jų): produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų (kailiams), taikomi konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje. — ex 4301 80 00 (kiti kailiai, vientisi, su galvenomis, uodegenomis ar kojenomis arba be jų): išskyrus kanopinius gyvūnus, pvz., švilpikus, laukinių kačių šeimos gyvūnus, ruonius, nutrijas. Produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų (kailiams), taikomi konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
		— ex 4301 90 00 (galvenos, uodegenos, kojenos ir kitos dalys arba atraižos, tinkamos naudoti kailininkystėje): produktų gaminiams, skirtiems naudoti už pašarų grandinės ribų (kailiams), taikomi konkretūs reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 14 eilutėje.

51 SKIRSNIS

Vilna, švelniavilnių arba šurkščiavilnių gyvūnų plaukai; ašutų verpalai ir audiniai**Bendrosios pastabos**

5101–5103 pozicijoms nustatyti konkretūs neapdorotai vilnai ir plaukams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 8 eilutėje.

51 skirsnio pastaba (šio KN skirsnio pastabų ištrauka)

„1. Visoje nomenklatūroje:

- a) „vilna“ reiškia natūralų avių arba ėriukų pluoštą.
- b) „švelniavilnių gyvūnų plaukai“ reiškia alpakų, lamų, vikunijų, kupranugarių (įskaitant vienkuprių kupranugarių), jakų, angorinių, Tibeto, Kašmyro arba panašių ožkų (išskyrus paprastąsias ožkas), triušių (įskaitant angorinius triušius), kiškių, bebrų, nutrijų ir ondatrų plaukus;
- c) „šurkščiavilnių gyvūnų plaukai“ reiškia pirmiau nenurodytų gyvūnų plaukus, išskyrus plaukus ir šerius, naudojamus šepėčių gamyboje (0502 pozicija), bei ašutus (0511 pozicija).

Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka

„Nomenklatūroje sąvoka „šurkščiavilnių gyvūnų plaukai“ reiškia visus kitus gyvūnų plaukus, išskyrus švelniavilnių gyvūnų plaukus, išskyrus vilną (5101 pozicija), arklių arba galvijų karčių ar uodegų plaukus (priskiriamus ašutams, 0511 pozicijai), kiaulių arba šernų šerius arba plaukus ir barsukų plaukus ir kitus plaukus, naudojamus šepėčiams ar teptukams gaminti (0502 pozicija) (žr. 1 pastabos c punktą).“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 5101	Nekaršta ir nešukuota vilna	Neapdorota vilna.
ex 5102	Nekaršti ir nešukuoti švelniavilnių arba šurkščiavilnių gyvūnų plaukai	Neapdoroti plaukai, įskaitant šiurkščius plaukus iš galvijų ar arklenos paslėpsnių.
ex 5103	Vilnos arba švelniavilnių ar šurkščiavilnių gyvūnų plaukų atliekos, įskaitant verpalų atliekas, bet neįskaitant išplaušintos žaliavos	Neapdorota vilna ir plaukai.

67 SKIRSNIS

Paruoštos naudoti plunksnos ir pūkai bei dirbiniai iš plunksnų arba iš pūkų; dirbtinės gėlės; dirbiniai iš žmonių plaukų**Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka**

6701 pozicijai priskiriami:

- A) Odos ir kitos paukščių kūno dalys su plunksnomis arba pūkais, plunksnos ir pūkai, plunksnų dalys, kurie dar nėra gatavi dirbiniai, ir buvo apdoroti kitaip nei paprasčiausiai išvalyti, dezinfekuoti ar konservuoti (žr. 0505 pozicijos paaiškinimą); šiai pozicijai priskiriamos prekės gali būti, pavyzdžiui, balintos, dažytos, susuktos ar sugarbanotos.

B) Dirbiniai iš odų ar kitų paukščių kūno dalių su plunksnomis arba pūkais, dirbiniai iš plunksnų, pūkų ar plunksnų dalių, net jei plunksnos ar pūkai ir pan. yra neapdoroti arba tik išvalyti, išskyrus dirbinius iš plunksnų su tvirtais kotais bei plunksnų kotus. Todėl šiai pozicijai priskiriami:

- (1) Paskiros plunksnos, kurių kotai yra sutvirtinti vielomis arba surišti, skirti, pvz., skrybėlių aptaisams, ir taip pat paskiros, iš įvairių elementų sukomponuotos plunksnos.
- (2) Į kuokštelius sukomponuotos plunksnos ir plunksnos arba pūkai, sukomponuoti juos suklijuojant arba pritvirtinant prie tekstilės audinio ar kito pagrindo.
- (3) Apsiuvai iš paukščių, paukščių kūno dalių plunksnų arba pūkų, skirti skrybėlėms, boa, apykaklėms, apsiaustams ar kitiems drabužiams ir drabužių priedams.
- (4) Vėduoklės iš dekoratyvinių plunksnų, su bet kokios medžiagos rėmeliais. Tačiau vėduoklės su rėmeliais iš tauriojo metalo priskiriamos 7113 pozicijai.

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 6701 00 00	Odos ir kitos paukščių kūno dalys su plunksnomis arba pūkais, plunksnos, plunksnų dalys, pūkai ir jų dirbiniai (išskyrus prekes, priskiriamas 0505 pozicijai, ir apdorotas plunksnas su tvirtais kotais bei plunksnų kotus)	Tik odos ir kitos paukščių kūno dalys su plunksnomis arba pūkais, plunksnos ir pūkai bei plunksnų dalys. Dirbiniai iš neapdorotų ar tik išvalytų odų, plunksnų arba pūkų bei plunksnų dalių; išskyrus apdorotas dekoratyvines plunksnas, apdorotas plunksnas, kurias keliautojai veža arba kurios yra siunčiamos privatiems asmenims jų asmeniui, o ne pramoniniam vartojimui. Konkretūs plunksnoms taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 9 eilutėje.

71 SKIRSNIS

Gamtiniai arba dirbtiniu būdu išauginti perlai, brangakmeniai arba pusbrangiai akmenys, taurieji metalai, plakiruoti tauriuoju metalu, bei jų dirbiniai; dirbtinė bižuterija; monetos

Suderintos sistemos klasifikavimo patarimas 7101.21/1

„Austrės, netinkamos žmonėms vartoti, kurių sudėtyje yra vienas arba daugiau dirbtiniu būdu išaugintų perlų, konservuotos sūryme, supakuotos į hermetišką metalinę tarą.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 7101 21 00	Dirbtiniu būdu išauginti perlai, neapdoroti	Priskiriamos austrės, netinkamos vartoti žmonių maistui, kurių sudėtyje yra vienas arba daugiau dirbtiniu būdu išaugintų perlų, konservuojamos sūryme ar kitaip, supakuotos į hermetišką tarą. Dirbtiniu būdu išauginti neapdoroti perlai, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo IV skyriaus 2 skirsnyje, išskyrus atvejus, kai jiems netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kaip numatyta to reglamento 2 straipsnio 2 dalies f punkte.

95 SKIRSNIS

Žaislai, žaidimai ir sporto reikmenys; jų dalys ir reikmenys**Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka**

„Pramogų įranga, keliaujantys cirkai, keliaujantys žvėrynai ir keliaujantys teatrai priskiriami 9508 pozicijai, jei jie sudaryti iš visų pagrindinių dalių, reikalingų normaliam jų veikimui. Pozicijai taip pat priskiriami pagalbinės įrangos elementai, jeigu jie pateikiami su įvairiais įrenginiais ir kaip jų komponentai, nepaisant to, kad atskirai pateikiant tokius elementus (pvz., palapines, gyvūnus, muzikos instrumentus, jėgaines, variklius, apšvietimo įrangą, sėdynes ir ginklus bei šaudmenis) jie būtų priskirti kitoms nomenklatūros pozicijoms.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 9508 10 00	Keliaujantys cirkai ir keliaujantys žvėrynai	Tik gyvi gyvūnai.
ex 9508 90 00	Kita: pramogų įranga, keliaujantys teatrai.	Tik gyvi gyvūnai.

96 SKIRSNIS

Įvairūs pramonės dirbiniai**Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka**

Šioje pozicijoje sąvoka „apdorotas“ taikoma medžiagoms, kurios nebaigtos gaminti, bet kurių gamybos procesas yra tolesnis nei leidžiama naudoti pagal atitinkamos žaliavos poziciją (žr. 05.05–05.08 pozicijų paaiškinimus). Taigi, pozicijai priskiriami dramblio kaulo gabalai, strypai ir t. t., supjaustyti pagal formą (įskaitant kvadratą arba stačiakampį), poliruoti arba kitaip apdirbti malant, gręžiant, smulkinant, sukant ir t. t. Tačiau objektai, kuriuos galima identifikuoti kaip gaminių dalis, nepriskiriami šiai pozicijai, jeigu tokios dalys yra priskiriamos kitai nomenklatūros pozicijai. Taigi, pianino klavišų plokštelės ir plokštelės, skirtos šaunamiesiems ginklams, priskiriamos atitinkamai 92.09 ir 93.05 pozicijoms. Tačiau apdorotos medžiagos, kurios nėra identifikuojamos kaip gaminių dalys, tebėra priskiriamos šiai pozicijai (pvz., paprasti diskai, plokštelės ar juostelės skirti inkrustacijai ir t. t. arba tolesnei pianino klavišų gamybai).

9602 pozicijai taip pat priskiriami nesukietintos želatinos lakštai, supjaustyti ne kvadrato ar stačiakampio forma. Lakštai, supjaustyti stačiakampio (įskaitant kvadratą) forma, apdorotu arba neapdorotu paviršiumi, priskiriami 35.03 pozicijai arba 49 skirsniumi (pvz., atvirukams) (žr. 35.03 pozicijos paaiškinimą). Gaminiai iš nesukietintos želatinos yra, pavyzdžiui:

- i) nedideli diskai, skirti biliardo lazdų antgaliams;
- ii) vaistų kapsulės ir mechaninių žiebtuvėlių kuro kapsulės.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 9602 00 00	apdorota nesukietinta želatina (išskyrus želatiną, priskiriamą 3503 pozicijai) ir dirbiniai iš nesukietintos želatinos	Tuščios kapsulės iš nesukietintos maistui ar gyvūnams skirtos želatinos; konkretūs reikalavimai, taikomi naudojant gyvūnams, nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo I skyriaus 1 skirsnio 1 lentelės 5 eilutėje.

97 SKIRSNIS

Meno kūriniai, kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai**Suderintos sistemos paaiškinimų ištrauka**

„A) Pozicijai priskiriamos zoologijos, botanikos, mineralogijos arba anatomijos kolekcijos ir kolekcionavimo objektai, pvz.:

- (1) Visų rūšių negyvi gyvūnai, konservuoti sausu arba skystu būdu; gyvūnų iškamšos, skirtos kolekcijoms.

- (2) Išpūsti arba išsiurbti kiaušiniai; vabzdžiai dėžutėse, rėmeliuose ir t. t. (išskyrus sumontuotus dirbinius, kurie sudaro dirbtinę bižuteriją arba pakabučius); tušti lukštai, išskyrus tuos, kurie tinkami naudoti pramonėje.
- (3) Sėklos arba augalai, džiovinti arba konservuoti skystu būdu; herbariumai.
- (4) Naudingųjų iškasenų (ne brangakmenių arba pusbrangių akmenų, priskiriamų 71 skirsniai) pavyzdžiai; akmenėjimo pavyzdžiai.
- (5) Osteologiniai pavyzdžiai (skeletai, kaukolės, kaulai).
- (6) Anatominiai ir patologiniai pavyzdžiai.“

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 9705 00 00	Zoologijos, botanikos, mineralogijos, anatomijos, istorijos, archeologijos, paleontologijos, etnografijos arba numizmatikos kolekcijos ir kolekcionavimo objektai	Tik gyvūninių produktų gaminiai. Nepriskiriami medžiojamųjų gyvūnų trofėjai ir kiti visų gyvūnų rūšių gaminiai, kurie buvo visiškai iškimšti užtikrinant jų išsilaikymą aplinkos temperatūroje. Nepriskiriami medžiojamųjų gyvūnų trofėjai ir kitų rūšių nei kanopiniai ir paukščiai gyvūnų gaminiai (apdoroti arba neapdoroti). Konkretūs medžiojamųjų gyvūnų trofėjams taikomi reikalavimai nustatyti Reglamento (ES) Nr. 142/2011 XIV priedo II skyriaus 1 skirsnio 2 lentelės 6 eilutėje.

99 SKIRSNIS

Specialūs KN kodai**Tam tikru specialiu būdu gabenamoms prekėms taikomi statistiniai kodai****Bendrosios pastabos**

Šis skirsnis taikomas trečiųjų šalių kilmės prekėms, pristatytoms į Europos Sąjungos laivus ir orlaivius pagal muitinio tranzito procedūrą (T1).

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 9930 24 00	KN 1–24 skirsniais priskiriamos prekės, tiekiamos laivams ir orlaiviams.	Gyvūniniai produktai, skirti tiekti laivams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 77 straipsnio 1 dalies c punkte.
ex 9930 99 00	Kitur priskiriamos prekės, tiekiamos laivams ir orlaiviams.	Gyvūniniai produktai, skirti tiekti laivams, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2017/625 77 straipsnio 1 dalies c punkte.

(¹) 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

II PRIEDAS

Sprendimo 2007/275/EB I ir II priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Sudėtinių produktų, kuriems taikoma oficiali kontrolė, kaip nurodyta 3 straipsnyje“;

b) pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Kad būtų lengviau atrinkti siuntas, kurioms pasienio kontrolės poste būtina taikyti oficialią kontrolę, šiame sąraš e pagal Sąjungoje naudojamą prekių nomenklatūrą yra nurodyti sudėtiniai produktai.“;

c) lentelės pastabose 1 punktas išbraukiamas;

d) lentelės pastabose 4 punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„Naudojant keturių skaitmenų kodą: jei nenurodyta kitaip, pasienio kontrolės poste turi būti atlikta visų produktų, prie kurių pridėti šie keturi skaičiai arba kurie jais pažymėti, oficiali kontrolė. Dauguma tokių atvejų, į Reglamento (ES) 2017/625 133 straipsnio 4 dalyje nurodytą TRACES sistemą įtraukti atitinkami KN kodai yra išskaidomi į šešių arba aštuonių skaitmenų kodus.“;

e) lentelės pastabose 6 punktas pakeičiamas taip:

„6. 3 skiltis. Apribojimas ir paaiškinimas

Šioje skiltyje teikiama išsami informacija apie aptariamus produktus. Išsamesnę informaciją apie įvairiuose KN skirsniuose priskiriamus sudėtinius produktus galima rasti Europos Sąjungos kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimuose (*).

(*) Europos Sąjungos kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimai (OL C 119, 2019 3 29, p. 1) su vėlesniais pakeitimais.“;

f) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 41, 42, 43, 51, 67, 71, 95, 96 ir 97 skirsniai išbraukiami;

g) 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 ir 22 skirsniuose visi įrašai lentelių 3 skiltyje „Apribojimas ir paaiškinimas“ pakeičiami taip:

„Tik sudėtiniai produktai (žr. šio sprendimo 4 ir 6 straipsnius).

Dėl kitų nei sudėtiniai produktai žr. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2007 (*) I priedą.

(*) 2019 m. lapkričio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2007, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 taikymo taisyklės, susijusios su gyvūnų, gyvūninių produktų, genetinės medžiagos produktų ir šalutinių gyvūninių produktų bei jų gaminių, šieno ir šiaudų, kurių oficiali kontrolė atliekama pasienio kontrolės postuose, sąrašais, ir iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/275/EB (OL L 312, 20191129, p.1)“;

h) 99 skyrius pakeičiamas taip:

„99 SKIRSNIS

Specialieji kombinuotosios nomenklatūros kodai

II POSKIRSNIS

Tam tikru specialiu būdu gabenamoms prekėms taikomi statistiniai kodai

Bendrosios pastabos

Šis skyrius taikomas trečiųjų šalių kilmės sudėtiniams produktams, pristatytiems į Europos Sąjungos laivus ir orlaivius pagal muitinio tranzito procedūrą (T1).

KN kodas	Aprašymas	Apribojimas ir paaiškinimas
(1)	(2)	(3)
ex 9930 24 00	KN 1–24 skirsniams priskiriamos prekės, tiekiamos laivams ir orlaiviams.	Sudėtiniai produktai, skirti tiekti laivams, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2017/625 77 straipsnio 1 dalies c punkte.
ex 9930 99 00	Kitur priskiriamos prekės, tiekiamos laivams ir orlaiviams.	Sudėtiniai produktai, skirti tiekti laivams, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2017/625 77 straipsnio 1 dalies c punkte.“;

2) II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Sudėtinių produktų, kuriems netaikoma oficiali kontrolė, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies b punkte“;

b) pirmas sakinyss pakeičiamas taip:

„Šiame sąraše pagal Sąjungoje naudojamą prekių nomenklatūrą yra nurodyti sudėtiniai produktai, kuriems oficialios kontrolės pasienio kontrolės poste nereikalaujama atlikti.“;

c) lentelės pastabose įrašo „ 1 skiltis. KN kodas“ antra pastraipa pakeičiama taip:

„Naudojant keturių skaitmenų kodą: jei nurodyta kitaip, visų sudėtinių produktų, prie kurių pridėti šie keturi skaičiai arba kurie jais pažymėti, oficialios kontrolės pasienio kontrolės poste nereikalaujama atlikti.“;

d) lentelės pastabose įrašas „2 skiltis. Paaiškinimas“ pakeičiamas taip:

„2 skiltis. Paaiškinimas

Šioje skiltyje pateikiama išsami informacija apie sudėtinius produktus, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata dėl oficialios kontrolės pasienio kontrolės postuose. Prireikus pasienio kontrolės postuose oficialūs darbuotojai turi įvertinti sudėtinio produkto sudedamąsias dalis ir nurodyti, ar sudėtinio produkto sudėtyje esantis gyvūninis produktas yra pakankamai perdirbtas, kad nereikėtų atlikti Sąjungos teisės aktuose numatytų oficialių patikrinimų.“

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2019/2008

2019 m. lapkričio 28 d.

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje jūrų organizacijoje jos asamblėjos 31-oje sesijoje, dėl Rezoliucijos A.658(16) dėl šviesogražių medžiagų naudojimo ir montavimo gelbėjimosi priemonėse dalinių pakeitimų ir rezoliucijos dėl Apžiūros pagal Suderintą apžiūros ir sertifikavimo sistemą (HSSC) rekomendacijų priėmimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjungos veiksmais jūrų transporto sektoriuje turėtų būti siekiama apsaugoti jūros aplinką ir didinti jūrų saugumą;
- (2) numatoma, kad Tarptautinės jūrų organizacijos (toliau – IMO) asamblėja nuo 2019 m. lapkričio 25 d. iki gruodžio 4 d. vyksiančioje jos 31-oje sesijoje (toliau – A 31 sesija) priims Rezoliucijos A.658(16) dėl šviesogražių medžiagų naudojimo ir montavimo gelbėjimosi priemonėse (toliau – Rezoliucija A.658(16)) dalinius pakeitimus ir priims rezoliuciją dėl Apžiūros pagal Suderintą apžiūros ir sertifikavimo sistemą (HSSC) rekomendacijų (toliau – Apžiūros rekomendacijos);
- (3) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi A 31 sesijoje, kadangi Rezoliucijos A.658(16) daliniai pakeitimai ir rezoliucija dėl Apžiūros rekomendacijų galės lemiamai paveikti Sąjungos teisės turinį, konkrečiai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/90/ES ⁽¹⁾, Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1397 ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 391/2009 ⁽³⁾;
- (4) Jūrų saugumo komiteto 101-oje sesijoje (toliau – MSC 101 sesija), vykusioje 2019 m. nuo birželio 5 iki birželio 14 d. Londone, buvo priminta, kad jo ankstesnėje sesijoje išnagrinėjus IMO dokumentą MSC 100/19/4, kuriuo siūlomi Rezoliucijos A.658(16) daliniai pakeitimai, Jūrų saugumo komitetas sutiko, kad tos rezoliucijos 4.10 punkte būtų išbraukti žodžiai „anglies lankas“, ir paprašė IMO sekretoriato parengti atitinkamą IMO asamblėjos rezoliucijos projektą ir jį pateikti patvirtinti MSC 101 sesijoje siekiant jį pateikti A 31 sesijoje, kad jis būtų priimtas (MSC 100/20, 19.14 ir 19.15 punktai). Tada MSC 101 sesijoje buvo patvirtintas IMO asamblėjos rezoliucijos dėl Rezoliucijos A.658(16) dalinių pakeitimų projektas;
- (5) Jungtinės Valstijos ir Tarptautinė klasifikacinių bendrovių asociacija A 31 sesijai pateikė alternatyvų pasiūlymą dėl Rezoliucijos A.658(16) 4.10 punkto dalinių pakeitimų (toliau – IMO dokumentas A 31/10/4);

⁽¹⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/90/ES dėl laivų įrenginių, kuria panaikinama Tarybos direktyva 96/98/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 146).

⁽²⁾ 2019 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1397 dėl laivų įrenginių modelio, konstrukcijos ir veikimo charakteristikų reikalavimų ir bandymo standartų, kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/773 (OL L 237, 2019 9 13, p. 1).

⁽³⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 391/2009 dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (OL L 131, 2009 5 28, p. 11).

- (6) Pakomitečio dėl IMO priemonių įgyvendinimo (toliau – Pakomitetis) 5-oje sesijoje buvo priminta, kad jo ankstesnėje sesijoje buvo įsteigta Ryšių palaikymo grupė dėl Apžiūros pagal HSSC rekomendacijų peržiūros ir negalutinio išipareigojimų pagal priemones, susijusias su IMO priemonių įgyvendinimo kodeksu (III kodeksu), sąrašo siekiant tęsti Apžiūros rekomendacijų atnaujinimą su tikslu įtraukti reikalavimus, kylančius dėl atitinkamų IMO priemonių dalinių pakeitimų, išgaliosiančių ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima pateikti iš dalies pakeistų Apžiūros rekomendacijų projektą A 31 sesijai, kad jis būtų priimtas. MSC 101 sesijoje Pakomitetis buvo įgaliotas pranešti apie savo darbo rezultatus tiesiogiai A 31 sesijoje, kad jie būtų priimti. Savo 6-oje sesijoje Pakomitetis sutiko pateikti iš dalies pakeistų Apžiūros rekomendacijų projektą ir leido jį perduoti A 31 sesijai, kad jis būtų apsvarstytas ir priimtas;
- (7) Sąjunga nėra nei IMO narė, nei atitinkamų konvencijų ir kodeksų susitariančioji šalis. Todėl Taryba valstybes nares turėtų įgalioti pareikšti Sąjungos poziciją A 31 sesijoje ir savo sutikimą būti saistomoms dalinių pakeitimų ir A 31 sesijoje numatomos priimti rezoliucijos tiek, kiek tie daliniai pakeitimai ir ta rezoliucija priklauso Sąjungos išimtinai kompetencijai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės jūrų organizacijos (toliau – IMO) asamblėjos 31-oje sesijoje, yra pritarti tam, kad būtų:

- a) priimti Rezoliucijos A.658(16) dėl šviesogražių medžiagų naudojimo ir montavimo gelbėjimosi priemonėse daliniai pakeitimai, išdėstyti IMO dokumento MSC 101/24/Add.1 27 priede, arba, kaip alternatyva, IMO dokumente A 31/10/4 pasiūlyti daliniai pakeitimai ir
- b) priimta rezoliucija dėl Apžiūros pagal Suderintą apžiūros ir sertifikavimo sistemą (HSSC) rekomendacijų ir panaikinta Rezoliucija A.1120(30), kaip išdėstyta IMO dokumento III 6/15/Add.1 11 priede.

2 straipsnis

1. 1 straipsnyje išdėstytą poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, veikdamos kartu Sąjungos interesų labai pareiškia valstybės narės, kurios visos yra IMO narės.
2. Neesminiams 1 straipsnyje nurodytos pozicijos pakeitimams galima pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

3 straipsnis

Valstybės narės įgaliojamos pareikšti savo sutikimą būti saistomoms Sąjungos interesų labai 1 straipsnio a punkte nurodytų dalinių pakeitimų ir 1 straipsnio b punkte nurodytos rezoliucijos tiek, kiek tie daliniai pakeitimai ir ta rezoliucija priklauso Sąjungos išimtinai kompetencijai.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 28 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
T. HARAKKA

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2019/2009**2019 m. gruodžio 2 d.****dėl Ukrainos pastangų kovoti su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis rėmimo bendradarbiaujant su ESBO**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais (ŠLG) ir jų šaudmenimis strategiją „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ (toliau – ES ŠLG strategija). ES ŠLG strategijos tikslas – užtikrinti integruotų, kolektyvinių ir koordinuojamų Europos veiksmų kryptingumą siekiant užkirsti kelią teroristams, nusikaltėliams ir kitiems leidimo neturintiems subjektams neteisėtai įsigyti ŠLG ir jų šaudmenų, taip pat pažaboti jų neteisėtą įsigijimą ir skatinti atskaitomybę bei atsakomybę už teisėtą prekybą ginklais;
- (2) regioniniu lygmeniu pagal ES ŠLG strategiją Sąjunga ir jos valstybės narės įpareigojamos padėti stiprinti teisėsaugos pajėgumus siekiant identifikuoti, suardyti ir uždrausti neteisėtos prekybos tinklus ir neleisti, kad šaunamieji ginklai per neteisėtą rinką pasiektų teroristus ir nusikaltėlius, *inter alia*, blokuojant neteisėtą ginklų finansavimą bei gabenimą ir stiprinant pasienio policijos, muitinės ir uostų direkčių vaidmenį kovojant su neteisėtais ginklų šrautais, gabenamais jūrų transportu;
- (3) ES ŠLG strategijoje teigiama, kad dėl dabartinio nestabilumo Rytų Europoje padidėjo neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais mastas įvairiose regiono šalyse, pavyzdžiui, Ukrainoje. Tai kelia didelę ilgalaikę grėsmę tiek Ukrainos, tiek Sąjungos saugumui. Taigi Sąjunga ir Ukraina yra abipusiai suinteresuotos bendradarbiauti šiuo klausimu. Sąjunga tęsia dvišalius santykius su Ukraina bei kitomis regiono šalimis ir sistemingai įtraukia kovą su neteisėtais ŠLG į visus dialogus saugumo klausimais su kaimyninėmis šalimis partnerėmis;
- (4) 2016 m. gegužės mėn. Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba paprašė Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) sekretoriato atlikti kovos su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis Ukrainoje ir kertant Ukrainos sieną poreikių vertinimą. Poreikių vertinimas buvo atliktas remiant Prancūzijai ir Vokietijai; jis paskelbtas 2018 m. balandžio mėn. 2018 m. birželio 7 d. Kijeve surengtame aukšto lygio susitikime poreikių vertinimo rezultatus patvirtino pagrindinės Ukrainos teisėsaugos ir saugumo agentūros;
- (5) Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba, Ukrainos valstybinė mokesčių tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba ir Ukrainos vidaus reikalų ministerija oficialiai raštu pareiškė susidomėjimą ir paprašė bendradarbiauti su ESBO sekretoriatu ir ESBO projekto koordinatoriumi Ukrainoje remiant Ukrainos pastangas kovoti su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis, atsižvelgiant į poreikių vertinimo rezultatus;
- (6) su Sąjungos sienų kontrole susijusi pagalba Ukrainai, kaip antai Integruoto sienų valdymo strategija, remiama pagal Komisijos Europos kaimynystės priemonę, ir Sąjungos civilinės bendros saugumo ir gynybos politikos misijos – Europos Sąjungos patariamoji misija civilinio saugumo sektoriaus reformos srityje Ukrainoje (EUAM Ukraine) ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misija Moldovoje ir Ukrainoje (EUBAM Moldova/Ukraine), taip pat jų sienų kontrolės rėmimo veikla neapima paramos, konkrečiai skirtos kovai su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis;

- (7) 2018 m. birželio 30 d. trečioje Jungtinių Tautų konferencijoje, skirtoje JT veiksmų programos dėl kovos su neteisėtais šaulių ir lengvaisiais ginklais įgyvendinimo pažangai peržiūrėti, buvo priimtas baigiamasis dokumentas, kuriame valstybės atnaujino savo išpareigojimą užkirsti kelią šaulių ir lengvųjų ginklų nukreipimui ir kovoti su juo. Valstybės dar kartą patvirtino savo pasirengimą vykdyti tarptautinį bendradarbiavimą ir stiprinti regioninį bendradarbiavimą užtikrinant geresnę veiklos koordinavimą, konsultavimąsi, keitimąsi informacija ir operatyvinių bendradarbiavimą, įtraukiant atitinkamas regionines ir subregionines organizacijas, taip pat teisėsaugos, sienų kontrolės ir eksporto bei importo licencijas išduodančias institucijas;
- (8) Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. patvirtinama, kad kova su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais yra būtina siekiant daugelio darnaus vystymosi tikslų, įskaitant tikslus, susijusius su taika, teisingumu ir tvirtomis institucijomis, skurdo mažinimu, ekonomikos augimu, sveikata, lyčių lygybe ir saugiais miestais. Todėl 16.4 darnaus vystymosi tikslu visos valstybės išpareigojo gerokai sumažinti neteisėtus finansinius ir ginklų šrautus;
- (9) 2018 m. gegužės 24 d. savo pristatytoje Nusiginklavimo darbotvarkėje „Mūsų bendros ateities užtikrinimas“ JT Generalinis sekretorius paragino spręsti perteklinio įprastinės ginkluotės kaupimo bei neteisėtos prekybos ja problemą ir remti šalių lygmens požiūrį į šaulių ginklus;
- (10) 2012 m. spalio 25 d. Taryba priėmė Sprendimą 2012/662/BUSP ⁽¹⁾, kuriuo remiama neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais bei perteklinio jų kaupimo pavojaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) regione mažinimo veikla, o 2017 m. rugpjūčio 4 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2017/1424 ⁽²⁾, kuriuo remiama ESBO veikla, kad būtų sumažintas neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais bei įprastiniais šaudmenimis ir pernelyg didelio jų susikaupimo pavojus buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje ir Gruzijoje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Šio sprendimo tikslas – sustiprinti Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybos, Ukrainos vidaus reikalų ministerijos ir Ukrainos valstybinės mokesčių tarnybos / Valstybinės muitinės tarnybos pajėgumus kovoti su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis Ukrainoje.
2. Pagal 1 dalį šio sprendimo tikslai yra šie:
  - a) stiprinti Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybos, Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybinės mokesčių tarnybos / Valstybinės muitų tarnybos pajėgumus užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis ir kovoti su ja;
  - b) stiprinti poreikių vertinime nustatytus poreikius atitinkančius Vidaus reikalų ministerijos priežiūros pajėgumus, susijusius su jos vykdoma ginklų, šaudmenų ir sprogmenų gamybos, ženklavimo ir registravimo kontrole;
  - c) stiprinti Vidaus reikalų ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijai atskaitingos Ukrainos nacionalinės policijos veiklos pajėgumus, susijusius su ginklų, šaudmenų ir sprogmenų, kuriais neteisėtai prekiaujama, ekspertize, analize, nustatymu, atsekimu ir tyrimu;
  - d) stiprinti poreikių vertinime nustatytus poreikius atitinkančius Vidaus reikalų ministerijos gebėjimus tobulinti teisėkūros mechanizmus, skirtus ginklų, šaudmenų ir sprogmenų judėjimo ir naudojimo reguliavimui ir kontrolei, taip pat didinti visuomenės informuotumą apie riziką, susijusią su neteisėtu ginklų, šaudmenų ir sprogmenų laikymu, netinkamu naudojimu ir prekyba jais;
  - e) atsižvelgiant į poreikių vertinime nustatytus poreikius, sustiprinti tarpžinybinį veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą, kad būtų rengiamas strateginis požiūris, plėtojamas duomenų rinkimas ir analizė siekiant Ukrainoje užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis ir su ja kovoti.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas 2012/662/BUSP, kuriuo remiama neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais bei perteklinio jų kaupimo pavojaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) regione mažinimo veikla (OL L 297, 2012 10 26, p. 29).

⁽²⁾ 2017 m. rugpjūčio 4 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/1424, kuriuo remiama ESBO veikla, kad būtų sumažintas neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais bei įprastiniais šaudmenimis ir pernelyg didelio jų susikaupimo pavojus buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje ir Gruzijoje (OL L 204, 2017 8 5, p. 82).

3. Pagal 2 dalį Sąjunga remia šiuos veiksmus:
  - a) atitinkamos normatyvinės ir teisės aktų sistemos stiprinimas;
  - b) atitinkamų duomenų rinkimas, kaupimas ir dalijimasis jais, įskaitant elektroninių duomenų bazių kūrimą ir sujungimą;
  - c) atitinkamų institucijų gebėjimų stiprinimas;
  - d) mokymų rengimas;
  - e) specializuotos įrangos ir infrastruktūros įsigijimas, įskaitant kinologinio aptikimo pajėgumus;
  - f) platformų, skirtų nacionaliniam tarpžinybiniam veiklos koordinavimui stiprinti ir įgaliojimams išaiškinti, bendradarbiavimui palengvinti ir keistis informacija, sukūrimas;
  - g) plačiosios visuomenės informuotumo didinimas;
  - h) regioniniai ir tarptautiniai mainai ir bendradarbiavimas.
4. Naudos iš projekto gavėjai yra Ukrainos nacionalinės institucijos, atsakingos už neteisėtos prekybos ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis prevenciją ir kovą su ja. Nacionalinės institucijos, kurioms pirmiausia skiriamas šis veiksmas, yra: Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Vidaus reikalų ministerija ir Vidaus reikalų ministerijai atskaitinga Ukrainos nacionalinė policija, taip pat Valstybinė mokesčių tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba. Kitos įgalios nacionalinės institucijos, pavyzdžiui, Ukrainos saugumo tarnyba, įtraukiamos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį.
5. Išsamus projekto aprašymas pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis).
2. 1 straipsnyje nurodyto projekto (toliau – projektas) techninį įgyvendinimą vykdo ESBO sekretoriatas.
3. ESBO sekretoriatas savo užduotis atlieka vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis sudaro būtinus susitarimus su ESBO sekretoriatu.

3 straipsnis

1. Sąjungos finansuojamam projektui įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 5 151 579 EUR.
2. Išlaidos, finansuojamos iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos, valdomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.
3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu ji sudaro būtiną finansavimo susitarimą su ESBO sekretoriatu. Šiame finansavimo susitarime nustatoma, kad ESBO sekretoriatas turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, atitinkantį jo dydį.
4. 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą Komisija stengiasi sudaryti kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis praneša Tarybai apie šio sprendimo įgyvendinimą teikdamas reguliarias pusmečio dalykines ataskaitas, kurias parengia ESBO sekretoriatas. Remdamasi tomis ataskaitomis Taryba atlieka vertinimą.
2. Komisija teikia ataskaitas, susijusias su 1 straipsnyje nurodyto projekto finansiniais aspektais.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo datos. Tačiau jis netenka galios praėjus šešiams mėnesiams po jo įsigaliojimo dienos, jei per tą laikotarpį susitarimas nesudaromas.

Priimta Briuselyje 2019 m. gruodžio 2 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
M. OHISALO

PRIEDAS

ESBO IŠSAMI PROGRAMA DĖL UKRAINOS PASTANGŲ KOVOTI SU NETEISĖTA PREKYBA GINKLAIS, ŠAUDMENIMIS IR SPROGMENIMIS RĖMIMO

1. Bendroji informacija

Pastaraisiais metais Ukraina susiduria su didele saugos ir saugumo rizika ir iššūkiais, susijusiais su neteisėtų ginklų, šaudmenų ir sprogmenų (GŠS) plitimu per jos sienas ir jos teritorijoje. Šias problemas dar pagilino krizė Ukrainoje ir aplink ją, ir jos pasireiškė GŠS neteisėtu laikymu, netinkamu naudojimu ir neteisėta prekyba.

Ukraina tebėra regionas, kuris kelia susirūpinimą ir išlieka dideliu iššūkiu įgyvendinant ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją (toliau – ES ŠLG strategija). ES ŠLG strategijoje nurodoma, kad „dėl dabartinio nestabilumo Rytų Europoje padidėjo neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais mastas įvairiose regiono šalyse, pavyzdžiui, Ukrainoje. Tai kelia didelę ilgalaikę grėsmę tiek Ukrainos, tiek ES saugumui. Taigi ES ir Ukraina yra abipusiai suinteresuotos bendradarbiauti šiuo klausimu. ES tęsia dvišalius santykius su Ukraina bei kitomis regiono šalimis ir sistemingai įtraukia kovą su neteisėtais ŠLG į visus dialogus saugumo klausimais su kaimyninėmis šalimis partnerėmis.“

Taigi, atsižvelgiant į rytines kaimynines šalis apskritai ir ypač į Ukrainą, ES ŠLG strategijoje nustatomi šie veiksmai:

- „ES ir jos valstybės narės įtrauks kovą su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais/ŠLG tęsdamos dialogą saugumo klausimais su kaimyninėmis šalimis partnerėmis, pavyzdžiui, Ukraina,
- ES ir jos valstybės narės sukurs ES ir Ukrainos ekspertų ryšių kanalų, nustatys ryšių punktą, kad būtų užtikrintas sklandus bendradarbiavimas, didins informuotumą, dalysis geriausios praktikos pavyzdžiais bei patirtimi ir nustatys mokymo poreikius ir kitas paramos priemones, skirtas Ukrainos gebėjimams šioje srityje stiprinti, ir
- ES ir jos valstybės narės toliau dirbs su Ukraina pagal nuolatinio techninio apskritojo stalo principą, kad išspręstų aktualią neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais ir rizikos, susijusios su tuo, kad šie ginklai gali atsidurti teroristų ir organizuotų nusikalstamų grupuočių rankose, problemą.“

Remdamasis 2016 m. gegužės mėn. Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybos pirminiu prašymu, ESBO sekretoriatas atliko „Poreikių vertinimą siekiant kovoti su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis Ukrainoje ir (arba) už jos sienų“ (toliau – poreikių vertinimas). 2018 m. balandžio mėn. paskelbtame poreikių vertinime dalyvavo keletas ministerijų ir agentūrų, atsakingų už GŠS reguliavimą, teisėsaugą ir saugumą. Paaikškėjo, kad dabartinis metodas siekiant nustatyti ir pažaboti neteisėtą prekybą GŠS Ukrainoje ir už jos sienų kelia sunkumų. Reikia stiprini paramą žmogiškųjų ir techninių išteklių plėtojimo, aiškiai suprantamų teisės aktų rengimą ir tarpžinybinio lygmens koordinavimo srityse, taip pat tarptautinę paramą ir bendradarbiavimą. Poreikių vertinime nustatytas techninės pagalbos ir institucinės paramos teikimo pagrindinis scenarijus, kad būtų plėtojami Ukrainos valdžios institucijų pajėgumai visapusiškai ir tvariai kovoti su neteisėta prekyba GŠS.

2018 m. birželio 7 d. Kijeve surengtame aukšto lygio susitikime Ukrainos pagrindinės ministerijos ir agentūros, atsakingos už GŠS reguliavimą, teisėsaugą ir saugumą, patvirtino poreikių vertinimo rezultatus. Jos dar kartą pakartojo, kad aiškiai supranta esamas ir bręstančias grėsmes, susijusias su neteisėta prekyba GŠS, ir įsipareigojimus pagerinti padėtį vietoje. Be kita ko, jos patvirtino veiksmų gaires, parengtas remiantis poreikių vertinimu; veiksmų gairėmis remiamas integruotas, išsamus ir bendradarbiavimu grindžiamas požiūris į veiksmingą pajėgumų plėtojimą ir sistemos veikimą siekiant kovoti su neteisėta prekyba GŠS Ukrainoje.

2019 m. kovo 12 d. tų pačių institucijų atstovai susitiko Kijeve surengtame antrame aukšto lygio susitikime; jame aiškiai įvardyta pažanga, padaryta aptariant problemas, tikrąsias reikmes ir iniciatyvas, susijusias su kova su neteisėta prekyba GŠS Ukrainoje ir už jos sienų. Be to, susitikime nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu taip pat įsipareigota stiprinti veiksmus.

Kelios ministerijos ir agentūros, atsakingos už teisėsaugą ir saugumą, oficialiai raštu išreiškė susidomėjimą ir paprašė bendradarbiauti su ESBO sekretoriatu remiant Ukrainos pastangas kovoti su neteisėta prekyba GŠS, t. y. Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba (2016 m. gegužės mėn.), Ukrainos valstybinė mokesčių tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba (2018 m. liepos mėn.) ir Ukrainos vidaus reikalų ministerija (2019 m. kovo mėn.). Šios ministerijos ir agentūros kreipėsi į ESBO projekto koordinatorių Ukrainoje dėl paramos praktiniam su projektu susijusios veiklos vykdymui iki 2019 m. rugsėjo mėn. vidurio.

2. Bendras tikslas

Stiprinti Ukrainos valdžios institucijų pajėgumus užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis ir kovoti su ja.

3. Veiksmo aprašymas

Šis veiksmas grindžiamas ESBO sekretoriato atlikto „Poreikių vertinimo siekiant kovoti su neteisėta prekyba GŠS Ukrainoje ir (arba) už jos sienų“ išvadomis ir rekomendacijomis. Be to, jis buvo toliau plėtojamas reaguojant į aiškius prašymus dėl bendradarbiavimo ir pagalbos, kuriuos ESBO sekretoriatui ir ESBO projekto koordinatoriui Ukrainoje (PCU) pateikė Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba, Ukrainos valstybinė fiskalinė tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba (2018 m. liepos mėn.) ir Ukrainos vidaus reikalų ministerija (2019 m. kovo mėn.). Po to, kai buvo pateikti prašymai, vyko išsamios ESBO ir minėtų valstybės subjektų techninės konsultacijos.

Glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamomis Ukrainos institucijomis ESBO parengė tris projektus, skirtus įvairiems jų įgaliojimų, susijusių su kova su neteisėta prekyba GŠS, aspektų klausimams spręsti. Projektai yra sujungti į bendrą išsamią programą, kuria siekiama stiprinti bendrą saugą ir saugumą Ukrainoje. Išsamia programa remiama ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategija (2018 m.), visų pirma veiksmams rytinėse kaimyninėse šalyse.

3.1. 1 projektas. Remti Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybą siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja

3.1.1. Tikslas

Projekto tikslas – padėti Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybai stiprinti savo pajėgumus užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

3.1.2. Aprašymas

Valstybės sienos apsaugos tarnyba yra viena iš Ukrainos teisėsaugos agentūrų, kuriai suteikti įgaliojimai kovoti su neteisėta prekyba GŠS. Jai pavesta užtikrinti valstybės sienų nepažeidžiamumą ir Ukrainos suverenų teisų jos išskirtinėje (jūrų) ekonominėje zonoje apsaugą.

Projektu bus siekiama šalinti nustatytus pajėgumų trūkumus Valstybės sienos apsaugos tarnyboje a) plėtojant mokymo, techninius ir veiklos pajėgumus užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja ir b) perduodant tarptautinės gerosios praktikos pavyzdžius ir keičiantis informacija, visų pirma ES valstybių narių, Vakarų Balkanų partnerių ir kaimyninių valstybių atžvilgiu.

3.1.3. Numatomas rezultatas

1 rezultatas. Sustiprinti Valstybės sienos apsaugos tarnyboje pajėgumai užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja

Rodikliai:

- padidėjusi projekto naudos gavėjos Valstybės sienos apsaugos tarnybos personalo atitinkamose švietimo ir mokymo įstaigose, analizės ir tyrimų padaliniuose ir operatyviniuose padaliniuose kompetencija (organizacinė, techninė, žinių), kuria remiama neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, ir kuri pritaikoma jo įprastuose darbo procesuose,
- bendradarbiavimo priemonės ir ekspertų tinklų kūrimas (nacionaliniame, subregioniniame ir tarptautiniame kontekstuose), kuriais prisidedama prie projektų naudos gavėjų sąveikos su jų kolegomis ir kurie pritaikomi projekto naudos gavėjų atitinkamų padalinių ir institucijų įprastuose darbo procesuose,
- dokumentuotomis vertinimų ir kokybės valdymo metodų išvadomis dalijamasi su projekto suinteresuotaisiais subjektais (projekto naudos gavėjai – pirminiai ir antriniai, paramos teikėjų bendruomenė ir ESBO), o jie jas taiko praktiškai ir atsižvelgia į jas pajėgumų stiprinimo tikslais.

3.1.4. Veiklos rūšys

3.1.4.1. Valstybės sienos apsaugos tarnybai skirta išsami mokymo programa, susijusi su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, atitinkanti poreikių vertinime nustatytus poreikius

Ši veikla apims:

- išsamią mokymo programą, susijusią su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, kurią vykdant bus laikomasi dviejų pakopų požiūrio: a) ugdant ir stiprinant būtinas instruktorių ir ugdytojų žinias ir nuostatas, t. y. laikantis instruktorių rengimo požiūrio, ir b) plėtojant ir stiprinant dalykinės ekspertines žinias nišinėse srityse, pavyzdžiui, susijusiose su rizikos analize ir profiliavimu, nusikalstamų veikų analize, naujų ir modernizuotų techninių priemonių, technologijų ir procedūrų pristatymu.

3.1.4.2. Valstybės sienos apsaugos tarnybai skirta pagalbos teikiant įrangą programa, susijusi su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, atitinkanti poreikių vertinime nustatytus poreikius

Ši veikla apims:

- riboto kiekio stacionariosios ir kilnojamosios įrangos, taip pat kitų rūšių techninės priemonių ir technologijų teikimą, taip remiant naujų technologinių ir procedūrinių sprendimų, skirtų nustatyti neteisėtą prekybą GŠS, testavimą, vertinimą ir diegimą. Ši įranga bus teikiama atrinktoms organizacinėms struktūroms, priklausančioms Valstybės sienos apsaugos tarnybai, visų pirma sienų kontrolės padaliniams (daugiausia šiaurės ir šiaurės vakarų Ukrainoje), vadovavimo struktūroms ir švietimo įstaigoms. Be to, ši veikla yra integruota į išsamią mokymo programą, t. y. ja sukurta platesnio masto mokymo ir aprūpinimo iniciatyva, skirta Valstybės sienos apsaugos tarnybai. Teikiama įranga atitiks poreikius, nustatytus poreikių vertinime.

3.1.4.3. Valstybės sienos apsaugos tarnybai skirta kinologinės pagalbos programa, susijusi su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, atitinkanti poreikių vertinime nustatytus poreikius

Ši veikla apims:

- mainų vizitų rengimą, kad atitinkami Valstybės sienos apsaugos tarnyboje dirbantys specialistai ir ugdytojai būtų supažindinti su tarptautine patirtimi ir gerąja praktika, įgytą kovojant su neteisėta prekyba GŠS naudojant kinologinius pajėgumus, taip pat kad būtų remiamas ekspertų tinklų kūrimas, ir
- mokymo metodikų ir veiklos procedūrų, taikomų, kai kovojant su neteisėta prekyba GŠS naudojami kinologiniai pajėgumai, peržiūrą ir atnaujinimą.

3.2. 2 projektas. Remti Ukrainos vidaus reikalų ministeriją (VRM) ir Ukrainos nacionalinę policiją, kuri teikia ataskaitas VRM, siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis ir kovoti su ja

3.2.1. Tikslas

Projekto tikslas – padėti VRM ir Ukrainos nacionalinei policijai, kuri teikia ataskaitas VRM, užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

3.2.2. Aprašymas

VRM – viena iš pagrindinių Ukrainos nacionalinių institucijų, kuri ne tik reguliuoja ir kontroliuoja teisėtą GŠS naudojimą, bet ir tiesiogiai arba per savo pavaldžias agentūras vykdo operatyvines bei koordinavimo priemones, skirtas užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

Projektu siekiama šalinti nustatytus VRM pajėgumų veiksmingai užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja trūkumus, remiant šių VRM veiklos aspektų tobulinimą: a) priežiūros pajėgumus teisėtos GŠS gamybos, žymėjimo ir registravimo srityje; b) operatyvinių pajėgumų su neteisėta prekyba GŠS susijusios teismo ekspertizės ir tokios prekybos analizės, išaiškinimo ir tyrimo srityje; c) teisėkūros mechanizmų, skirtų reguliuoti ir kontroliuoti teisėtą GŠS judėjimą ir naudojimą, taip pat geresnio informuotumo apie neteisėtą GŠS laikymą, netinkamą naudojimą ir neteisėtą prekybą jais; ir d) koordinavimo ir bendradarbiavimo mechanizmų, kuriais remiami bendri strateginiai ir operatyviniai metodai siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja kartu su kitomis susijusiomis nacionalinėmis agentūromis.

3.2.3. Numatomi rezultatai

1 rezultatas. Sustiprinti VRM priežiūros pajėgumai, susiję su GŠS gamybos, ženklavimo ir registravimo kontrole, atitinkantys poreikių vertinime nustatytus poreikius.

Rodikliai:

- pakeitimai ir pasiūlymai dėl nacionalinės teisės aktų sistemos, VRM reglamentai ir administracinės procedūros dėl GŠS gamybos, ženklavimo ir registravimo kontrolės Ukrainoje,
- pakeitimai ir pasiūlymai dėl nacionalinės teisės aktų sistemos, VRM reglamentai ir administracinės procedūros, kuriais siekiama užkirsti kelią neteisėtai šaunamųjų ginklų gamybai naudojant 3D spausdintines dalis, neteisėtam deaktivuoti šaunamųjų pakartotiniam aktyvavimui, namudinei šaunamųjų ginklų gamybai ir neteisėtam pavojaus signalo ar signalinių ginklų, skirtų šaudyti tuščiaisiais šaudmenimis, arba Flobero ginklų, perdirbimui,
- sukurtas, išbandytas, reglamentuotas įprastinio naudojimo VRM bei kitose suinteresuotose Vyriausybėse įstaigose tikslais ir integruotas į VRM GŠS registrą vieningas elektroninis GŠS klasifikatorius.

2 rezultatas. Sustiprinti VRM ir Ukrainos nacionalinės policijos operatyviniai pajėgumai vykdyti neteisėtos prekybos GŠS teismo ekspertizę, analizuoti, išaiškinti, sekti ir tirti tokią prekybą

Rodikliai:

- pagerėję politikos srities, operatyviniai ir techniniai gebėjimai, susiję su neteisėta prekyba GŠS, taip pat geresnės VRM darbuotojų žinios, įgūdžiai ir nuostatos, susiję su teismo ekspertizės veikla, įskaitant konfiskuotų šaunamųjų ginklų atsekimą, taikomi vykdant įprastus darbo procesus,
- pagerėję politikos srities, operatyviniai ir techniniai Ukrainos nacionalinės policijos gebėjimai kovojant su neteisėta prekyba GŠS (įskaitant savadarbius sprogstamuosius užtaisus ir neteisėtą sprogstamąją medžiagą) ir ją išaiškinant, taip pat geresnės Ukrainos nacionalinės policijos žinios, įgūdžiai ir nuostatos, taikomi vykdant įprastus darbo procesus.

3 rezultatas. Sustiprinti VRM gebėjimai tobulinti GŠS judėjimo ir naudojimo reguliavimo ir kontrolės teisėkūros mechanizmus, taip pat didesnis visuomenės informuotumas apie riziką, susijusią su neteisėtu GŠS laikymu, netinkamu naudojimu ir prekyba jais, atitinkantys poreikių vertinime nustatytus poreikius.

Rodikliai:

- aiškus supratimas, kaip Ukrainos visuomenė ir tikslinės grupės suvokia šaunamųjų ginklų judėjimo ir naudojimo reguliavimą ir kontrolę ir kitus su GŠS susijusius klausimus, kokie yra jų poreikiai ir nuomonės šioje srityje,
- vykdant visuomenės informavimo kampanijas padidintas Ukrainos piliečių informuotumas apie pavojus, kuriuos kelia neteisėtas GŠS laikymas, netinkamas naudojimas ir neteisėta prekyba jais,
- išsamus nacionalinės teisės aktų sistemos, skirtos reguliuoti ir kontroliuoti GŠS judėjimą ir naudojimą, įvertinimas ir spragų analizė,
- nacionalinės teisės aktų sistemos, skirtos reguliuoti ir kontroliuoti GŠS judėjimą ir naudojimą, pakeitimai ir pasiūlymai dėl jos.

4 rezultatas. Sustiprintas tarpžinybinio lygmens koordinavimas ir bendradarbiavimas rengiant strateginį požiūrį, renkant duomenis ir atliekant analizę siekiant Ukrainoje užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir su ja kovoti, atitinkantys poreikių vertinime nustatytus poreikius.

Rodikliai:

- koordinavimo ir bendradarbiavimo mechanizmų, kuriais prisidedama prie jungtinio strateginio požiūrio suderinto planavimo, plėtojimo, įgyvendinimo (įskaitant stebėseną ir kontrolę) ir vertinimo, veiksmingas įgyvendinimas,
- visos šalies masto statistinių rodiklių apie neteisėtą prekybą GŠS Ukrainoje veiksmingas diegimas ir naudojimas,
- įgyvendinant šį projektą parengtos tarpžinybinio lygmens koordinavimo ir bendradarbiavimo tobulinimo rekomendacijos ir perduotos nacionalinei koordinavimo įstaigai (NKI) ŠLG kontrolės srityje,
- geresni analitiniai pajėgumai ir institucionalizuota duomenų apie neteisėtus šaunamuosius ginklus analizė.

3.2.4. Veikla

3.2.4.1. Tarptautinių ir Europos standartų ir gerosios patirties GŠS gamybos, žymėjimo ir registravimo kontrolės srityje (įskaitant neteisėtos GŠS gamybos pakartotinai aktyvuojant, perdirbant arba naudojant kitus būdus prevenciją) propagavimas ir perdavimas Ukrainoje.

Ši veikla apims:

- bus surengta viena pritaikyta specializuota mokymo sesija politikos formuotojams ir pagrindiniams VRM ekspertams, įskaitant Licencijavimo departamentą, Nusikalstamumo ir kriminologijos mokslo ir tyrimų centrą, nacionalinę policiją ir kitas teisėsaugos agentūras, ir
- Ukrainos teisėsaugos agentūrų ir civilių gyventojų turimų šaunamųjų ginklų žymėjimo galimybių studiją, daugiausia dėmesio skiriant žymėjimui po gamybos ir importo.

3.2.4.2. Vieningo elektroninio GŠS klasifikatoriaus parengimas bei diegimas ir jo integravimas į GŠS registrą

Ši veikla apims:

- vieningo elektroninio GŠS klasifikatoriaus parengimą ir bandymą ir
- techninę paramą diegimui ir mokymą, susijusį su vieningo GŠS klasifikatoriaus integravimu į VRM GŠS registrą (ne daugiau kaip 25 mokomieji renginiai).

3.2.4.3. Gerosios patirties ir žinių perdavimas su neteisėta prekyba GŠS susijusios teismo ekspertizės ir tyrimų srityje

Ši veikla apims:

- bus surengtos dvi pritaikytos specializuotos mokymo sesijos, skirtos pagrindiniams ekspertams iš VRM, įskaitant Nusikalstamumo ir kriminologijos mokslo ir tyrimų centrą, nacionalinę policiją ir kitas teisėsaugos agentūras, pvz., valstybinę muitinės tarnybą ir generalinę prokuratūrą. Orientacinis mokymo sesijų sąrašas apims šiuos klausimus: šaunamųjų ginklų žymėjimo reikalavimai ir būdai; nusikaltimo vietos apsauga (policijos pirmosios reagavimo pajėgos); nusikaltimo vietos apžiūrėjimas ir įrodymų apsaugojimas, pakavimas ir tikrinimas (kriminalistikos specialistai); parama atsekimui šalies ir tarptautiniu mastu (laboratorijų technikai); balistikos žvalgybinių duomenų, susijusių su nusikaltimais, kuriuose naudojami šaunamieji ginklai, plėtojimas, supratimas ir platinimas.

3.2.4.4. Gerosios patirties skatinimas, žinių perdavimas ir pagalbos įranga programa kovojant su neteisėta prekyba GŠS ir ją išaiškinant (Ukrainos nacionalinei policijai skirta veikla)

Ši veikla apims:

- bus surengta viena pritaikyta specializuota mokymo sesija pagrindiniams nacionalinės policijos ir kitų teisėsaugos agentūrų, pvz., Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybos ir Valstybinės mokesčių tarnybos / Valstybinės muitinės tarnybos, ekspertams, taip pat užmegztas ryšys su Europos EMPACT platformos (šaunamieji ginklai) nacionalinių teisėsaugos pareigūnų tinklu, ir
- nedidelės apimties techninės įrangos Ukrainos nacionalinės policijos nusikalstamų veikų tyrimo skyriams pirkimą remiant naujus metodus ir technologinius sprendimus, skirtus kovoti su neteisėta prekyba GŠS ir ją išaiškinti.

3.2.4.5. Visos šalies masto viešosios nuomonės apklausa, nuostatų tyrimas ir visuomenės informavimo bei komunikacijos kampanijos dėl pavojų, susijusių su neteisėtu GŠS laikymu, netinkamu jų naudojimu ir neteisėta prekyba jais.

Ši veikla apims:

- viešosios nuomonės apie neteisėtą GŠS laikymą, netinkamą naudojimą ir neteisėtą prekybą jais tyrimo ir analizės organizavimą,
- išsamų nuostatų tyrimą, vedant diskusijas tikslinėse grupėse apie neteisėtą GŠS laikymą, netinkamą naudojimą ir neteisėtą prekybą jais, ir
- visuomenės informavimo ir komunikacijos kampanijas apie teisinį reglamentavimą ir pavojus, susijusius su neteisėtu GŠS laikymu, netinkamu naudojimu ir neteisėta prekyba jais, ir poveikio analizę.

3.2.4.6. Teisėkūros mechanizmų, skirtų reguliuoti ir kontroliuoti GŠS judėjimą ir naudojimą, tobulinimo skatinimas ir įgyvendinimas.

Ši veikla apims:

- galiojančių įstatymų ir taisyklių dėl GŠS judėjimo ir naudojimo valdymo ir kontrolės, įskaitant tarptautinius susitarimus ir teisės aktus, išsamų įvertinimą ir spragų analizę, paramą vertimui raštu ir praktinio įgyvendinimo vertinimą, ir
- ekspertų pagalbos kuriant ir rengiant teisės aktus, skirtus reguliuoti ir kontroliuoti GŠS judėjimą ir naudojimą, be kita ko, išnagrinėjant poreikį suderinti teisės aktus ir taisyklių aspektus su Ukrainai aktualiomis tarptautinėmis taisyklėmis ir standartais, teikimą.

3.2.4.7. Skatinimas Ukrainoje plėtoti strateginį požiūrį neteisėtos prekybos GŠS prevencijos ir kovos su ja srityje

Ši veikla apims:

- informuotumo didinimą, konsultacijų ir ekspertų paramos teikimą steigiant nuolatinę, tarpžinybinę NKĮ ŠLG kontrolės srityje, kurią sudarys atitinkamos įgalios nacionalinės Ukrainos valdžios institucijos (šeši oficialūs susitikimai); šio projekto metu bus sukurta NKĮ, kuriai pirmininkaus VRM, ir
- visų Ukrainoje įgyvendinamų su ŠLG susijusių iniciatyvų, įskaitant paramos teikėjų bendruomenės išteklius, sąrašo sudarymą ir jų registro tvarkymą.

3.2.4.8. Tarpžinybinės duomenų rinkimo, analizės ir sklaidos sistemos, susijusios su neteisėtu GŠS laikymu, netinkamu naudojimu ir neteisėta prekyba jais, kūrimo skatinimas

Ši veikla apims:

- bendros metodikos, skirtos kaupti, organizuoti, lyginti ir naudoti oficialią statistiką, bendrų ir tarpusavyje palyginamų veiklos rodiklių ir bendro formato, būtino automatiniam dalijimuisi informacija apie neteisėtą GŠS laikymą, netinkamą naudojimą ir neteisėtą prekybą jais, propagavimą, ir
- dviejų mokymo sesijų apie duomenų rinkimą ir analizę, įskaitant rizikos ir grėsmių vertinimą, surengimą,
- pagalbą rengiant analitinę ataskaitą apie neteisėtos prekybos būdus ir maršrutus, remiantis iš Ukrainos agentūrų surinktais apibendrintais duomenimis,
- suskirstytų duomenų rinkimo ir atitinkamų įgaliotų nacionalinių institucijų tarpžinybinio dalijimosi duomenimis skatinimą.

3.3. 3 projektas. Parama Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja

3.3.1. Tikslas

Projekto tikslas – padėti Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai stiprinti savo pajėgumus užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

3.3.2. Aprašymas

Valstybinė mokesčių tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba yra įgalios užkirsti kelią kontrabandai ir kovoti su ja, taip pat kovoti su muitų nuostatų pažeidimais perėjimo per Ukrainos valstybinę sieną punktuose, jūrų ir upių uostų teritorijose, oro uostuose, geležinkelio stotyse ir kitose vietose, nustatytose pagal Ukrainos muitinės kodeksą. Tai apima priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

Projektu bus siekiama šalinti nustatytus pajėgumų trūkumus Valstybinėje mokesčių tarnyboje, susijusius su: a) mokymo, techniniais ir veiklos pajėgumais kovojant su neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis ir b) tarptautinės gerosios praktikos pavyzdžių perdavimu ir keitimusi informacija, visų pirma ES valstybių narių, Vakarų Balkanų partnerių ir kaimyninių valstybių atžvilgiu.

3.3.3. Numatomi rezultatai

1 rezultatas. Sustiprinti Valstybinės mokesčių tarnybos / Valstybinės muitinės tarnybos pajėgumai užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja

Rodikliai:

- padidėjusi projekto naudos gavėjų personalo atitinkamose švietimo ir mokymo įstaigose, analizės ir tyrimų padaliniuose ir operatyviniuose padaliniuose kompetencija, kuria remiama kova su neteisėta prekyba GŠS ir kuri pritaikoma įprastuose darbo procesuose,
- padidėję projekto naudos gavėjų atitinkamose švietimo ir mokymo įstaigose, analizės ir tyrimų padaliniuose ir operatyviniuose padaliniuose organizaciniai ir techniniai pajėgumai, kuriais remiama kova su neteisėta prekyba GŠS ir kurie pritaikomi įprastuose darbo procesuose,
- bendradarbiavimo priemonės ir ekspertų tinklų kūrimas (nacionaliniame, subregioniniame ir tarptautiniame kontekstuose), kuriais prisidedama prie projektų naudos gavėjų sąveikos su jų kolegomis ir kurie pritaikomi projekto naudos gavėjo atitinkamų padalinių ir institucijų įprastuose darbo procesuose,
- dokumentuotomis vertinimų ir kokybės valdymo metodų išvadomis dalijamasi su projekto suinteresuotaisiais subjektais (projekto naudos gavėjais – pirminiais ir antriniais, paramos teikėjų bendruomene ir ESBO), o jie jas taiko praktiškai ir atsižvelgia į jas pajėgumų stiprinimo tikslais.

3.3.4. Veikla

3.3.4.1. Valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai skirta išsami mokymo programa kovos su neteisėta prekyba GŠS klausimais, atitinkanti poreikių vertinime nustatytus poreikius.

Ši veikla apims:

- išsamią mokymo programą, susijusią su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, kurią vykdant bus laikomasi dviejų pakopų požiūrio tokiu būdu: a) ugdant ir stiprinant būtinas instruktorių ir ugdytojų žinias ir nuostatas, t. y. laikantis instruktorių rengimo požiūrio, ir b) plėtojant ir stiprinant dalykines ekspertines žinias nišinėse srityse, pavyzdžiui, susijusiose su muitų teisės aktų pažeidimais, tarnybinių šunų komandomis, mokymais apie naujas ir modernizuotas technines priemones, technologijas ir procedūras.

3.3.4.2. Valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai skirta pagalbos teikiant įrangą programa, susijusi su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja, atitinkanti poreikių vertinime nustatytus poreikius.

Ši veikla apims:

- riboto kiekio stacionariosios ir kilnojamosios įrangos, taip pat kitų rūšių techninių priemonių ir technologijų teikimą, taip remiant naujų technologinių ir procedūrinių sprendimų, skirtų neteisėtai prekybai GŠS išaiškinti, testavimą, vertinimą ir diegimą. Ši įranga bus teikiama atrinktoms organizacinėms struktūroms, priklausančioms pagrindinei Valstybinės mokesčių tarnybos / Valstybinės muitinės tarnybos administracijai, teritorinėms institucijoms (daugiausia šiaurės, šiaurės vakarų ir vakarų Ukrainoje) ir specializuotiems departamentams. Be to, ši veikla yra sklandžiai integruojama į išsamią mokymo programą, t. y. ja sukuriama platesnio masto mokymo ir aprūpinimo iniciatyva, skirta Valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai, ir
- techninę paramą mokymo programos įgyvendinimui, koregavimui ir integravimui į reguliaraus mokymo programas.

3.3.4.3. Valstybinei mokesčių tarnybai / Valstybinei muitinės tarnybai skirta kinologinės pagalbos programa, susijusi su neteisėtos prekybos GŠS prevencija ir kova su ja

Ši veikla apims:

- mainų vizitų rengimą, kad atitinkami Valstybinėje mokesčių tarnyboje / Valstybinėje muitinės tarnyboje dirbantys specialistai ir ugdytojai būtų supažindinti su tarptautine patirtimi ir gerąja praktika, įgytą kovoje su neteisėta prekyba GŠS naudojant kinologinius pajėgumus, taip pat kad būtų remiamas ekspertų tinklų kūrimas,
- mokymo metodikų ir veiklos procedūrų, taikomų, kai vykdant neteisėtos prekybos GŠS prevenciją ir kovojant su ja naudojami kinologiniai pajėgumai, peržiūrą ir atnaujinimą,
- techninę paramą mokymui ir mobilumo sprendimams, kuriais kovoje su neteisėta prekyba GŠS remiamos kinologinės operacijos.

4. Projektų valdymas ir administracinė parama veiksmui vykdyti

Specialieji projektų darbuotojai ESBO sekretoriato ir ESBO projektų koordinatoriaus Ukrainoje biure koordinuos ir valdys veiksmo ir su juo susijusios projekto veiklos įgyvendinimą, kaip nustatyta 3 skirsnyje. Be to, specialieji projektų darbuotojai, iš kurių bus sudarytos projektų valdymo ir įgyvendinimo grupės, remis Ukrainos partnerių tarpusavio bendradarbiavimo sistemos kūrimą, taip pat bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą su tarptautine bendruomene.

Specialieji projektų darbuotojai vykdys šias užduotis:

- valdys projektus visais projekto ciklo etapais,
- vykdys kasdienę finansinę projektų priežiūrą,
- teiks technines ir teises ekspertines žinias, remis pagal projektus vykdomus viešuosius pirkimus,
- bendradarbiaus ir koordinuos veiklą su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir programomis,
- vykdys projektų patvirtintų siektinų rezultatų kokybės užtikrinimą ir kokybės kontrolę,
- padės Ukrainos institucijoms kurti naujas nacionalines priemones, kuriomis būtų stiprinami pajėgumai ir bendros pastangos užkirsti kelią neteisėtai prekybai GŠS ir kovoti su ja.

5. Lytis

Siekiant padidinti GŠS kontrolės politikos veiksmingumą ir užtikrinti, kad ją vykdant padidėtų tiek moterų, tiek vyrų saugumas, į šiuo sprendimu remiamus veiksmus bus integruotas lyčių aspektu grindžiamas požiūris, o su juo susiję klausimai bus sprendžiami teikiant technines konsultacijas ir ekspertines žinias, kuriant žinių produktus ir rengiant mokymą.

6. Naudos gavėjai

Tiesioginiai naudos iš veiksmo gavėjai bus Ukrainos nacionalinės institucijos, atsakingos už neteisėtą prekybos GŠS prevenciją ir kovą su ja. Nacionalinės institucijos, kurioms pirmiausia skiriamas šis veiksmas, yra: VRM, įskaitant jos ekspertų ir licencijavimo tarnybas, Ukrainos nacionalinė policija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Valstybinė mokesčių tarnyba / Valstybinė muitinės tarnyba. Kitos įgaliotos nacionalinės institucijos, pavyzdžiui, Ukrainos saugumo tarnyba, bus įtraukiamos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį.

Netiesioginiai naudos iš veiksmo gavėjai bus Ukrainos ir jos kaimynystėje esančių Europos šalių, kurioms kyla pavojus dėl neteisėtų GŠS naudojimo, kiek tai susiję su nusikalstama veikla, terorizmu ir smurtiniu neteisėtu naudojimu, gyventojai.

ES ir jos valstybės narės taip pat bus netiesioginės projekto naudos gavėjos, nes joms bus naudinga iš Ukrainos institucijų gaunama grįžtamoji informacija apie nustatytus prekybos neteisėtais ginklais maršrutus.

7. Sąjungos matomumas

ESBO imsis visų tinkamų priemonių siekdama viešinti tai, kad šį veiksma finansuoja Sąjunga. Tokios priemonės bus vykdomos atsižvelgiant į Komisijos Komunikacijos apie ES išorės veiksmus ir jų matomumo užtikrinimo vadovą. Taigi, ESBO užtikrins Sąjungos įnašo matomumą naudodama tinkamus ženklus ir užtikrindama viešinimą, akcentuodama Sąjungos vaidmenį, užtikrindama jos veiksmų skaidrumą ir didindama informuotumą apie priežastis, dėl kurių priimtas šis sprendimas, taip pat apie Sąjungos paramą įgyvendinant šį sprendimą ir šios paramos rezultatus. Projekto metu parengta medžiaga bus aiškiai pažymėta Europos Sąjungos vėliavos ženklu laikantis Sąjungos gairių dėl tikslaus vėliavos naudojimo ir vaizdavimo.

Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos veiklos mastas ir pobūdis labai skiriasi, bus naudojamos įvairios propagavimo priemonės, įskaitant: tradicinę žiniasklaidą, interneto svetaines, socialines medijas ir informacinę bei reklaminę medžiagą, įskaitant infografikus, lankstinukus, informacinius biuletenius, pranešimus spaudai ir atitinkamai kitas priemones. Paskelbus viešuosius pirkimus pagal projektą finansuoti leidiniai, vieši renginiai, kampanijos, įranga ir statybos darbai bus pažymėti atitinkamu ženklu. Kad būtų dar labiau sustiprintas poveikis didinant įvairių nacionalinių Vyriausybių ir visuomenės, tarptautinės bendruomenės ir vietos bei tarptautinės žiniasklaidos informuotumą, bendraujant su kiekviena projekto tiksline grupe bus vartojama atitinkama kalba.

8. Trukmė

Remiantis įgyvendinant Sprendimą (BUSP) 2017/1424 įgyta patirtimi ir atsižvelgiant į platų šio veiksmo mastą, naudos gavėjų skaičių ir planuojamos veiklos rūšių skaičių bei sudėtingumą, nustatomas 36 mėnesių įgyvendinimo laikotarpis.

9. Techninio įgyvendinimo subjektas

Šio sprendimo techninis įgyvendinimas bus pavestas ESBO sekretoriato Konfliktų prevencijos centrui (CPC) ir ESBO PCU. ESBO vykdys veiklą pagal šį sprendimą, koordinuodama veiklą ir bendradarbiaudama su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir agentūromis, visų pirma siekdama užtikrinti veiksmingą sinergiją ir išvengti veiklos dubliavimosi.

10. Iniciatyvinis komitetas

Šio projekto iniciatyvinį komitetą sudarys vyriausiojo įgaliotinio, ES delegacijos Kijeve ir šio priedo 6 punkte nurodyto įgyvendinimo subjekto atstovas. Įgyvendinimo subjektas, padedant iniciatyviniam komitetui, tikrins, kad šio projekto įgyvendinimas būtų koordinuojamas su kita susijusia ES pagalba Ukrainai, tokia kaip Integruoto sienų valdymo strategija (remiama pagal Komisijos Europos kaimynystės priemonę), regioninis bendradarbiavimas su Vakarų Balkanais ŠLG kontrolės srityje, kuris įgyvendinamas pagal JT vystymosi programą/Pietryčių ir Rytų Europos ŠLG kontrolės tarpininkavimo mechanizmą (SEESAC) (remiamas Tarybos sprendimais (BUSP) 2018/1788 ⁽¹⁾ ir (BUSP) 2016/2356 ⁽²⁾), ES ir Ukrainos teisėsaugos bendradarbiavimas prekybos šaunamaisiais ginklais srityje (remiamas Komisijos Migracijos ir vidaus reikalų GD, Europolo ir platformos EMPACT (šaunamieji ginklai)), bendrovės „Conflict Armament Research“ darbas Ukrainoje (remiamas Tarybos sprendimu (BUSP) 2017/2283 ⁽³⁾), ES bendros saugumo ir gynybos politikos misijos EUAM Ukraine ir EUBAM Moldova/Ukraine bei jų sienų kontrolės rėmimo veikla, taip pat Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) darbas buvusių kovotojų nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos srityje (remiamas pagal Komisijos priemonę, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos). Iniciatyvinis komitetas reguliariai kvies Ukrainos Vyriausybinių partnerių atstovus. Iniciatyvinis komitetas taip pat gali kviešti subjektų, dalyvaujančių Ukrainoje vykdomuose projektuose, kurių tikslas yra panašus arba susijęs, atstovus. Iniciatyvinis komitetas reguliariai, bent kartą per 6 mėnesius, peržiūrės šio sprendimo įgyvendinimą, be kita ko, naudodamas elektronines ryšio priemones.

11. Ataskaitų teikimas

Ataskaitos, tiek dalykinės, tiek finansinės, teikiamos įgyvendinant visą veiksmą, apibūdintą atitinkamame susitarime dėl konkretaus įnašo su pridėtu jo biudžetu, nepriklausomai nuo to, ar Tarybos sprendimu šis veiksmas visiškai finansuojamas, ar bendrai finansuojamas.

⁽¹⁾ 2018 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/1788, kuriuo remiamas Pietryčių Europos ir Rytų Europos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (SEESAC) siekiant įgyvendinti Regioninių veiksmų gaires dėl kovos su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose (OL L 293, 2018 11 20, p. 11).

⁽²⁾ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2016/2356 dėl paramos SEESAC nusiginklavimo ir ginklų kontrolės veiklai Pietryčių Europoje pagal ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais strategiją (OL L 348, 2016 12 21, p. 60).

⁽³⁾ 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/2283, kuriuo remiamas visuotinis pranešimų apie neteisėtus šaulių ir lengvuosius ginklus bei kitus neteisėtus įprastinius ginklus ir šaudmenis, siekiant mažinti neteisėtos prekybos jais riziką, mechanizmas (iTrace III) (OL L 328, 2017 12 12, p. 20).

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2019/2010**2019 m. lapkričio 12 d.****kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų deginimo***(pranešta dokumentu Nr. C(2019) 7987)***(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ⁽¹⁾, ypač į jos 13 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadomis remiamasi nustatant leidimų sąlygas įrenginiams, kuriems taikomas Direktyvos 2010/75/ES II skyrius, ir kompetentingos valdžios institucijos turėtų nustatyti tokias išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis būtų užtikrinama, kad įprastinėmis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų GPGB išvadose nurodyto su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamo išmetamųjų teršalų kiekio;
- (2) 2011 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimu ⁽²⁾ įsteigtas valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybių organizacijų atstovų forumas 2019 m. vasario 27 d. pateikė Komisijai savo nuomonę apie pasiūlytą atliekų deginimui skirtą GPGB informacinio dokumento turinį. Ta nuomonė yra viešai priinama;
- (3) svarbiausias to GPGB informacinio dokumento elementas yra šio sprendimo priede išdėstytos GPGB išvados;
- (4) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2010/75/ES 75 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos priede pateiktos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų deginimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 12 d.

Komisijos vardu
Karmenu VELLA
Komisijos narys⁽¹⁾ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.⁽²⁾ 2011 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimas, kuriuo pagal Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų 13 straipsnį sukuriama keitimosi informacija forumas (OL C 146, 2011 5 17, p. 3).

PRIEDAS

GERIAUSIŲ PRIEINAMŲ GAMYBOS BŪDŲ (GPGB) IŠVADOS DĖL ATLIEKŲ DEGINIMO

TAIKYMO SRITIS

Šios GPGB išvados skirtos šiai Direktyvos 2010/75/ES I priede nurodytai veiklai:

5.2. atliekų šalinimas arba panaudojimas atliekų deginimo įrenginiuose:

- a) nepavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą;
- b) pavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną;

5.2. atliekų šalinimas arba panaudojimas bendro atliekų deginimo įrenginiuose:

- a) nepavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą;
- b) pavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną;

kurių pagrindinė paskirtis yra ne materialių produktų gamyba ir kurie atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

- deginamos tik tos atliekos, kurios nėra Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 31 punkto b papunktyje apibrėžtos atliekos,
- daugiau kaip 40 % šilumos išsiskiria deginant pavojingas atliekas,
- deginamos mišrios komunalinės atliekos;

5.3. a) nepavojingų atliekų šalinimas, kai pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, įskaitant deginant atliekas susidariusio šlako ir (arba) nuosėdinių pelenų apdorojimą;

5.3. b) nepavojingų atliekų panaudojimas arba panaudojimo ir šalinimo derinys, kai pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną, įskaitant deginant atliekas susidariusio šlako ir (arba) nuosėdinių pelenų apdorojimą;

5.1. pavojingų atliekų šalinimas arba jų panaudojimas, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną, įskaitant deginant atliekas susidariusio šlako ir (arba) nuosėdinių pelenų apdorojimą.

Šios GPGB išvados netaikomos:

- pradiniam atliekų apdorojimui prieš deginimą. Tokiai veiklai gali būti taikomos GPGB išvados dėl atliekų apdorojimo (angl. WT),
- lakiųjų deginimo pelenų ir kitų liekanų, susidariusių dėl dūmtakių dujų valymo (angl. FGC), apdorojimui. Tokiai veiklai gali būti taikomos GPGB išvados dėl atliekų apdorojimo (angl. WT),
- vien tik dujinių atliekų, kurios nėra atliekos, gautos termiškai apdorojant atliekas, deginimui arba bendram deginimui,
- atliekų apdorojimui įrenginiuose, kuriems taikoma Direktyvos 2010/75/ES 42 straipsnio 2 dalis.

Kitos GPGB išvados ir informaciniai dokumentai, kurie gali būti susiję su šiose GPGB išvadose aptariama veikla, yra:

- atliekų apdorojimas (WT),
- ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms (angl. ECM),
- iš saugyklų išmetami teršalai (angl. EFS),
- energijos vartojimo efektyvumas (angl. ENE),
- pramoninės aušinimo sistemos (angl. ICS),
- iš įrenginių, kuriems taikoma Direktyva dėl pramoninių išmetamų teršalų (toliau – PITD), į orą išmetamų teršalų ir į vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną (angl. ROM),
- dideli kurą deginantys įrenginiai (angl. LCP),
- bendrosios nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemos chemijos sektoriuje (angl. CWW).

APIBRĖŽTYS

Šiose GPGB išvadose vartojamų terminų bendrosios apibrėžtys:

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Bendrieji terminai	
Katilo naudingumo koeficientas	Katilo pagamintos energijos (pvz., garo, karšto vandens) ir kūrykloje sunaudotos atliekų bei pagalbinio kuro energijos kiekio santykis (kaip apatinis šilumingumas)
Nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginys	Įrenginys deginant atliekas susidariusiam šlakui ir (arba) nuosėdinams pelenams apdoroti siekiant atskirti ir panaudoti vertingą frakciją ir sudaryti galimybę naudingai panaudoti likusią frakciją Tai neapima vien tik stambaus metalo atskyrimo deginimo įrenginyje.
Medicininės atliekos	Sveikatos priežiūros įstaigose (pvz., ligoninėse) susidariusios infekcinės arba kitaip pavojingos atliekos
Vamzdžiais išmetami teršalai	Per bet kokį vamzdį, ventiliacinį kanalą, dūmtakį, kaminą, piltuvą ar pan. į aplinką išmetamų teršalų kiekis
Nepertaukiamasis matavimas	Matavimas vietoje stacionariai sumontuota automatine matavimo sistema
Pasklidieji išmetamieji teršalai	Ne vamzdžiais į aplinką išmetami teršalai (pvz., dulkės, lakieji junginiai, kvapai), galintys išsiskirti iš didelio ploto šaltinių (pvz., autocisternų) arba taškinių šaltinių (pvz., vamzdžių jungių)
Esamas įrenginys	Įrenginys, kuris nėra naujas įrenginys
Lakieji pelenai	Dūmtakių dujų pernešamos iš degimo kameros patenkančios arba dūmtakių dujų sraute susidariusios dalelės
Pavojingos atliekos	Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB ⁽¹⁾ 3 straipsnio 2 punkte apibrėžtos pavojingos atliekos
Atliekų deginimas	Atliekų – vienų arba kartu su kuru – deginimas deginimo įrenginyje
Deginimo įrenginys	Tai – arba Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 40 punkte apibrėžtas atliekų deginimo įrenginys, arba Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 41 punkte apibrėžtas bendro atliekų deginimo įrenginys, kuriems taikomos šios GPGB išvados.
Esminis įrenginio modernizavimas	Didelis įrenginio konstrukcijos arba jame naudojamos technologijos pakeitimas, iš esmės pritaikant arba pakeičiant technologiją ir (arba) taršos mažinimo būdą (-us) ir susijusią įrangą
Kietosios komunalinės atliekos	Namų ūkių kietosios atliekos (mišrios arba išrūšiuotos), taip pat kietosios atliekos iš kitų šaltinių, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į namų ūkių atliekas
Naujas įrenginys	Įrenginys, kurį pirmą kartą leista eksploatuoti paskelbus šias GPGB išvadas, arba paskelbus šias GPGB išvadas visiškai pakeistas įrenginys
Kitos nepavojingos atliekos	Nepavojingos atliekos, kurios nėra nei kietosios komunalinės atliekos, nei nuotekų dumblas
Deginimo įrenginio dalis	Siekiant nustatyti deginimo įrenginio bendrą elektrinį naudingumą arba bendrą energinį efektyvumą, jo dalimi, pavyzdžiui, gali būti laikoma: <ul style="list-style-type: none"> — atskirai deginimo linija ir jos garo sistema, — su vienu arba daugiau katilų sujungta garo sistemos dalis, iš kurios garas tiekiamas į kondensacinę turbiną, — likusi tos pačios garo sistemos dalis, naudojama kitam tikslui, pvz., garas atiduodamas tiesiogiai.

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Bendrieji terminai	
Periodinis matavimas	Matavimas tam tikrais intervalais rankiniu būdu arba automatizuotai
Liekanos	Bet kokios skystos arba kietos atliekos, kurios susidaro deginimo įrenginyje arba nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginyje
Jautrus receptorių	Specialios apsaugos reikalaujanti vieta, kaip antai: — gyvenamosios vietovės, — vietovės, kuriose vyksta žmogaus veikla (pvz., greta esančios darbo vietos, mokyklos, dienos centrai, poilsia vietės, ligoninės ar slaugos namai)
Nuotekų dumblas	Likutinis dumblas, susidaręs saugant, gabenant ir apdorojant buitines, komunalines arba gamybines nuotekas į šias GPGB išvadas neįtraukiamas likutinis dumblas, kuris laikomas pavojingomis atliekomis.
Šlakas ir (arba) nuosėdiniai pelenai	Sudegus atliekomis iš kūrų pašalintos kietos liekanos
Galiojantis pusvalandžio vidurkis	Pusvalandžio vidurkis laikomas galiojančiu, jei nebuvo atliekama techninė automatinės matavimo sistemos priežiūra ir jos veikimas nebuvo sutrikęs.

(¹) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Teršalai ir parametrai	
As	Suminis arseno ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip As kiekis
Cd	Suminis kadmio ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Cd kiekis
Cd+Tl	Suminis kadmio, talio ir jų junginių kiekis, išreikštas kaip Cd ir Tl kiekis
CO	Anglies monoksidas
Cr	Suminis chromo ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Cr kiekis
Cu	Suminis vario ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Cu kiekis
Dioksinų tipo polichlorintieji bifenilai (toliau – PCB)	Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, PCB toksiškumas panašus į 2, 3, 7, 8 padėtyse pakeistų PCDD/PCDF.
Dulkės	Bendras (ore skendinčių) kietųjų dalelių kiekis
HCl	Vandenilio chloridas
HF	Vandenilio fluoridas
Hg	Suminis gyvsidabrio ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Hg kiekis
Degimo nuostoliai	Masės pokytis, atsiradęs kaitinant ėminį nustatytais sąlygomis
N ₂ O	Diazoto monoksidas (azoto suboksidas, diazoto oksidas)
NH ₃	Amoniakas
NH ₄ -N	Amonio azotas, išreikštas kaip N kiekis, apima laisvąjį amoniaką (NH ₃) ir amonį (NH ₄ ⁺)
Ni	Suminis nikelio ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Ni kiekis
NO _x	Suminis azoto monoksido (NO) ir azoto dioksido (NO ₂) kiekis, išreikštas kaip NO ₂ kiekis

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Teršalai ir parametrai	
Pb	Suminis švino ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Pb kiekis
PBDD/F	Polibromintieji dibenzo- <i>p</i> -dioksinais ir furanais
PCB	Polichlorintieji bifenilai
PCDD/F	Polichlorintieji dibenzo- <i>para</i> -dioksinais ir furanais
POT	Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 850/2004 ⁽¹⁾ 1 IV priede ir jo pakeitimuose išvardyti patvarieji organiniai teršalai
Sb	Suminis stibio ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Sb kiekis
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	Suminis stibio, arseno, švino, chromo, kobalto, vario, mangano, nikelio, vanadžio ir jų junginių kiekis, išreikštas kaip Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni ir V kiekis
SO ₂	Sieros dioksidas
Sulfatai (SO ₄ ²⁻)	Ištirpę sulfatai, išreikšti kaip SO ₄ ²⁻ kiekis
BOA	Bendroji organinė anglis, išreikšta kaip C kiekis (vandenyje); apima visus organinius junginius.
BOA kiekis (kietose liekanose)	Bendrosios organinės anglies kiekis – anglies kiekis, kuris deginant virsta anglies dioksidu ir apdorojant rūgštimi neišskiriamas kaip anglies dioksidas
BSM	Bendrasis skendinčių medžiagų kiekis – masinė visų skendinčių kietųjų medžiagų koncentracija (vandenyje), išmatuota filtruojant per stiklo pluošto filtrus ir gravimetrijos būdu
Tl	Suminis talio ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Tl kiekis
BLOA	Bendras dujinės organinės anglies kiekis, išreikštas kaip C kiekis (ore)
Zn	Suminis cinko ir jo junginių kiekis, išreikštas kaip Zn kiekis

⁽¹⁾ 1 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiantis Direktyvą 79/117/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 7).

SANTRUMPOS

Šiose GPGB išvadose vartojamos santrumpos:

Santrumpa	Apibrėžtis
AVS	Aplinkosaugos vadybos sistema
FDBR	vok. <i>Fachverband Anlagenbau</i> (pagal ankstesnę organizacijos pavadinimą: vok. <i>Fachverband Dampfkessel-, Behälter- und Rohrleitungsbau</i>)
FGC	Dūmtakių dujų valymas
OTNOC	Neįprastos veiklos sąlygos
SKR	Selektyvioji katalizinė redukcija
SNKR	Selektyvioji nekatalizinė redukcija
I-TEQ	Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) naudojamas tarptautinis toksiškumo ekvivalentas
PSO-TEQ	Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) naudojamas toksiškumo ekvivalentas

BENDROSIOS PASTABOS

Geriausi prieinami gamybos būdai

Šiose GPGB išvadose išvardyti ir apibūdinti gamybos būdai nėra nei privalomi, nei išsamūs. Galima taikyti kitus gamybos būdus, kuriais užtikrinamas bent lygiavertis aplinkos apsaugos lygis.

Jeigu nenurodyta kitaip, šios GPGB išvados taikomos visuotinai.

Su GPGB siejami į orą išmetamų teršalų kiekiai

Šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami į orą išmetamų teršalų kiekiai reiškia koncentraciją, išreikštą išmestų medžiagų mase dūmtakių dujų arba ištraukto oro tūrio vienetu tokiomis norminėmis sąlygomis: sausosios dujos esant 273,15 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui, kiekį nurodant mg/Nm³, µg/Nm³ arba ng I-TEQ/Nm³ ar PSO-TEQ/Nm³.

Šiame dokumente su GPGB siejamam išmetamųjų teršalų kiekiui išreikšti naudojamas atskaitinis deguonies kiekis nurodytas toliau pateiktoje lentelėje.

Veikla	Atskaitinis deguonies kiekis (O _R)
Atliekų deginimas	11 % sausųjų dujų tūrio
Nuosėdinių pelenų apdorojimas	Deguonies kiekis nekoreguojamas

Išmetamųjų teršalų koncentracija esant atskaitiniam deguonies kiekiui apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

čia:

- E_R – išmetamųjų teršalų koncentracija esant atskaitiniam deguonies kiekiui O_R,
- O_R – atskaitinis deguonies kiekis, tūrio proc.,
- E_M – išmatuota išmetamųjų teršalų koncentracija,
- O_M – išmatuotas deguonies kiekis, tūrio proc.

Vidurkinimo laikotarpių apibrėžtys:

Matavimo tipas	Vidurkinimo laikotarpis	Apibrėžtis
Nepertaukiamasis matavimas	Pusvalandžio vidurkis	30 minučių trukmės laikotarpio vidutinė vertė
	Paros vidurkis	Vienos paros laikotarpio vidurkis, gautas iš galiojančių pusvalandžio vidurkių
Periodinis matavimas	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis	Bent trijų vienas po kito atliktų matavimų, kurių kiekvienas yra bent 30 minučių trukmės, vidutinė vertė ⁽¹⁾
	Ilgalaikio ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis	2–4 savaičių trukmės ėminių ėmimo laikotarpio vertė

⁽¹⁾ Jei dėl ėminių ėmimo arba analizės apribojimų 30 minučių trukmės ėminių ėmimo/matavimo laikotarpis ir (arba) trijų vienas po kito atliktų matavimų vidutinė vertė netinka, gali būti naudojama tinkamesnė procedūra. Nustatant PCDD/F ir dioksinų tipo PCB kiekį, taikomas vienas 6–8 valandų trukmės ėminių ėmimo laikotarpis, jei ėminių ėmimas yra trumpalaikis.

Kai atliekos deginamos kartu su kuru, kuris nėra atliekos, šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami į orą išmetamų teršalų kiekiai taikomi visam susidariusiam dūmtakių dujų tūriui.

Su GPGB siejami į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiai

Šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiai reiškia koncentraciją (išmestų medžiagų masę nuotekų tūrio vienetu), išreikštą mg/l arba I-TEQ/l.

FGC nuotekų su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai yra arba akimirkinio ėminio (tik BSM) vertės, arba paros vidurkiai, t. y. 24 valandų proporcinio sudėtinio ėminio vertės. Jei įrodyta, kad srautas yra pakankamai pastovus, gali būti imami lygiatarpiai sudėtiniai ėminiai.

Nuosėdinių pelenų apdorojimo nuotekų su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai reiškia viena iš dviejų:

- jei nuotekos išleidžiamos nepertraukiamai – paros vidurkius, t. y. 24 valandų proporcinio sudėtinio ėminio vertes,
- jei išleidžiama partijomis – vidutines tam tikro išleidimo laikotarpio vertes, kurios nustatomos imant proporcingus sudėtinius ėminius, arba, jei ištekancios nuotekos tinkamai sumaišytos ir homogeniškos, prieš išleidžiant imamo akimirkinio ėminio vertes.

Su GPGB siejami į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiai taikomi teršalų išleidimo iš įrenginio vietoje.

Su GPGB siejami energinio efektyvumo (EE) rodikliai

Šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami energinio efektyvumo (EE) rodikliai, taikomi nepavojingų atliekų, kurios nėra nuotekų dumblas, ir pavojingų medienos atliekų deginimui, išreiškiami kaip:

- bendras elektrinis naudingumas – deginimo įrenginio, kuriame naudojant kondensacinę turbiną gaminama elektros energija, arba tokio įrenginio dalies,
- bendras energinis efektyvumas – deginimo įrenginio arba dalies deginimo įrenginio, kuriame:
  - gaminama vien tik šiluma arba
  - naudojant priešslėgio turbiną gaminama elektros energija, o iš jos išeinančius garus – šiluma.

Tai išreiškiama taip:

Bendras elektrinis naudingumas	$\eta_e = \frac{W_e}{Q_{th}} \times (Q_b / (Q_b - Q_i))$
Bendras energinis efektyvumas	$\eta_h = \frac{W_e + Q_{hc} + Q_{de} + Q_i}{Q_{th}}$

čia:

- W_e : generuojama elektrinė galia, MW,
- Q_{hc} : į šilumokaičių pirminį kontūrą tiekiamą šiluminę galia, MW,
- Q_{de} : tiesiogiai atiduodama šiluminė galia (garas arba karštas vanduo), atėmus grįžtamojo srauto šiluminę galia, MW,
- Q_b : katilo pagaminta terminė energija, MW,
- Q_i : terminė energija (garas arba karštas vanduo), naudojama vidaus reikmėms (pvz., dūmtakių dujoms pakartotinai pašildyti), MW,
- Q_{th} : terminio apdorojimo įrenginiuose (pvz., krosnyse) sunaudota terminė energija, įskaitant atliekas ir pagalbinį kurą, kurie naudojami nuolat (pavyzdžiui, išskyrus atvejus, kai įrenginys paleidžiamas), MW_{th} kaip apatinis šilumingumas.

Šiose GPGB nurodyti su GPGB siejami energinio efektyvumo (EE) rodikliai, taikomi nuotekų dumblo ir pavojingų atliekų, kurios nėra pavojingos medienos atliekos, deginimui, išreiškiami kaip katilo naudingumo koeficientas.

Su GPGB siejami EE rodikliai reiškiami procentais.

Su GPGB siejamų EE rodiklių stebėseną apibūdinta 2 GPGB.

Nesudegusių medžiagų nuosėdiniuose pelenuose ir (arba) šlake kiekis

Nesudegusių medžiagų šlake ir (arba) nuosėdiniuose pelenuose kiekis sausosios masės procentais išreiškiamas arba kaip degimo nuostoliai, arba kaip BOA masės dalis.

1. GPGB IŠVADOS

1.1. Aplinkosaugos vadybos sistemos

1 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą aplinkosauginį veiksmingumą, GPGB yra parengti ir įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS), kuria būtų užtikrinami visi šie dalykai:

- i. vadovybės, įskaitant aukščiausiąją vadovybę, išpareigojimas įgyvendinti veiksmingą AVS, vadovavimas jos įgyvendinimui ir atsakomybė už jos įgyvendinimą;
- ii. analizė, kurią atliekant nustatomas organizacijos kontekstas, išsiaiškinami suinteresuotųjų šalių poreikiai ir lūkesčiai, įrenginio savybės, siejamos su galima rizika aplinkai (arba žmonių sveikatai), taip pat su aplinka susiję taikomi teisiniai reikalavimai;
- iii. aplinkosaugos politikos, apimančios nuolatinį įrenginio aplinkosauginio veiksmingumo gerinimą, parengimas;
- iv. tikslų ir veiklos rodiklių, susijusių su reikšmingais aplinkosaugos aspektais, įskaitant atitiktis taikomiems teisiniams reikalavimams užtikrinimą, nustatymas;
- v. procedūrų ir veiksmų (įskaitant, jei reikia, taisomuosius ir prevencinius veiksmus), būtinų tam, kad būtų pasiekti aplinkosaugos tikslai ir išvengta rizikos aplinkai, planavimas ir įgyvendinimas;
- vi. su aplinkosaugos aspektais ir tikslais susijusių struktūrų, funkcijų ir atsakomybės nustatymas ir reikiamų finansinių bei žmogiškųjų išteklių parūpinimas;
- vii. darbuotojų, kurių darbas gali daryti poveikį aplinkosauginiam įrenginio veiksmingumui, būtinos kompetencijos ir informuotumo užtikrinimas (pvz., suteikiant informacijos ir organizuojant mokymą);
- viii. vidaus ir išorės komunikacija;
- ix. darbuotojų dalyvavimo užtikrinant gerą aplinkosaugos vadybos praktiką skatinimas;
- x. valdymo vadovų ir rašytinių procedūrų, skirtų reikšmingą poveikį aplinkai darančiai veiklai valdyti, ir reikiamos apskaitos nustatymas ir tvarkymas;
- xi. veiksmingas veiklos planavimas ir procesų kontrolė;
- xii. tinkamų techninės priežiūros programų įgyvendinimas;
- xiii. avarinė parengtis ir reagavimo veiksmų protokolai, įskaitant susijusius su neigiamo ekstremaliųjų situacijų poveikio (aplinkai) prevencija ir (arba) mažinimu;
- xiv. projektuojamo naujo arba rekonstruojamo seno įrenginio arba jo dalies aplinkosauginių aspektų vertinimas visą to įrenginio arba jo dalies eksploatavimo laikotarpį, įskaitant statybą, techninę priežiūrą, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą;
- xv. stebėsenos ir matavimo programos įgyvendinimas; prireikus informaciją galima rasti informaciniame pranešime apie PITT įrenginių į orą išmetamų teršalų ir į vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną;
- xvi. reguliarius lyginamosios sektoriaus analizės taikymas;
- xvii. periodinis nepriklausomas (jei įmanoma) vidaus auditas ir periodinis nepriklausomas išorės auditas siekiant įvertinti aplinkosauginį veiksmingumą ir nustatyti, ar AVS atitinka numatytas priemones ir ar ji tinkamai įgyvendinama bei atnaujinama;
- xviii. neatitiktis priežasčių įvertinimas, taisomųjų veiksmų įgyvendinimas šalinant neatitiktis, taisomųjų veiksmų veiksmingumo peržiūra ir nustatymas, ar nėra arba ar negali rasti panašių neatitiktį;

- xix. aukščiausiosios vadovybės periodiškai atliekama AVS ir jos nuolatinio tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo peržiūra;
- xx. švaresnių technologijų plėtros stebėjimas ir atsižvelgimas į ją.

Atsižvelgiant į deginimo įrenginių ir atitinkamai nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginių specifiką, GPGB yra į AVS taip pat įtraukti šiuos dalykus:

- xxi. deginimo įrenginiai: atliekų srautų valdymą (žr. 9 GPGB);
- xxii. nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginiai: sutvarkytą atliekų kokybės valdymą (žr. 10 GPGB);
- xxiii. liekanų valdymo planą, apimantį priemones, kuriomis siekiama:
  - a. sumažinti liekanų susidarymą,
  - b. optimizuoti liekanų pakartotinį naudojimą, regeneravimą, perdirbimą ir (arba) iš jų gautos energijos naudojimą,
  - c. užtikrinti tinkamą liekanų šalinimą;
- xxiv. deginimo įrenginiai: tvarkymo neįprastomis veiklos sąlygomis planą (žr. 18 GPGB);
- xxv. deginimo įrenginiai: avarijų likvidavimo planą (žr. 2.4 skirsnį);
- xxvi. nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginiai: pasklidusių dulkių išsiskyrimo valdymą (žr. 23 GPGB);
- xxvii. kvapų valdymo planą, kai numatoma ir (arba) pagrįsta, kad nemalonus kvapas pasieks jautrius receptorius (žr. 2.4 skirsnį);
- xxviii. triukšmo valdymo planą (taip pat žr. 37 GPGB), kai numatoma ir (arba) pagrįsta, kad nemalonus triukšmas pasieks jautrius receptorius (žr. 2.4 skirsnį).

Pastaba

Vienas iš šių GPGB atitinkančių AVS pavyzdžių yra Reglamentu (EB) Nr. 1221/2009 nustatyta Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (EMAS).

Taikymas

AVS išsamumo lygis ir formalizavimo laipsnis apskritai priklauso nuo įrenginio pobūdžio, dydžio ir sudėtingumo, taip pat nuo galimo jo poveikio aplinkai (kurį lemia ir apdorojamų atliekų rūšis bei kiekis) įvairovės.

1.2. **Stebėseną**

2 GPGB. GPGB yra nustatyti arba viso deginimo įrenginio ar visų atitinkamų deginimo įrenginio dalių bendrą elektrinį naudingumą, arba bendrą energinį efektyvumą, arba katilo naudingumo koeficientą.

Aprašymas

Kai deginimo įrenginys yra naujas arba kaskart, kai atliekamas esamo deginimo įrenginio pakeitimas, galintis turėti didelį poveikį energiniam efektyvumui, bendras elektrinis naudingumas, bendras energinis efektyvumas ar katilo naudingumo koeficientas nustatomas atliekant eksploatacinį bandymą esant pilnutinei apkrovai.

Esamo deginimo įrenginio, kurio eksploatacinis bandymas nebuvo atliktas arba kurio eksploatacinio bandymo esant pilnutinei apkrovai atlikti negalima dėl techninių priežasčių, bendras elektrinis naudingumas, bendras energinis efektyvumas ar katilo naudingumo koeficientas gali būti nustatomas, atsižvelgiant į eksploatacinio bandymo sąlygomis nustatytas skaičiuotines vertes.

Kalbant apie eksploatacinį bandymą, nėra jokio deginimo įrenginio katilo naudingumo koeficientui nustatyti taikomo EN standarto. Ardyninio deginimo įrenginiuose gali būti taikoma FDBR RL 7 gairė.

3 GPGB. GPGB yra vykdyti pagrindinių proceso parametrų, susijusių su teršalų išmetimu į orą ir vandenį, įskaitant nurodytuosius toliau, stebėseną.

Srautas/vieta	Parametras (-ai)	Stebėseną
Deginant atliekas susidariusios dūmtakių dujos	Srautas, deguonies kiekis, temperatūra, slėgis, vandens garų kiekis	Nepertraukiamasis matavimas
Degimo kamera	Temperatūra	
Šlapio FGC nuotekos	Srautas, pH, temperatūra	
Nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginių nuotekos	Srautas, pH, laidumas	

4 GPGB. GPGB yra stebėti vamzdžiais į orą išmetamų teršalų kiekių ne rečiau, nei nurodyta toliau, ir laikantis EN standartų. Jei EN standartų nėra, GPGB yra taikyti ISO, nacionalinius ar kitus tarptautinius standartus, kuriuos taikant gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

Medžiaga parametras	Procesas	Standartas (-ai) ⁽¹⁾	Mažiausias stebėsenos dažnis ⁽²⁾	Kas stebima
NO _x	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	29 GPGB
NH ₃	Atliekų deginimas, kai taikoma SNKR ir (arba) SKR	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	29 GPGB
N ₂ O	— Atliekų deginimas pseudoverdančiojo sluoksnio krosnyje — Atliekų deginimas, kai SNKR naudojamas karbamidas	EN 21258 ⁽³⁾	Kartą per metus	29 GPGB
CO	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	29 GPGB
SO ₂	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	27 GPGB
HCl	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	27 GPGB
HF	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas ⁽⁴⁾	27 GPGB
Dulkės	Nuosėdinių pelenų apdorojimas	EN 13284-1	Kartą per metus	26 GPGB
	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai ir standartas EN 13284-2	Nepertraukiamasis matavimas	25 GPGB
Metalai ir pusmetaliai, išskyrus gyvsidabri (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V)	Atliekų deginimas	EN 14385	Kas pusmetį	25 GPGB
Hg	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai ir standartas EN 14884	Nepertraukiamasis matavimas ⁽⁵⁾	31 GPGB
BLOA	Atliekų deginimas	Bendrieji EN standartai	Nepertraukiamasis matavimas	30 GPGB
PBDD/F	Atliekų deginimas ⁽⁶⁾	EN standarto nėra	Kas pusmetį	30 GPGB

Medžiaga parametras	Procesas	Standartas (-ai) ⁽¹⁾	Mažiausias stebėsenos dažnis ⁽²⁾	Kas stebima
PCDD/F	Atliekų deginimas	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-3	Kartą per pusmetį, jei ėminių ėmimas trumpalaikis	30 GPGB
		EN standartas ilgalaikiam ėminių ėmimui nenustatytas, EN 1948-2, EN 1948-3	Kartą per mėnesį, jei ėminių ėmimas ilgalaikis ⁽⁷⁾	30 GPGB
Dioksinų tipo polichlorintieji bifenilai (toliau – PCB)	Atliekų deginimas	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-4	Kartą per pusmetį, jei ėminių ėmimas trumpalaikis ⁽⁸⁾	30 GPGB
		EN standartas ilgalaikiam ėminių ėmimui nenustatytas, EN 1948-2, EN 1948-4	Kartą per mėnesį, jei ėminių ėmimas ilgalaikis ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	30 GPGB
Benz[a]pirenas	Atliekų deginimas	EN standarto nėra	Kartą per metus	30 GPGB

⁽¹⁾ Nepertraukiamajam matavimui taikomi šie bendrieji EN standartai: EN 15267-1, EN 15267-2, EN 15267-3 ir EN 14181. Periodiniam matavimui taikomi EN standartai pateikti lentelėje arba išnašose.

⁽²⁾ Atliekant periodinę stebėseną, stebėsenos dažnis netaikomas, jeigu įrenginys veiktų vien tik tam, kad būtų atliktas išmetamųjų teršalų matavimas.

⁽³⁾ Jei taikoma nepertraukiamoji N₂O stebėseną, taikomi nepertraukiamojo matavimo bendrieji EN standartai.

⁽⁴⁾ Nepertraukiamasis HF matavimas gali būti pakeistas bent kartą per pusmetį atliekamu periodiniu matavimu, jeigu įrodyta, kad išmetamas HCl kiekis yra pakankamai pastovus. EN standartas periodiniam HF matavimui nenustatytas.

⁽⁵⁾ Įrenginiuose, deginančiuose atliekas, kuriose, kaip buvo įrodyta, gyvsidabrio kiekis yra žemas ir pastovus (pvz., kontroliuojamos sudėties vienaarūšių atliekų srautai), nepertraukiamoji išmetamųjų teršalų stebėseną gali būti pakeista ilgalaikiu ėminių ėmimu (ilgalaikiam Hg ėminių ėmimui taikomo EN standarto nėra) arba mažiausiai kartą per pusmetį atliekamais periodiniais matavimais. Pastaruoju atveju taikomas standartas yra EN 13211.

⁽⁶⁾ Stebėseną taikoma tik bromintųjų antipirenų turinčių atliekų deginimui arba 31 GPGB d punkte nurodytą metodą naudojančioms įrenginiams, kuriuose nuolat įpurškama bromo.

⁽⁷⁾ Stebėseną netaikoma, jeigu įrodyta, kad išmetamųjų teršalų kiekis yra pakankamai pastovus.

⁽⁸⁾ Stebėseną netaikoma, jeigu įrodyta, kad išmetamųjų dioksinų tipo PCB kiekis yra mažesnis kaip 0,01 ng PSO-TEQ/Nm³.

5 GPGB. GPGB yra tinkamai stebėti iš deginimo įrenginio neįprastomis veiklos sąlygomis vamzdžiais į orą išmetamųjų teršalų kiekį.

Aprašymas

Stebėseną gali būti vykdoma tiesiogiai matuojant išmetamųjų teršalų kiekį (pvz., teršalų, kurie yra stebimi nepertraukiamai) arba stebint pakaitinius parametrus, jeigu įrodoma, kad tokios stebėsenos mokslinė kokybė yra lygiavertė arba geresnė nei tiesioginio išmetamųjų teršalų matavimo. Įrenginio paleidimo ir išjungimo metu, kai atliekos nedeginamos, išmetamieji teršalai, įskaitant išmetamus PCDD/F, apskaičiuojami rengiant matavimo kampanijas, pvz., atliekamas kas trejus metus per suplanuotas įrenginio paleidimo arba išjungimo operacijas.

6 GPGB. GPGB yra stebėti į vandenį dėl FGC ir (arba) nuosėdinių pelenų apdorojimo išleidžiamų teršalų kiekį ne rečiau, nei nurodyta toliau, ir laikantis EN standartų. Jei EN standartų nėra, GPGB yra taikyti ISO, nacionalinius ar kitus tarptautinius standartus, kuriuos taikant gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

Medžiaga/ parametras	Procesas	Standartas (-ai)	Mažiausias stebėsenos dažnis	Kas stebima	
Bendroji organinė anglis (BOA)	FGC	EN 1484	Kartą per mėnesį	34 GPGB	
	Nuosėdinių pelenų apdorojimas		Kartą per mėnesį ⁽¹⁾		
Bendrasis skendinčių medžiagų kiekis (BSM)	FGC	EN 872	Kartą per dieną ⁽²⁾		
	Nuosėdinių pelenų apdorojimas		Kartą per mėnesį ⁽¹⁾		
As	FGC	Įvairūs EN standartai (pvz., EN ISO 11885, EN ISO 15586, EN ISO 17294-2)	Kartą per mėnesį		
Cd	FGC				
Cr	FGC				
Cu	FGC				
Mo	FGC				
Ni	FGC				
Pb	FGC				Kartą per mėnesį
	Nuosėdinių pelenų apdorojimas				
Sb	FGC				Kartą per mėnesį
Tl	FGC				
Zn	FGC				
Hg	FGC	Įvairūs EN standartai (pvz., EN ISO 12846 arba EN ISO 17852)			
Amonio azotas (NH ₄ -N)	Nuosėdinių pelenų apdorojimas	Įvairūs EN standartai (pvz., EN ISO 11732, EN ISO 14911)	Kartą per mėnesį ⁽¹⁾		
Chloridai (Cl ⁻)	Nuosėdinių pelenų apdorojimas	Įvairūs EN standartai (pvz., EN ISO 10304-1, EN ISO 15682)			
Sulfatai (SO ₄ ²⁻)	Nuosėdinių pelenų apdorojimas	EN ISO 10304-1			
PCDD/F	FGC	EN standarto nėra	Kartą per mėnesį ⁽¹⁾		
	Nuosėdinių pelenų apdorojimas		Kas pusmetį		

⁽¹⁾ Stebėsenos dažnis gali būti bent kartą per pusmetį, jeigu įrodyta, kad išmetamųjų teršalų kiekis yra pakankamai pastovus.

⁽²⁾ Kasdienius 24 valandų proporcingių sudėtinų ėminių matavimus galima pakeisti kasdieniais akimirkinių ėminių matavimais.

7 GPGB. GPGB yra stebėti deginimo įrenginių šlake ir nuosėdiniuose pelenuose esantį nesudegusių medžiagų kiekį ne rečiau, nei nurodyta toliau, ir laikantis EN standartų.

Parametras	Standartas (-ai)	Mažiausias stebėsenos dažnis	Kas stebima
Degimo nuostoliai ⁽¹⁾	EN 14899 ir arba EN 15169, arba EN 15935	Kas tris mėnesius	14 GPGB
Bendroji organinė anglis ⁽¹⁾ ⁽²⁾	EN 14899 ir arba EN 13137, arba EN 15936		

⁽¹⁾ Stebimi arba degimo nuostoliai, arba bendroji organinė anglis.

⁽²⁾ Iš matavimų rezultato gali būti atimama elementinė anglis (pvz., nustatoma pagal DIN 19539).

8 GPGB. Deginant pavojingas POT turinčias atliekas, GPGB yra nustatyti POT kiekį sutvarkytų atliekų srautuose (pvz., šlake ir nuosėdiniuose pelenuose, dūmtakių dujose, nuotekose), perdavus deginimo įrenginį eksploatuoti ir po kiekvieno pakeitimo, kuris gali turėti didelį poveikį POT kiekiui sutvarkytų atliekų srautuose.

Aprašymas

POT kiekis sutvarkytų atliekų srautuose nustatomas tiesioginiais matavimais arba netiesioginiais metodais (pvz., bendras POT kiekis lakiuosiuose pelenuose, sausose FGC liekanose, FGC nuotekose ir tų nuotekų valymo dumble gali būti nustatytas stebint POT kiekį dūmtakių dujose prieš joms patenkant į FGC sistemą ir iš jos ištekėjus) arba remiantis reprezentatyviais tyrimais.

Taikymas

Taikoma tik įrenginiams:

- kuriuose deginamos pavojingos atliekos, kurių POT kiekis iki deginimo viršija Reglamento (EB) Nr. 850/2004 IV priede ir jo pakeitimuose nurodytą ribinę koncentraciją, ir
- kurie neatitinka UNEP techninių gairių UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1 IV.G.2 skyriaus g punkte pateikto proceso aprašymo.

1.3. Bendras aplinkosauginis ir deginimo veiksmingumas

9 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą deginimo įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą taikant atliekų srautų valdymą (žr. 1 GPGB), GPGB yra naudoti visus toliau a–c punktuose nurodytus metodus ir, kai tinkama, d, e ir f punktuose nurodytus metodus.

	Metodas	Aprašymas
a.	Deginti tinkamų atliekų rūšių nustatymas	Remiantis deginimo įrenginio savybėmis, deginti tinkamų atliekų rūšių nustatymas, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į fizinę būseną, chemines savybes, pavojingas savybes ir priimtinas šilumingumo, drėgnio, pelenų kiekio ir dydžio ribas.
b.	Atliekų apibūdinimo ir priimtimumo nustatymo tvarkos nustatymas ir įgyvendinimas	Šios tvarkos paskirtis – prieš pristatant atliekas į įrenginį užtikrinti, kad atliekų apdorojimo operacijos būtų techniškai (ir teisiškai) tinkamos konkrečioms atliekoms apdoroti. Ji apima informacijos apie tvarkytinas atliekas rinkimo procedūras ir gali apimti atliekų ėminių ėmimą ir apibūdinimą, siekiant gauti pakankamai žinių apie atliekų sudėtį. Atliekų priimtimumo nustatymo tvarka grindžiama rizikos vertinimu, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į pavojingas atliekų savybes, atliekų keliamą riziką procesų saugai, darbo saugai ir jų poveikį aplinkai, taip pat įvertinant ankstesnio atliekų turėtojo (-ų) pateiktą informaciją.

	Metodas	Aprašymas
c.	Atliekų priėmimo tvarkos nustatymas ir įgyvendinimas	Priėmimo tvarkos paskirtis – patvirtinti atliekų priimtumo nustatymo etape nustatytas jų charakteristikas. Šia tvarka nustatoma, ką reikia patikrinti, kai atliekos pristatomos į įrenginį, taip pat nustatomi atliekų priėmimo ir atsisakymo jas priimti kriterijai. Ji gali apimti atliekų ėminių ėmimą, patikrą ir analizę. Atliekų priėmimo tvarka grindžiama rizikos vertinimu, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į pavojingas atliekų savybes, atliekų keliamą riziką procesų saugai, darbo saugai ir jų poveikį aplinkai, taip pat įvertinant ankstesnio atliekų turėtojo (-ų) pateiktą informaciją. Kiekvienos atliekų rūšies parametrai, kuriuos reikia stebėti, išsamiai apibūdinti 11 GPGB.
d.	Atliekų sekimo sistemos ir apyrašo sukūrimas ir įgyvendinimas	Atliekų sekimo sistemos ir apyrašo paskirtis – sekti, kur ir kiek atliekų yra įrenginyje. Juose laikoma visa informacija, surinkta taikant atliekų priimtumo nustatymo tvarką (pvz., pristatymo į įrenginį data ir unikalūs atliekų registracijos numeris, informacija apie ankstesnį atliekų turėtoją (-us), priimtumo nustatymo ir priėmimo metu atliktų analizių rezultatai, vietoje laikomų atliekų pobūdis ir kiekis, įskaitant visus nustatytus pavojus), atliekas priimant, laikant, apdorojant ir (arba) išvežant iš įrenginio vietos. Atliekų sekimo sistema grindžiama rizikos vertinimu, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į pavojingas atliekų savybes, atliekų keliamą riziką procesų saugai, darbo saugai ir jų poveikį aplinkai, taip pat įvertinant ankstesnio atliekų turėtojo (-ų) pateiktą informaciją. Atliekų sekimo sistema apima aiškų atliekų, kurios yra laikomos ne atliekų bunkeriuose ar dumblo rezervuaruose (pvz., konteineriuose, statinėse, ryšuliuose ar kitokiose rūšies pakuotėse), ženklimą, kad jas visada būtų galima identifikuoti.
e.	Atliekų atskyrimas	Atliekos laikomos atskirai pagal jų savybes, kad jas saugoti ir deginti būtų lengviau ir kad dėl to kiltų mažesnis pavojus aplinkai. Atliekų atskyrimo pagrindas – fizinis skirtingų atliekų atskyrimas ir procedūros, kuriomis nustatoma, kada ir kur saugomos atliekos.
f.	Pavojingų atliekų suderinamumo patikrinimas prieš maišant arba sumaišant	Suderinamumas užtikrinamas patikrinimo priemonėmis ir bandymais, kurių paskirtis – nustatyti bet kokias maišant atliekas ar jų įmaišant galinčias kilti nepageidaujamas ir (arba) potencialiai pavojingas atliekų tarpusavio chemines reakcijas (pvz., polimerizacija, dujų išsiskyrimas, egzoterminė reakcija, suirimas). Suderinamumo bandymai grindžiami rizikos vertinimu, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į pavojingas atliekų savybes, atliekų keliamą riziką procesų saugai, darbo saugai ir jų poveikį aplinkai, taip pat įvertinant ankstesnio atliekų turėtojo (-ų) pateiktą informaciją.

10 GPGB .Siekiant pagerinti bendrą aplinkosauginį nuosėdinių pelenų apdorojimo įrenginio veiksmingumą, GPGB yra į AVS įtraukti sutvarkytų atliekų kokybės valdymą (žr. 1 GPGB).

Aprašymas

Sutvarkytų atliekų kokybės valdymas į AVS įtraukiamas siekiant užtikrinti, kad nuosėdinių pelenų apdorojimo produktai atitiktų lūkesčius pagal esamus EN standartus, jei jų yra. Tai taip pat sudaro galimybę stebėti ir optimizuoti nuosėdinių pelenų apdorojimo veiksmingumą.

11 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą aplinkosauginį deginimo įrenginio veiksmingumą, GPGB yra stebėti atliekų pristatymą, kuris yra atliekų priėmimo tvarkos dalis (žr. 9 GPBG c punktą), įskaitant toliau pateiktus elementus pagal atvežamų atliekų keliamą riziką.

Atliekų rūšis	Atliekų pristatymo stebėseną
Kietosios komunalinės ir kitos nepavojingos atliekos	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktyvumo aptikimas — Pristatytų atliekų svėrimas — Apžiūra — Periodinis pristatytų atliekų ėminių ėmimas ir pagrindinių savybių/medžiagų (pvz., šilumingumo, halogenų ir metalų/pusmetalų kiekio) analizė. Kalbant apie kietąsias komunalines atliekas, tai apima atskirą iškrovimą.
Nuotekų dumblas	<ul style="list-style-type: none"> — Pristatytų atliekų svėrimas (arba srauto matavimas, jeigu nuotekų dumblas pristatomas vamzdiniais) — Apžiūra, kiek tai techniškai įmanoma — Periodinis pristatytų atliekų ėminių ėmimas ir pagrindinių savybių/medžiagų (pvz., šilumingumo, vandens, pelenų ir gyvsidabrio kiekio) analizė
Pavojingos atliekos, kurios nėra medicininės atliekos	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktyvumo aptikimas — Pristatytų atliekų svėrimas — Apžiūra, kiek tai techniškai įmanoma — Atskirų pristatytų atliekų kontrolė ir palyginimas su atliekų darytojo deklaracija — Imami šių talpyklų turinio ėminiai: <ul style="list-style-type: none"> — visų autocisternų ir priekabų, — supakuotų atliekų talpyklų (pvz., statinių, vidutinio dydžio piltinių atliekų talpyklų ar mažesnių pakuočių), ir atliekama šių elementų analizė: <ul style="list-style-type: none"> — degimo parametrų (įskaitant šilumingumą ir pliūpsnio temperatūrą), — atliekų suderinamumo, siekiant nustatyti galimas pavojingas reakcijas, galinčias kilti maišant arba sumaišant atliekas prieš saugojimą (9 GPGB f punktas), — pagrindinių medžiagų, įskaitant POT, halogenus ir sierą, metalus/pusmetalius.
Medicininės atliekos	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktyvumo aptikimas — Pristatytų atliekų svėrimas — Pakuotės vientisumo apžiūra

12 GPGB. Siekiant sumažinti su atliekų priėmimu, gabenimu ir saugojimu susijusią aplinkosauginę riziką, GPGB yra taikyti abu toliau nurodytus metodus.

	Metodas	Aprašymas
a.	NepRALaidūs paviršiai su tinkama drenažo infrastruktūra	Priklausomai nuo atliekų keliamos dirvožemio ar vandens taršos rizikos, atliekoms priimti, krauti ir saugoti skirtų plotų paviršius turi būti nepRALaidūs galintiems išsiskirti skysčiams ir pasirūpinama tinkama jo drenažo infrastruktūra (žr. 32 GPGB). Šio paviršiaus vientisumas periodiškai tikrinamas, kiek tai techniškai įmanoma.
b.	Pakankamas atliekų saugojimo pajėgumas	Imamasi priemonių, kad atliekos nesikaupytų, pavyzdžiui: <ul style="list-style-type: none"> — atsižvelgiant į atliekų charakteristikas (pvz., susijusias su gaisro rizika) ir į apdorojimo pajėgumą, aiškiai nustatomas ir neviršijamas didžiausias atliekų saugojimo pajėgumas, — saugomų atliekų kiekis reguliariai stebimas ir lyginamas su didžiausiu leidžiamu saugojimo pajėgumu, — atliekoms, kurios saugojimo metu nemaišomos (pvz., medicininės atliekos, supakuotos atliekos), aiškiai nustatoma laikymo trukmė.

13 GPGB. Siekiant sumažinti su medicininių atliekų priėmimu, gabenimu ir saugojimu susijusią aplinkosauginę riziką, GPGB yra taikyti toliau nurodytų metodų derinį.

	Metodas	Aprašymas
a.	Automatinis arba pusiau automatinis atliekų krovimas	Medicininės atliekos iš sunkvežimio į laikymo vietą iškraunamos naudojant automatinę arba rankinę sistemą, priklausomai nuo šio veiksmo keliamos rizikos. Medicininės atliekos iš saugojimo vietos į krosnį tiekiamos naudojant automatinę tiekimo sistemą.
b.	Vienkartinių sandarių konteinerių, jei jie naudojami, deginimas	Medicininės atliekos pristatomos sandariuose ir tvirtuose degiuose konteineriuose, kurie saugant ir gabenant atliekas niekada neatidaromi. Jeigu juose šalinamos adatos ir aštrūs instrumentai, konteineriai taip pat yra atsparūs pradūrimui.
c.	Daugkartinių konteinerių, jei jie naudojami, valymas ir dezinfekavimas	Daugkartiniai atliekų konteineriai yra valomi tam skirtose valymo vietoje ir dezinfekuojami specialiai dezinfekavimui skirtose patalpose. Visos valymo operacijų atliekos sudeginamos.

14 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą aplinkosauginį atliekų deginimo veiksmingumą, sumažinti nesudegusių medžiagų kiekį šlakte ir nuosėdiniuose pelenuose ir sumažinti deginant atliekas į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra tinkamai derinti toliau nurodytus metodus.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Atliekų sumaišymas ir maišymas	Atliekų sumaišymas ir maišymas prieš deginant apima, pavyzdžiui, tokias operacijas: — maišymą bunkerio kranu, — tiekiamo srauto suvienodinimo sistemos taikymą, — suderinamų skystųjų ir tirštųjų atliekų sumaišymą. Tam tikrais atvejais kietosios atliekos prieš maišant susmulkinamos.	Netaikoma, jeigu būtinas tiesioginis tiekimas į krosnį saugumo sumetimais arba dėl atliekų charakteristikų (pvz., infekcinės medicininės atliekos, kvapą sklaidžiančios atliekos ar atliekos, iš kurių gali išsiskirti lakiųjų medžiagų). Netaikoma, jeigu gali įvykti nepageidaujamų skirtingų atliekų rūšių tarpusavio reakcijų (žr. 9 GPGB f punktą).
b.	Pažangioji kontrolės sistema	Žr. 2.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
c.	Deginimo proceso optimizavimas	Žr. 2.1 skirsnį.	Esamoms krosnims konstrukcijos optimizavimas netaikomas.

1 lentelė

Su GPGB siejami aplinkosauginio veiksmingumo lygiai, taikomi atliekų deginimo šlakte ir nuosėdiniuose pelenuose likusioms nesudegusioms medžiagoms

Parametras	Vienetas	Su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis
BOA kiekis šlakte ir nuosėdiniuose pelenuose ⁽¹⁾	% sausosios masės	1–3 ⁽²⁾
Šlako ir nuosėdinių pelenų degimo nuostoliai ⁽¹⁾	% sausosios masės	1–5 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Taikomas arba BOA kiekiui nustatytas su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis, arba degimo nuostoliams nustatytas su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis.

⁽²⁾ Apatinė su GPGB siejamo aplinkosauginio veiksmingumo lygio intervalo riba paprastai pasiekama, kai naudojamos pseudoverdančiojo sluoksnio krosnys arba sukamosios krosnys, veikiančios šlako šalinimo režimu.

Susijusi stebėseną nurodyta 7 GPGB.

15 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą deginimo įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą ir sumažinti į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra parengti ir įgyvendinti įrenginio nuostačių pakoregavimo tvarką, pvz., taikant pažangiąją kontrolės sistemą (žr. 2.1 skirsnyje pateiktą aprašymą), jei reikia ir praktiškai įmanoma, pagrįstą atliekų charakteristikomis ir kontrole (žr. 11 GPGB).

16 GPGB. Siekiant pagerinti bendrą deginimo įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą ir sumažinti į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra parengti ir įgyvendinti veiklos tvarką (pvz., tiekimo grandinės organizavimas, nuolatinis, o ne periodinis veikimas) siekiant, kiek įmanoma, sumažinti išjungimo ir paleidimo operacijų skaičių.

17 GPGB. Siekiant sumažinti iš deginimo įrenginio į orą išmetamų ir, kai tinkama, į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB yra užtikrinti, kad FGC sistema ir nuotekų valymo įrenginys būtų tinkamai suprojektuoti (pvz., atsižvelgiant į didžiausią srautą ir teršalų koncentraciją), veiktų pagal savo konstrukcines galimybes ir būtų techniškai prižiūrimi taip, kad būtų užtikrinta optimali eksploatacinė parengtis.

18 GPGB. Siekiant sumažinti neįprastų veiklos sąlygų susidarymo dažnumą ir neįprastomis veiklos sąlygomis iš deginimo įrenginio į orą išmetamų ir, kai tinkama, į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB yra parengti ir įgyvendinti riziką grindžiamą valdymo neįprastomis veiklos sąlygomis planą, kuris yra aplinkosaugos vadybos sistemos (žr. 1 GPGB) dalis ir apima visus toliau nurodytus elementus:

- galimų neįprastų veiklos sąlygų (pvz., aplinkosauginiu požiūriu itin svarbios įrangos (toliau – itin svarbi įranga) gedimas), pagrindinių jų priežasčių ir galimų padarinių nustatymą ir atlikus toliau nurodytą periodinį įvertinimą nustatytų neįprastų veiklos sąlygų sąrašo reguliarią peržiūrą bei atnaujinimą,
- tinkamą itin svarbios įrangos konstrukciją (pvz., rankovinio filtro suskirstymas į skyrius, dūmtakių dujų kaitinimo metodai ir būtinybės apeiti rankovinį filtrą paleidimo ir išjungimo metu išvengimas ir t. t.),
- itin svarbios įrangos profilaktinės techninės priežiūros plano parengimą ir įgyvendinimą (žr. 1 GPGB xii papunktį),
- išmetamųjų teršalų stebėseną ir registravimą neįprastomis veiklos sąlygomis ir susijusiomis aplinkybėmis (žr. 5 GPGB),
- neįprastomis veiklos sąlygomis išmetamų teršalų periodinį įvertinimą (pvz., įvykių dažnis, trukmė, išmestų teršalų kiekis) ir prireikusių taisomųjų veiksmų įgyvendinimą.

1.4. Energinis efektyvumas

19 GPGB. Siekiant padidinti deginimo įrenginio išteklių naudojimo efektyvumą, GPGB yra naudoti šilumos regeneravimo katilą.

Aprašymas

Dūmtakių dujose esanti energija naudojama šilumos regeneravimo katile ruošti karštam vandeniui ir (arba) garui, kurie gali būti tiekiami išorės vartotojams, naudojami vidaus reikmėms ir (arba) elektros energijai gaminti.

Taikymas

Taikymo galimybes pavojingoms atliekoms deginti skirtuose įrenginiuose gali riboti:

- lakiųjų pelenų lipnumas,
- dūmtakių dujų koroziskumas.

20 GPGB. Siekiant padidinti deginimo įrenginio energinį efektyvumą, GPGB yra taikyti tinkamą toliau nurodytų metodų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Nuotekų dumblo džiovinimas	Nuotekų dumblas, iš kurio vanduo pašalintas mechaniškai, prieš tiekiant į krosnį dar padžiovinamas naudojant, pavyzdžiui, žemos temperatūros šilumą. Dumblo sudžiovinimo laipsnis priklauso nuo krosnies tiekimo sistemos.	Taikoma atsižvelgiant į ribotas galimybes gauti žemos temperatūros šilumos.
b.	Dūmtakių dujų srauto sumažinimas	Dūmtakių dujų srautas sumažinamas, pvz., taip: — pagerinant pirminį ir antrinį degimo oro paskirstymą, — taikant dūmtakių dujų recirkuliaciją (žr. 2.2 skirsnį). Mažesnis dūmtakių dujų srautas sumažina įrenginio (pvz., ištraukiamųjų ventiliatorių) energijos poreikį.	Dūmtakių dujų recirkuliacijos taikymo galimybės esamuose įrenginiuose gali būti ribotos dėl techninių apribojimų (pvz., dūmtakių dujų užterštumo, deginimo sąlygų).
c.	Šilumos nuostolių sumažinimas	Šilumos nuostoliai sumažinami, pvz., taip: — naudojant katilus su vandeniu aušinama pakura – tai suteikia galimybę rekuperuoti degimo kameros sienų išspinduliuojamą šilumą, — šilumine krosnių ir katilų izoliacija, — taikant dūmtakių dujų recirkuliaciją (žr. 2.2 skirsnį), — rekuperuojant šilumą, išsiskiriančią vėsinant šlaką ir nuosėdinius pelenus (žr. 20 GPGB i punktą).	Katilai su vandeniu aušinama pakura negali būti pritaikomi prie sukamųjų ar kitų krosnių, skirtų pavojingoms atliekoms deginti aukštoje temperatūroje.
d.	Katilų konstrukcijos optimizavimas	Šilumos perdavimas katile pagerinamas optimizuojant, pavyzdžiui: — dūmtakių dujų srauto greitį ir paskirstymą, — vandens/garo cirkuliaciją, — konvekcinį vamzdžių pluoštus, — veikiančio ir išjungto katilo valymo sistemas, siekiant sumažinti konvekcinį vamzdžių pluoštų užteršimą.	Taikoma naujiems įrenginiams ir iš esmės modifikuotiems esamiems įrenginiams.
e.	Žemos temperatūros dūmtakių dujų šilumokaičiai	Siekiant, panaudojus elektrostatinį nusodintuvą arba sauso sorbento įpurškimo sistemą, papildomai rekuperuoti energiją iš dūmtakių dujų, išleidžiamų iš katilo, naudojami specialūs korozijai atsparūs šilumokaičiai.	Taikoma atsižvelgiant į FGC sistemos veikimo temperatūros apribojimus. Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.
f.	Aukštos temperatūros ir didelio slėgio garas	Kuo aukštesnė garo temperatūra ir didesnis slėgis, tuo didesnis garo ciklo užtikrinamas elektros energijos konversijos efektyvumas. Didelio slėgio ir aukštos temperatūros (pvz., daugiau kaip 45 bar, 400 °C) garo sąlygomis būtina naudoti specialius plieno lydinius arba ugniai atsparią iškloją katilo skyriams, veikiamiems pačios aukščiausios temperatūros, apsaugoti.	Taikoma naujiems įrenginiams ir iš esmės modernizuotiems esamiems įrenginiams, jeigu įrenginio veikla daugiausia orientuota į elektros energijos gamybą. Taikymo galimybės gali riboti: — lakiųjų pelenų lipnumas, — dūmtakių dujų koroziskumas.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
g.	Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba	Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba, kai šiluma (daugiausia iš turbinos išeinančio garo šiluma) naudojama ruošti karštam vandeniui ir (arba) garui, kurie bus naudojami pramoniniuose procesuose ir veikloje arba centralizuoto šilumos ir (arba) vėsumos tiekimo tinkle.	Taikoma atsižvelgiant į ribotas galimybes, susijusias su vietos šilumos ir elektros energijos poreikiu ir (arba) tinklų buvimu.
h.	Dūmtakių dujų kondensatoriai	Šilumokaitis arba dujų plautuvas su šilumokaičiu, kuriame dūmtakių dujose esantys vandens garai kondensuojasi ir slaptoji šiluma perduodama gana žemos temperatūros vandeniui (pvz., centralizuoto šilumos tiekimo tinklo grįžtamajam srautui). Dūmtakių dujų kondensatoriai taip pat teikia papildomą naudą, nes padeda sumažinti į orą išmetamų teršalų (pvz., dulkių ir rūgščių dujų) kieki. Kondensuojant dūmtakių dujas gaunamos energijos kiekį galima padidinti naudojant šilumos siurblius.	Taikoma atsižvelgiant į ribotas galimybes, susijusias su žemos temperatūros šilumos poreikiu, pvz., jei yra centralizuoto šilumos tiekimo tinklas, kurio grįžtamojo srauto temperatūra pakankamai žema.
i.	Sausų nuosėdinių pelenų tvarkymas	Sausi, karšti nuosėdiniai pelenai krenta nuo ardymo ant transportavimo sistemos ir juos atvėsina aplinkos oras. Energija gaunama naudojant aušinimo orą degimui.	Taikoma tik ardyninėms krosnims. Gali būti techninių apribojimų, dėl kurių negalima modernizuoti esamų krosnių.

2 lentelė

Atliekų deginimui taikomi su GPGB siejami energinio efektyvumo (EE) rodikliai

(%)

Su GPGB siejamas EE rodiklis				
Įrenginys	Kietosios komunalinės atliekos, kitos nepavojingos atliekos ir pavojingos medienos atliekos		Pavojingos atliekos, išskyrus pavojingas medienos atliekas ⁽¹⁾	Nuotekų dumblas
	Bendras elektrinis naudingumas ⁽²⁾ (%)	Bendras energinis efektyvumas ⁽³⁾	Katilo naudingumo koeficientas	
Naujas įrenginys	25–35	72–91 ⁽⁵⁾	60–80	60–70 ⁽⁶⁾
Esamas įrenginys	20–35			

⁽¹⁾ Su GPGB siejamas EE rodiklis taikomas tik tada, kai galima naudoti šilumos regeneravimo katilą.⁽²⁾ Su GPGB siejami bendro elektrinio naudingumo rodikliai taikomi tik įrenginiams, kuriuose elektros energija gaminama naudojant kondensacinę turbiną, arba tokių įrenginių dalims.⁽³⁾ Viršutinė su GPGB siejamo rodiklio intervalo riba gali būti pasiekta taikant 20 GPGB f punktą.⁽⁴⁾ Su GPGB siejami bendro energinio efektyvumo rodikliai taikomi tik įrenginiams, kuriuose gaminama tik šiluma arba naudojant priešslėgio turbiną gaminama elektros energija, o naudojant iš turbinos išeinantį garą – šiluma, arba tokių įrenginių dalims.⁽⁵⁾ Bendras energinis efektyvumas, viršijantis viršutinę su GPGB siejamo EE rodiklio intervalo ribą (net daugiau kaip 100 %), gali būti pasiektas, jeigu naudojamas dūmtakių dujų kondensatorius.⁽⁶⁾ Deginant nuotekų dumblą, katilo naudingumo koeficientas labai priklauso nuo vandens kiekio nuotekų dumble, tiekiamame į krosnį.

Susijusi stebėsena nurodyta 2 GPGB.

1.5. Į orą išmetami teršalai

1.5.1. Pasklidieji išmetamieji teršalai

21 GPGB. Siekiant išvengti iš deginimo įrenginio išmetamų pasklidusių teršalų, įskaitant skleidžiamą kvapą, arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra:

- laikyti kietąsias ir nesupakuotas tirštąsias atliekas, kurios skleidžia kvapą ir (arba) iš kurių gali išsiskirti lakiųjų medžiagų, uždaruose pastatuose kontroliuojamo subatmosferinio slėgio sąlygomis ir naudoti ištrauktą orą kaip degimo orą, arba, jeigu yra sprogo rizika, nukreipti jį į kitą tinkamą išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo sistemą,
- laikyti skystas atliekas rezervuaruose tinkamomis kontroliuojamo slėgio sąlygomis ir prijungti rezervuaro dujų išleidimo angas prie degimo oro tiekimo sistemos arba prie kitos tinkamos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo sistemos;
- valdyti kvapų, galinčių išsiskirti, kai įrenginys išjungtas, riziką, jei nėra jokių deginimo pajėgumų, pvz., tokiais būdais:
  - nukreipiant išleistą arba ištrauktą orą į alternatyvią išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo sistemą, pvz., drėgnąją dujų plautuvą, nejudančio sluoksnio adsorbcijos sistemą,
  - sumažinant sandėliuojamų atliekų kiekį, pvz., įgyvendinant atliekų srautų valdymą (žr. 9 GPGB) nutraukiant atliekų pristatymą, sumažinant pristatomų atliekų kiekį ar jas perduodant,
  - laikant atliekas tinkamai užsandarintuose ryšuliuose.

22 GPGB. Siekiant išvengti išmetamų pasklidusių lakiųjų junginių, susidarantių tvarkant dujines ir skystas atliekas, kurios skleidžia kvapą ir (arba) degdamos gali išsiskirti lakiųjų medžiagų, GPGB yra tiekti jas tiesiogiai į krosnį.

Aprašymas

Piltinių atliekų talpyklose (pvz., autocisternose) pristatytos dujinės ir skystos atliekos tiesiogiai į krosnį tiekiamos sujungus atliekų talpyklą su krosnies tiekimo linija. Tada talpykla ištušinama didinant jos slėgį azotu arba, jei klampa gana maža, išpumpuojant skystį.

Deginti tinkamose atliekų talpyklose (pvz., statinėse) pristatytos dujinės ir skystos atliekos tiesiogiai į krosnį tiekiamos pačias talpyklas sudedant į krosnį.

Taikymas

Gali būti netaikytina nuotekų dumblo deginimui, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į vandens kiekį ir būtinybę dumblą padžiovinti arba maišyti su kitomis atliekomis.

23 GPGB. Siekiant išvengti apdorojant šlaką ir nuosėdinius pelenus į orą išmetamų pasklidusių dulkių arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra įtraukti į aplinkosaugos vadybos sistemą (žr. 1 GPGB) išmetamų pasklidusių dulkių valdymą, apimantį:

- svarbiausių pasklidusių dulkių išsiskyrimo šaltinių nustatymą (taikant, pvz., EN 15445),
- reikiamų veikslių ir metodų, kuriais per nustatytą laikotarpį būtų užkirstas kelias pasklidiesiems išmetamiems teršalams arba būtų sumažintas jų kiekis, nustatymą ir įgyvendinimą.

24 GPGB. Siekiant išvengti apdorojant šlaką ir nuosėdinius pelenus į orą išmetamų pasklidusių dulkių arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra taikyti tinkamą toliau nurodytų metodų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Uždara ir uždengta įranga	Operacijas, kurias atliekant gali kilti dulkės (pvz., smulkinimo, sijojimo), vykdyti uždaroje vietoje ir (arba) uždengti konvejerius ir keltuvus. Tai taip pat galima pasiekti įrengiant visą įrangą uždarame pastate.	Visos įrangos įrengimas uždarame pastate gali būti netaikytinas mobiliesiems apdorojimo įrenginiams.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
b.	Iškrovimo aukščio ribojimas	Jeį galima, iškrovimo aukštis automatiškai pritaikomas prie skirtingo atliekų krūvos aukščio (pvz., naudojami reguliuojamo aukščio konvejeriai).	Taikoma visuotinai.
c.	Sandėliuojamų atliekų apsauga nuo vyraujančių vėjų	Piltinių atliekų laikymo vietos ar atliekų krūvos apsaugomos uždangalais arba vėjo uztvaromis, pavyzdžiui, uztvaromis, sienomis ar vertikaliaisiais želdiniais, taip pat tinkamai orientuojant vyraujančios vėjo krypties atžvilgiu.	Taikoma visuotinai.
d.	Vandens purkštuvų naudojimas	Prie pagrindinių pasklidųjų dulkių išmetimo šaltinių įrengiamos vandens purškimo sistemos. Drėkinamos dulkių dalelės sukimba ir nusėda. Iš atliekų krūvų sklindančių dulkių kiekis sumažinamas užtikrinant tinkamą pakrovimo ir iškrovimo vietų arba pačių sukrautų atliekų drėkinimą.	Taikoma visuotinai.
e.	Optimalaus drėgno užtikrinimas	Užtikrinamas veiksmingam metalų ir mineralinių medžiagų atgavimui būtinas optimalus šlako ir (arba) nuosėdinių pelenų drėgnis ir kartu sumažinamas dulkių išsiskyrimas.	Taikoma visuotinai.
f.	Operacijų atlikimas esant subatmosferiniam slėgiui	Šlakas ir nuosėdiniai pelenai apdorojami uždaruose įrenginiuose arba pastatuose (žr. a metodą) esant subatmosferiniam slėgiui, kad ištrauktą orą būtų galima apdoroti kaip vamzdžiais išmetamus teršalus, taikant išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo būdą (žr. 26 GPGB).	Taikoma tik tiems nuosėdiniais pelenams, kurie išimami sausi arba yra mažo drėgno.

1.5.2. Vamzdžiais išmetami teršalai

1.5.2.1. Išmetamos dulkės, metalai ir pusmetaliai

25 GPGB. Siekiant sumažinti deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamų dulkių, metalų ir pusmetalių kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba jų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Rankovinis filtras	Žr. 2.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma naujiems įrenginiams. Taikoma esamiems įrenginiams, atsižvelgiant į apribojimus, susijusius su FGC sistemos veikimo temperatūros apribojimais.
b.	Elektrostatinis nusodintuvas	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
c.	Sausojo sorbento įpurškimas	Žr. 2.2 skirsnį. Netaikoma išmetamų dulkių kiekiui sumažinti. Metalų adsorbicija įpurškiant aktyvintųjų anglių arba kitų reagentų kartu taikant sausojo sorbento įpurškimo sistemą arba pusiau drėgno valymo absorberį išmetamų rūgščiųjų dujų kiekiui sumažinti.	Taikoma visuotinai.
d.	Drėgnasis dujų plautuvas	Žr. 2.2 skirsnį. Drėgnojo dujų valymo sistemos naudojamos ne kaip pagrindinė dulkių šalinimo priemonė, o po kitų taršos mažinimo priemonių – dulkių, metalų ar pusmetalių koncentracijai dūmtakių dujose dar labiau sumažinti.	Gali būti taikymo apribojimų dėl menkų galimybių gauti vandens, pvz., sausringose teritorijose.
e.	Nejudančio arba judančio sluoksnio adsorbicija	Žr. 2.2 skirsnį. Sistema naudojama daugiausia gyvsidabriui ir kitiems metalams bei pusmetaliams, taip pat organiniams junginiams, įskaitant PCDD/F, adsorbuoti; taip pat ji veikia kaip švariojo valymo filtras dulkėms šalinti.	Taikymo galimybės gali būti ribotos dėl bendro slėgio sumažėjimo, susijusio su FGC sistemos konfigūracija. Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.

3 lentelė

Su GPGB siejami deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamų dulkių, metalų ir pusmetalių kiekiai(mg/Nm³)

Parametras	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis	Vidurkinimo laikotarpis
Dulkės	< 2–5 ⁽¹⁾	Paros vidurkis
Cd+Tl	0,005–0,02	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,01–0,3	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis

⁽¹⁾ Esamiems įrenginiams, kurie yra skirti pavojingoms atliekoms deginti ir kuriuose netaikomas rankovinis filtras, taikoma viršutinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba yra 7 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną nurodyta 4 GPGB.

26 GPGB .Siekiant sumažinti uždaruoju būdu apdorojant šlaką ir nuosėdinius pelenus, kai yra ištraukiamas oras, vamzdžiais į orą išmetamų dulkių kiekį (žr. 24 GPGB f punktą), GPGB yra išvalyti ištrauktą orą rankoviniu filtru (žr. 2.2 skirsnį).

4 lentelė

Su GPGB siejami uždaruuju būdu apdorojant šlaką ir nuosėdinius pelenus, kai ištraukiamas oras, vamzdžiais į orą išmetamų dulkių kiekiai(mg/Nm³)

Parametras	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis	Vidurkinimo laikotarpis
Dulkės	2–5	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis

Susijusi stebėseną nurodyta 4 GPGB.

1.5.2.2. Išmetami HCl, HF ir SO₂ kiekiai

27 GPGB. Siekiant sumažinti deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamo HCl, HF ir SO₂ kiekius, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba jų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Drėgnasis dujų plautuvas	Žr. 2.2 skirsnį.	Gali būti taikymo apribojimų dėl menkų galimybių gauti vandens, pvz., sausringose teritorijose.
b.	Pusiau drėgno valymo absorberis	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
c.	Sausojo sorbento įpurškimas	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
d.	Tiesioginis desulfuravimas	Žr. 2.2 skirsnį. Taikomas išmetamų rūgščių dujų kiekiui sumažinti prieš taikant kitus metodus.	Taikoma tik pseudoverdančiojo sluoksnio krosnims.
e.	Sorbento įpurškimas katile	Žr. 2.2 skirsnį. Taikomas išmetamų rūgščių dujų kiekiui sumažinti prieš taikant kitus metodus.	Taikoma visuotinai.

28 GPGB. Siekiant sumažinti deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamo HCl, HF ir SO₂ kiekius ir kartu apriboti reagentų sąnaudas ir taikant sausojo sorbento įpurškimą bei pusiau drėgno valymo absorberį susidaranciu liekanų kiekį, GPGB yra taikyti a metodą arba abu toliau pateiktus metodus.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Optimizuotas ir automatinis reagentų dozavimas	Siekiant optimizuoti automatinį reagentų dozavimą, atliekamas nepertraukiamasis HCl ir (arba) SO ₂ kiekio (ir (arba) kitų parametrų, kurie gali būti naudingi šiam tikslui) matavimas iki ir (arba) po FGC sistemos taikymo.	Taikoma visuotinai.
b.	Reagentų recirkuliacija	Surinktų kietųjų FGC liekanų dalies recirkuliacija siekiant sumažinti nesureagavusio reagento (-ų) kiekį liekanose. Metodas yra ypač svarbus taikant FGC metodus, kai reagentų santykis gerokai viršija stochiometrinį santykį.	Visuotinai taikoma naujiems įrenginiams. Taikoma esamiems įrenginiams, atsizvelgiant į rankovinio filtro dydžio apribojimus.

5 lentelė

Su GPGB siejami deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamo HCl, HF ir SO₂ kiekiai(mg/Nm³)

Parametras	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis		Vidurkinimo laikotarpis
	Naujas įrenginys	Esamas įrenginys	
HCl	< 2–6 ⁽¹⁾	< 2–8 ⁽¹⁾	Paros vidurkis
HF	< 1	< 1	Paros vidurkis ar ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis
SO ₂	5–30	5–40	Paros vidurkis

⁽¹⁾ Apatinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba gali būti pasiekta naudojant drėgnąjį dujų plautuvą; viršutinė intervalo riba gali būti siejama su sausojo sorbento įpurškimo taikymu.

Susijusi stebėseną nurodyta 4 GPGB.

1.5.2.3. Išmetami NO_x, N₂O, CO ir NH₃ kiekiai

29 GPGB. Siekiant sumažinti vamzdžiais į orą išmetamų NO_x kiekį ir sumažinti deginant atliekas išmetamo CO ir N₂O kiekius ir taikant SNKR ir (arba) SKR išmetamo NH₃ kiekį, GPGB yra taikyti tinkamą toliau nurodytų metodų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Deginimo proceso optimizavimas	Žr. 2.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b.	Dūmtakių dujų recirkuliacija	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikymo galimybės esamuose įrenginiuose gali būti ribotos dėl techninių apribojimų (pvz., dūmtakių dujų teršalų apkrovos, deginimo sąlygų).
c.	Selektyvioji nekatalizinė redukcija (SNKR)	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
d.	Selektyvioji katalizinė redukcija (SKR)	Žr. 2.2 skirsnį.	Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.
e.	Katalizinis rankovinis filtras	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma tik įrenginiams, kuriuose įrengtas rankovinis filtras.
f.	SNKR/SKR proceso ir vykdymo optimizavimas	Reagento ir NO _x santykio krosnies ar dūmtakio skerspjūvyje, reagento lašų dydžio ir reagento įpurškimo temperatūros intervalo optimizavimas.	Taikoma tik tada, jeigu SNKR ir (arba) SKR taikoma išmetamų NO _x kiekiui sumažinti.
g.	Drėgnasis dujų plautuvai	Žr. 2.2 skirsnį. Jeigu išmetamų rūgščių dujų kiekiui mažinti naudojamas drėgnasis dujų plautuvai ir ypač jeigu kartu taikoma SNKR, nesureagavęs amoniakas absorbuojamas plovimo skysčio ir po stripingo grąžinamas į srautą kaip SNKR arba SKR reagentas.	Gali būti taikymo apribojimų dėl menkų galimybių gauti vandens, pvz., sausrinuose teritorijose.

6 lentelė

Su GPGB siejami deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamų NO_x ir CO ir taikant SNKR ir (arba) SKR vamzdžiais į orą išmetamo NH₃ kiekiai

(mg/Nm³)

Parametras	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis		Vidurkinimo laikotarpis
	Naujas įrenginys	Esamas įrenginys	
NO _x	50–120 ⁽¹⁾	50–150 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Paros vidurkis
CO	10–50	10–50	
NH ₃	2–10 ⁽¹⁾	2–10 ⁽¹⁾ ⁽³⁾	

⁽¹⁾ Apatinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba gali būti pasiekta taikant SKR. Deginant atliekas, kuriose yra daug azoto (pvz., organinių azoto junginių gamybos liekanas), gali būti neįmanoma pasiekti apatinės su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo ribos.

⁽²⁾ Viršutinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba yra 180 mg/Nm³, jei netaikoma SKR.

⁽³⁾ ⁽¹⁾ Esamiems įrenginiams, kuriuose įrengta SNKR sistema ir netaikomi šlapieji valymo metodai, taikoma viršutinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba yra 15 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną nurodyta 4 GPGB.

1.5.2.4. Išmetamas organinių junginių kiekis

30 GPGB. Siekiant sumažinti deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamų organinių junginių, įskaitant PCDD/F ir PCB, kiekį, GPGB yra taikyti a, b, c, d metodus ir vieną iš toliau pateiktų e–i metodų arba jų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Deginimo proceso optimizavimas	Žr. 2.1 skirsnį. Deginimo parametrų optimizavimas siekiant paskatinti organinių junginių, įskaitant atliekose esančius PCDD/F ir PCB, oksidaciją ir išvengti jų ir jų pirm-takų (pakartotinio) susidarymo.	Taikoma visuotinai.
b.	Į krosnį tiekiamų atliekų kontrolė	Žinios apie į krosnį tiekiamų atliekų degimo savybes ir jų kontrolė siekiant užtikrinti optimalias ir kuo vienodesnes ir stabilesnes deginimo sąlygas.	Netaikoma medicininėms atliekoms arba kietosioms komunalinėms atliekoms.
c.	Veikiančio ir išjungto katilo valymas	Veiksmingas katilo vamzdžių valymas siekiant sutrumpinti dulkių buvimo katile trukmę ir sumažinti jų kaupimąsi, taip sumažinant katile susidarančių PCDD/F kiekį. Naudojamas veikiančio ir išjungto katilo valymo metodų derinys.	Taikoma visuotinai.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
d.	Greitas dūmtakių dujų ataušinimas	Greitas dūmtakių dujų, kurių temperatūra yra per 400 °C, ataušinimas iki žemesnės kaip 250 °C temperatūros prieš taikant dulkių kiekio mažinimo būdą, siekiant išvengti PCDD/F <i>de novo</i> sintezės. Tai pasiekama tinkama katilo konstrukcija ir (arba) naudojant sparčiojo aušinimo sistemą. Taikant pastarąją alternatyvą iš dūmtakių dujų galima atgauti nedaug energijos ir ji visų pirma taikoma deginant didelį halogenų kiekį turinčias pavojingas atliekas.	Taikoma visuotinai.
e.	Sausojo sorbento įpurškimas	Žr. 2.2 skirsnį. Adsorbicija įpurškiant aktyvintųjų anglių arba kitų reagentų, paprastai derinant su rankoviniu filtru, kai reakcijos sluoksnis sukuriama filtravimo paplodyje, o susidariusios kietos medžiagos pašalinamos.	Taikoma visuotinai.
f.	Nejudančio arba judančio sluoksnio adsorbicija	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikymo galimybės gali būti ribotos dėl bendro slėgio sumažėjimo, susijusio su FGC sistema. Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.
g.	SKR	Žr. 2.2 skirsnį. Jeigu SKR taikoma išmetamų NO _x kiekiui mažinti, pakankamas SKR sistemos katalizatoriaus paviršius taip pat suteikia galimybę iš dalies sumažinti išmetamų PCDD/F ir PCB kiekius. Paprastai metodas derinamas su e, f arba i metodu.	Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.
h.	Katalizinis rankovinis filtras	Žr. 2.2 skirsnį.	Taikoma tik įrenginiams, kuriuose įrengtas rankovinis filtras.
i.	Anglies sorbentas drėgnajame dujų plautuve	PCDD/F ir PCB adsorbuoja anglies sorbentas, kurio dedama į drėgnąjį dujų plautuvą – į plovimo skystį arba kaip impregnuotų įkrautinių elementų. Šis metodas iš esmės naudojamas PCDD/F pašalinti, taip pat siekiant išvengti dujų plautuve susikaupusių PCDD/F išmetimo vėliau (vadinamasis atminties reiškinys), visų pirma išjungimo ir įjungimo metu, arba sumažinti jų kieki.	Taikoma tik įrenginiams, kuriuose įrengtas drėgnasis dujų plautuvas.

7 lentelė

Su GPGB siejami deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamų BLOA, PCDD/F ir dioksinų tipo PCB kiekiai

Parametras	Vienetas	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis		Vidurkinimo laikotarpis
		Naujas įrenginys	Esamas įrenginys	
BLOA	mg/Nm ³	< 3–10	< 3–10	Paros vidurkis
PCDD/F ⁽¹⁾	ng I-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,04	< 0,01–0,06	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis
		< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	Ilgalaikis ėminių ėmimo laikotarpis ⁽²⁾
PCDD/F ir dioksinų tipo PCB ⁽¹⁾	ng PSO-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	Ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis
		< 0,01–0,08	< 0,01–0,1	Ilgalaikis ėminių ėmimo laikotarpis ⁽²⁾

⁽¹⁾ Taikomas arba su GPGB siejamas išmetamų PCDD/F kiekis arba su GPGB siejamas išmetamų PCDD/F ir dioksinų tipo PCB kiekis.

⁽²⁾ Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis netaikomas, jeigu įrodyta, kad išmetamųjų teršalų kiekis yra pakankamai pastovus.

Susijusi stebėseną nurodyta 4 GPGB.

1.5.2.5. Išmetamo gyvsidabrio kiekis

31 GPGB. Siekiant sumažinti deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamo gyvsidabrio kiekį (įskaitant pikinius išmetamo gyvsidabrio kiekius), GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba jų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a)	Drėgnasis dujų plautuvas (nedidelis pH)	Žr. 2.2 skirsnį. Drėgnasis dujų plautuvas, veikiantis, kai pH vertė yra apie 1. Gyvsidabrio pašalinimo greitis taikant šį metodą gali būti padidintas į plovimo skystį pridedant reagentų ir (arba) adsorbentų, pvz.: — oksidantų, pvz., vandenilio peroksido, kad elementinis gyvsidabris virstų vandenyje tirpiaisiais oksidiniiais junginiais, — sieros junginių, kad jie su gyvsidabriu sudarytų patvarius kompleksinius junginius arba druskas, — anglies sorbento gyvsidabriui, įskaitant elementinį gyvsidabrį, adsorbuoti. Kai taikant metodą užtikrinama pakankamai didelė buferinė talpa gyvsidabriui surinkti, veiksmingai išvengiama pikinių išmetamo gyvsidabrio kiekių.	Gali būti taikymo apribojimų dėl menkų galimybių gauti vandens, pvz., sausringose teritorijose.
b.	Sausojo sorbento įpurškimas	Žr. 2.2 skirsnį. Adsorbicija įpurškiant aktyvintųjų anglių arba kitų reagentų, paprastai derinant su rankoviniu filtru, kai reakcijos sluoksnis sukuriamas filtravimo paplodyje, o susidariusios kietos medžiagos pašalinamos.	Taikoma visuotinai.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
c.	Specialių, labai reaktyvių aktyvintųjų anglių įpurškimas	Labai reaktyvių aktyvintųjų anglių, į kurias pridėta sieros ar kitų reagentų, įpurškimas siekiant padidinti reaktyvumą su gyvsidabriu. Paprastai šių specialių aktyvintųjų anglių įpurškimas nėra nuolatinis – jų įpurškama tik tada, kai nustatomas pikinis gyvsidabrio kiekis. Šiuo tikslu metodas gali būti taikomas derinant su nepertraukiamąja neapdorotose dūmtakių dujose esančio gyvsidabrio stebėseną.	Gali būti netaikytina nuotekų dumbliui deginti skirtiems įrenginiams.
d.	Bromo pridėjimas į katilą	Į atliekas pridėtas arba į krosnį įpurškamas bromas aukštoje temperatūroje virsta elementiniu bromu, kuriam oksidavus elementinį gyvsidabrį susidaro vandenyje tirpus ir labai lengvai adsorbuojamas HgBr ₂ . Šis metodas derinamas su vėlesniu etapu taikomu išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo metodu, pvz., drėgnuoju dujų plautuvu arba aktyvintųjų anglių įpurškimo sistema. Paprastai šių specialių aktyvintųjų anglių įpurškimas nėra nuolatinis – jų įpurškama tik tada, kai nustatomas pikinis gyvsidabrio kiekis. Šiuo tikslu metodas gali būti taikomas derinant su nepertraukiamąja neapdorotose dūmtakių dujose esančio gyvsidabrio stebėseną.	Taikoma visuotinai.
e.	Nejudančio arba judančio sluoksnio adsorbicija	Žr. 2.2 skirsnį. Kai taikant metodą užtikrinama pakankamai didelė adsorbicijos geba, veiksmingai išvengiama pikinių išmetamo gyvsidabrio kiekių.	Taikymo galimybės gali būti ribotos dėl bendro slėgio sumažėjimo, susijusio su FGC sistema. Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.

8 lentelė

Su GPGB siejamas deginant atliekas vamzdžiais į orą išmetamo gyvsidabrio kiekis

($\mu\text{g}/\text{Nm}^3$)

Parametras	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis ⁽¹⁾		Vidurkinimo laikotarpis
	Naujas įrenginys	Esamas įrenginys	
Hg	< 5–20 ⁽²⁾	< 5–20 ⁽²⁾	Paros vidurkis arba ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis
	1–10	1–10	Ilgalaikio ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis

⁽¹⁾ Taikomas arba su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis, nustatytas paros vidurkiui ar ėminių ėmimo laikotarpio vidurkiui, arba su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis, nustatytas ilgalaikiam ėminių ėmimo laikotarpiui. Ilgalaikiam ėminių ėmimo laikotarpiui nustatytas su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis gali būti taikomas įrenginiams, deginantiesiems atliekas, kuriose buvo įrodyta, gyvsidabrio kiekis yra mažas ir pastovus (pvz., kontroliuojamos sudėties vienaarūšių atliekų srautai).

⁽²⁾ Apatinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba gali būti pasiekta:

- deginant atliekas, kuriose, kaip buvo įrodyta, gyvsidabrio kiekis yra mažas ir pastovus (pvz., kontroliuojamos sudėties vienaarūšių atliekų srautai), arba
- taikant konkrečius metodus, kad būtų galima išvengti deginant nepavojingas atliekas išmetamo pikinio gyvsidabrio kiekio arba pasiekti, kad tai atsitiktų rečiau. Viršutinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba gali būti siejama su sausojo sorbento įpurškimo sistemos taikymu.

Orientacinis išmetamo gyvsidabrio kiekio pusvalandžio vidurkis paprastai yra:

— esamų įrenginių – < 15–40 µg/Nm³,

— naujų įrenginių – < 15–35 µg/Nm³.

Susijusi stebėsena nurodyta 4 GPGB.

1.6. Į vandenį išleidžiami teršalai

32 GPGB. Siekiant išvengti neužteršto vandens taršos, sumažinti į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį ir padidinti išteklių naudojimo efektyvumą, GPGB yra atskirti nuotekų srautus ir apdoroti juos atskirai, atsižvelgiant į jų savybes.

Aprašymas

Nuotekų srautai (pvz., paviršinės nuotekos, aušinamasis vanduo, dūmtakių dujų ir nuosėdinių pelenų apdorojimo nuotekos ir iš atliekų priėmimo, tvarkymo ir laikymo zonų surinktas drenažinis vanduo (žr. 12 GPGB a punktą) atskiriami siekiant juos atskirai apdoroti, remiantis jų savybėmis ir taikant reikiamų apdorojimo metodų derinį. Neužteršto vandens srautai atskiriami nuo tvarkytinų nuotekų srautų.

Regeneruojant druskos rūgštį ir (arba) gipsą iš dujų plautuvo nuotekų, skirtingų drėgnojo dujų valymo etapų (rūgštinio ir šarminio valymo) nuotekos apdorojamos atskirai.

Taikymas

Visuotinai taikoma naujiems įrenginiams.

Taikoma esamiems įrenginiams, atsižvelgiant į apribojimus, susijusius su vandens surinkimo sistemos konfigūracija.

33 GPGB. Siekiant sumažinti sunaudojamo vandens kiekį ir išvengti deginimo įrenginio nuotekų susidarymo arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba jų derinį.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	FGC metodai, kuriuos taikant nesusidaro nuotekų	FGC metodų (pvz., sausojo sorbento įpurškimo ar pusiau drėgno valymo absorberio, žr. 2.2 skirsnį), kuriuos taikant nesusidaro nuotekos, taikymas.	Gali būti netaikytina didelį halogenų kiekį turinčių pavojingų atliekų deginimui.
b.	FGC nuotekų įpurškimas	FGC nuotekos įpurškiamos į karštesnes FGC sistemos dalis.	Taikoma tik kietųjų komunalinių atliekų deginimui.
c.	Pakartotinis vandens naudojimas ir (arba) recirkuliacija	Liekamieji vandens srautai pakartotinai naudojami arba recirkuliuojami. Pakartotinio naudojimo ir (arba) recirkuliacijos mastas priklauso nuo proceso, kuriam skirtas vanduo, kokybės reikalavimų.	Taikoma visuotinai.
d.	Sausų nuosėdinių pelenų tvarkymas	Sausi, karšti nuosėdiniai pelenai krenta nuo ardyno ant transportavimo sistemos ir juos atvėsina aplinkos oras. Tam vandens nenaudojama.	Taikoma tik ardyninėms krosnims. Gali būti techninių apribojimų, dėl kurių negalima modernizuoti esamų deginimo įrenginių.

34 GPGB. Siekiant sumažinti taikant FGC ir (arba) sandėliuojant ir apdorojant šlaką ir nuosėdinius pelenus į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB yra taikyti tinkamą toliau nurodytų metodų derinį ir taikyti antrinius metodus kuo arčiau išleidimo šaltinio siekiant išvengti praskiedimo.

	Metodas	Tipiniai šalintini teršalai
Pagrindiniai metodai		
a.	Deginimo proceso (žr. 14 GPGB) ir (arba) FGC sistemos (pvz., SNKR/SKR, žr. GPGB 29 f punktą) optimizavimas	Organiniai junginiai, įskaitant PCDD/F, amoniaką ir (arba) amonį
Antriniai metodai ⁽¹⁾		
<i>Parengtinis ir pirminis valymas</i>		
b.	Išlyginimas	Visi teršalai
c.	Neutralizavimas	Rūgštys, šarmai
d.	Fizinis atskyrimas, pvz., filtrai, sietai, smėlio skirtuvai, pirminiai nusodintuvai	Stambios šiukšlės, skendinčios kietosios medžiagos
<i>Fizinis ir cheminis valymas</i>		
e.	Adsorbicija aktyvintosiomis anglimis	Organiniai junginiai, įskaitant PCDD/F, gyvsidabris
f.	Nusodinimas	Ištirpę metalai ir (arba) pusmetaliai, sulfatai
g.	Oksidacija	Sulfidai, sulfitai, organiniai junginiai
h.	Jonų mainai	Ištirpę metalai ir (arba) pusmetaliai
i.	Stripingas	Atskiriami lakūs teršalai (pvz., amoniakas ir (arba) amonis)
j.	Atvirkštinis osmosas	Amoniakas ir (arba) amonis, metalai ir (arba) pusmetaliai, sulfatai, chloridai, organiniai junginiai
<i>Galutinis kietųjų dalelių pašalinimas</i>		
k.	Koaguliacija ir flokuliacija	Skendinčios kietosios medžiagos, išmetamosiose kietosiose dalelėse esantys metalai ir (arba) pusmetaliai
l.	Sedimentacija	
m.	Filtravimas	
n.	Flotacija	

(¹) Metodų aprašymai pateikti 2.3 skirsnyje.

9 lentelė

Su GPGB siejami į nuotekų priimtuvą tiesiogiai išleidžiamų teršalų kiekiai

Parametras	Procesas	Vienetas	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis ⁽¹⁾	
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	FGC Nuosėdinių pelenų apdorojimas	mg/l	10–30	
Bendroji organinė anglis (BOA)	FGC Nuosėdinių pelenų apdorojimas		15–40	
Metalai ir pusmetaliai	As		FGC	0,01–0,05
	Cd		FGC	0,005–0,03
	Cr		FGC	0,01–0,1
	Cu		FGC	0,03–0,15
	Hg		FGC	0,001–0,01
Ni	FGC	0,03–0,15		

Parametras	Procesas	Vienetas	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis ⁽¹⁾		
Pb	FGC Nuosėdinių pelenų apdorojimas		0,02–0,06		
			Sb	FGC	0,02–0,9
			Tl	FGC	0,005–0,03
			Zn	FGC	0,01–0,5
Amonio azotas (NH ₄ -N)	Nuosėdinių pelenų apdorojimas		10–30		
Sulfatai (SO ₄ ²⁻)	Nuosėdinių pelenų apdorojimas		400–1 000		
PCDD/F	FGC	ng I-TEQ/l	0,01–0,05		

⁽¹⁾ Vidurkinimo laikotarpiai apibrėžti bendrųjų pastabų dalyje.

Susijusi stebėseną nurodyta 6 GPGB.

10 lentelė

Su GPGB siejami į nuotekų priimtuvą netiesiogiai išleidžiamų teršalų kiekiai

Parametras	Procesas	Vienetas	Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis ⁽¹⁾ ⁽²⁾
Metalai ir pusmetalai	As	FGC	0,01–0,05
	Cd	FGC	0,005–0,03
	Cr	FGC	0,01–0,1
	Cu	FGC	0,03–0,15
	Hg	FGC	0,001–0,01
	Ni	FGC	0,03–0,15
	Pb	FGC Nuosėdinių pelenų apdorojimas	0,02–0,06
	Sb	FGC	0,02–0,9
	Tl	FGC	0,005–0,03
	Zn	FGC	0,01–0,5
PCDD/F	FGC	ng I-TEQ/l	0,01–0,05

⁽¹⁾ Vidurkinimo laikotarpiai apibrėžti bendrųjų pastabų dalyje.

⁽²⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai gali būti netaikomi, jeigu atitinkamų išmetamųjų teršalų kiekiai gali būti sumažinti tolesniame procese tam tinkamai suprojektuotu ir įrengtu nuotekų valymo įrenginiu ir tai nesukelia didesnės aplinkos taršos.

Susijusi stebėseną nurodyta 6 GPGB.

1.7. Medžiagų naudojimo efektyvumas

35 GPGB. Siekiant padidinti išteklių naudojimo efektyvumą, GPGB yra tvarkyti ir apdoroti nuosėdinius pelenus atskirai nuo FGC liekanų.

36 GPGB. Siekiant padidinti išteklių naudojimo šlakui ir nuosėdiniais pelenais apdoroti efektyvumą, GPGB yra taikyti tinkamą toliau nurodytų metodų derinį, remiantis rizikos vertinimu atsižvelgiant į pavojingas šlako ir nuosėdinių pelenų savybes.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a.	Sijojimas	Pradinis nuosėdinių pelenų suskirstymas į frakcijas prieš tolesnį jų apdorojimą atliekamas sijojant virpamaisiais, vibraciniais ir sukamaisiais sijotuvais.	Taikoma visuotinai.
b.	Smulkinimas	Mechaninio atliekų apdorojimo operacijos, skirtos paruošti medžiagas metalų atgavimui arba tolesniam naudojimui, pvz., tiesiant kelius ir atliekant žemės darbus.	Taikoma visuotinai.
c.	Orinis atskyrimas	Orinis atskyrimas taikomas lengvoms nesudegusioms, su nuosėdiniais pelenais susimaišiusioms atliekų frakcijoms atskirti nupučiant lengvas daleles. Vibracinis stalas naudojamas nukreipti nuosėdiniais pelenams į vamzdį, kuriame oro srove iš jų išpučiamos nesudegusios lengvos medžiagos, pavyzdžiui, mediena, popierius ar plastikas, krenta ant šalinimo juostos arba į konteinerį ir gali būti gražinamos deginti.	Taikoma visuotinai.
d.	Juodųjų ir spalvotųjų metalų atgavimas	Taikomi įvairūs metodai, įskaitant: — magnetinį juodųjų metalų atskyrimą, — spalvotųjų metalų atskyrimą sukuri-nėmis srovėmis, — indukcinį visų metalų atskyrimą.	Taikoma visuotinai.
e.	Sendinimas	Sendinimo procesas padeda stabilizuoti mineralinę nuosėdinių pelenų frakciją veikiant atmosferos CO ₂ (karbonizavimas), pasišalinant vandens pertekliui ir vykstant oksidacijai. Atgavus metalus, nuosėdiniai pelenai keletą savaičių laikomi atvira ore arba uždengtuose pastatuose, paprastai ant nepralaidžios dangos, kad būtų galima surinkti drenažinį ir paviršinį vandenį ir jį išvalyti. Pelenų krūvos gali būti sudrėkinamos siekiant užtikrinti optimalų drėgnį ir paskatinti druskų išplovimą bei karbonizavimo procesą. Nuosėdinių pelenų drėkinimas taip pat padeda išvengti dulskėjimo.	Taikoma visuotinai.
f.	Plovimas	Plaunant nuosėdinius pelenus galima gauti perdirbti tinkamą medžiagą, iš kurios gali būti išplaunama labai mažai tirpių medžiagų (pvz., druskų).	Taikoma visuotinai.

1.8. **Triukšmas**

37 GPGB. Siekiant išvengti skleidžiamo triukšmo arba, jei tai neįmanoma, jį sumažinti, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba jų derinį.

Metodas		Aprašymas	Taikymas
a.	Tinkamas pastatų ir įrangos vietos parinkimas	Triukšmą galima sumažinti padidinus nuotolį tarp triukšmo šaltinio ir veikiamo objekto, taip pat triukšmui sulaukyti panaudojant pastatus.	Esamuose įrenginiuose įrangos perkėlimas į kitą vietą gali būti ribotas dėl to, kad trūksta erdvės, arba tam reikia pernelyg didelių išlaidų.
b.	Veiklos priemonės	Joms priskiriama: <ul style="list-style-type: none"> — geresnis įrangos tikrinimas ir techninė priežiūra, — jei įmanoma, uždaromos uždarytų patalpų durys ir langai, — su įranga dirba patyrę darbuotojai, — jei įmanoma, vengiama triukšmingos veiklos naktį, — numatomos triukšmo mažinimo priemonės atliekant techninę priežiūrą. 	Taikoma visuotinai.
c.	Mažiau triukšmo skleidžianti įranga	Tai mažiau triukšmo skleidžiantys kompresoriai, siurbiai ir ventiliatoriai.	Taikoma visuotinai, kai esama įranga pakeičiama arba įrengiama nauja įranga.
d.	Triukšmo silpninimas	Triukšmo sklidimą galima sumažinti tarp triukšmo šaltinio ir veikiamo objekto įrengiant triukšmo barjerus. Tinkami barjerai – apsauginės sienelės, pylimai ir pastatai.	Esamuose įrenginiuose galimybė įrengti barjerus gali būti ribota dėl vietos stokos.
e.	Triukšmo slopinimo įranga/infrastruktūra	Tai apima: <ul style="list-style-type: none"> — triukšmo slopintuvus, — įrangos izoliaciją, — triukšmingos įrangos laikymą atskiroje patalpoje, — pastatų garso izoliaciją. 	Esamuose įrenginiuose taikymo galimybės gali būti ribotos dėl vietos stokos.

2. METODŲ APIBŪDINIMAS

2.1. **Bendrieji metodai**

Metodas	Aprašymas
Pažangioji kontrolės sistema	Kompiuterinė automatinė sistema, naudojama degimo veiksmingumui kontroliuoti ir padedanti išvengti teršalų išmetimo ir (arba) sumažinti jų kiekį. Ji apima ir efektyviąją veikimo parametru bei išmetamųjų teršalų stebėseną.
Deginimo proceso optimizavimas	Atliekų tiekimo greičio ir sudėties, temperatūros, srauto ir pirminio bei antrinio degimo oro įpurškimo vietų optimizavimas, siekiant veiksmingai oksiduoti organinius junginius ir kartu sumažinti NO _x susidarymą.

Metodas	Aprašymas
	Krosnies konstrukcijos ir veikimo (pvz., dūmtakių dujų temperatūros ir turbulencijos, dūmtakių dujų ir atliekų buvimo krosnyje trukmės, deguonies kiekio, atliekų purtymo) optimizavimas.

2.2. Į orą išmetamų teršalų kiekio mažinimo metodai

Metodas	Aprašymas
Rankovinis filtras	Rankoviniai arba audekliniai filtrai pagaminti iš aktytojo austinio ar veltinio audinio, per kurį leidžiamos dujos, kad iš jų būtų pašalintos kietosios dalelės. Naudojant rankovinį filtrą privaloma pasirinkti reikiamą audeklą, kuris atitiktų išmetamųjų dujų savybes ir didžiausią darbinę temperatūrą.
Sorbento įpurškimas katile	Absorbentų, kuriuose yra magnio arba kalcio, įpurškimas aukštoje temperatūroje į katilo degimo dujų deginimo zoną siekiant iš dalies sumažinti išmetamų rūgščių dujų kiekį. Metodas yra labai veiksmingas šalinant SO _x ir HF ir taip pat padeda pamažinti pikinius išmetamųjų teršalų kiekius.
Katalizinis rankovinis filtras	Rankoviniai filtrai arba impregnuojami katalizatoriumi, arba katalizatorius tiesiogiai maišomas su organine medžiaga gaminant filtro pluoštą. Tokie filtrai gali būti naudojami išmetamų PCDD/F kiekiui sumažinti, taip pat – kartu naudojant NH ₃ šaltinį – išmetamų NO _x kiekiui sumažinti.
Tiesioginis desulfuravimas	Absorbentų, kuriuose yra magnio arba kalcio, pridėjimas į pseudoverdančiojo sluoksnio krosnies sluoksnį.
Sausojo sorbento įpurškimas	Sausų miltelių pavidalo sorbento įpurškimas į dūmtakių dujų srautą ir dispersija. Šarminių sorbentų (pvz., natrio bikarbonato, hidratuotų kalkių) įpurškiama, kad jie sureaguotų su rūgščiosiomis dujomis (HCl, HF ir SO _x). Aktyvintųjų anglių – vienų arba su kitais sorbentais – įpurškiama visų pirma PCDD/F ir gyvsidabriui adsorbuoti. Susidariusios kietosios medžiagos pašalinamos dažniausiai rankoviniu filtru. Nesureagavusius reagentus, siekiant sumažinti jų sąnaudas, galima naudoti pakartotinai, juos galima vėl suaktyvinti brandinant arba įpurškiant garo (žr. 28 GPGB b punktą).
Elektrostatinis nusodintuvas	Elektrostatinių nusodintuvų veikimo principas – kietosios dalelės įelektrinamos ir atskiriamos veikiant elektriniam laukui. Elektrostatinius nusodintuvus galima naudoti labai įvairiomis sąlygomis. Išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo veiksmingumas gali priklausyti nuo elektrostatinių laukų skaičiaus, buvimo trukmės (dydžio) ir prieš nusodintuvą įrengtų įtaisų dalelėms šalinti. Paprastai juose yra du–penki laukai. Elektrostatiniai nusodintuvai gali būti sausojo ir drėgnojo tipo priklausomai nuo to, koks metodas taikomas dulkėms nuo elektrodų surinkti. Šlapieji ESP paprastai naudojami švariojo valymo etape siekiant pašalinti dulkių liekanas ir po drėgnojo dujų plautuvo taikymo likusius lašelius.
Nejudančio arba judančio sluoksnio adsorbicija	Dūmtakių dujos leidžiamos per nejudančio arba judančio sluoksnio filtrą, teršalus adsorbuoja jame esantis adsorbentas (tai gali būti aktyvintasis koksas, aktyvintasis lignitas ar anglimi impregnuotas polimeras).

Metodas	Aprašymas
Dūmtakių dujų recirkuliacija	<p>Dalis dūmtakių dujų grąžinama į krosnį ir pakeičia dalį šviežio degimo oro; tai turi dvejopą poveikį – mažėja temperatūra ir ribojamas azoto oksidacijai reikalingo O₂ kiekis, todėl susidaro mažiau NO_x. Tuo tikslu dūmtakių dujos iš krosnies tiekiamos į degiklį, kad sumažėtų deguonies kiekis ir kartu liepsnos temperatūra.</p> <p>Taikant šį metodą, taip pat sumažinami dūmtakių dujų energijos nuostoliai. Energijos taip pat sutaupoma, nes recirkuliuojamas dūmtakių dujas ištraukiant prieš taikant FGC sumažinamas per FGC sistemą leidžiamų dujų srautas ir FGC sistema gali būti mažesnė.</p>
Selektyvioji katalizinė redukcija (SKR)	<p>Selektyvioji azoto oksidų redukcija amoniaku arba karbamiidu veikiant katalizatoriui. Metodas pagrįstas NO_x redukcija – jie redukuojami į azotą vykstant reakcijai su amoniaku katalizatoriaus sluoksnyje optimalioje darbinėje temperatūroje, kuri paprastai yra apie 200–450 °C, kai yra daug dulkių, ir 170–250 °C galutiniu etapu. Paprastai amoniakas įpurškiamas vandeninio tirpalo pavidalu; amoniako šaltinis taip pat gali būti bevandenis amoniakas arba karbamido tirpalas. Gali būti naudojami keli katalizatoriaus sluoksniai. Daugiau NO_x redukuojama naudojant didesnę vieno arba daugiau sluoksnių katalizatoriaus paviršių. Nuotėkio SKR yra po SNKR vykdoma SKR, kurios metu pašalinamas per SNKR nesureagavęs amoniakas.</p>
Selektyvioji nekatalizinė redukcija (SNKR)	<p>Selektyvioji azoto oksidų redukcija amoniaku arba karbamiidu aukštoje temperatūroje nenaudojant katalizatoriaus. Kad reakcija būtų optimali, turi būti užtikrinama 800–1 000 °C darbinė temperatūra.</p> <p>SNKR sistemos veiksmingumą galima padidinti reagento įpurškimą per vamzdelius valdant (greitaveike) akustine arba infraraudonųjų spindulių temperatūros matavimo sistema, kad reagento būtų visada įpurškiama optimalios temperatūros zonoje.</p>
Pusiau drėgno valymo absorberis	<p>Taip pat vadinamas pusiau sauso valymo absorberiu. Siekiant surinkti rūgščiąsias dujas, į dūmtakių dujų srautą įpurškiama šarminio vandeninio tirpalo arba suspensijos (pvz., kalkių pieno). Vanduo išgaruoja ir reakcijos produktai yra sausi. Susidariusias kietąsias medžiagas galima naudoti pakartotinai ir taip sumažinti reagentų sąnaudas (žr. 28GPGB b punktą).</p> <p>Metodas apima įvairias skirtingas sistemas, įskaitant <i>akimirkinio išgarinimo</i> procesus, kurių metu į filtro įleidžiamąją angą įpurškiama vandens (kuris greitai atvėsina dujas) ir reagento.</p>
Drėgnasis dujų plautuvas	<p>Skysčio, paprastai vandens arba vandeninio tirpalo ar suspensijos, naudojimas teršalams, visų pirma, rūgščiosioms dujoms, taip pat kitiems tirpiems junginiams ir kietosioms medžiagoms, iš dūmtakių dujų pašalinti taikant absorbciją.</p> <p>Gyvsidabriui ir (arba) PCDD/F adsorbuoti į drėgnąjį dujų plautuvą galima pridėti anglies sorbento (anglies suspensijos arba anglimi impregnuotų įkrautinių plastikų).</p> <p>Naudojami įvairios konstrukcijos dujų plautuvai, pvz., čiurkšliniai, rotaciniai, Venturio, puršktuviniai ir įkrautiniai.</p>

2.3. Į vandenį išmetamų teršalų kiekio mažinimo metodai

Metodas	Aprašymas
Adsorbicija aktyvintosiomis anglimis	Tirpių medžiagų (tirpinių) pašalinimas iš nuotekų, perkeliant jas ant kietų, labai aktyvų dalelių (adsorbento) paviršiaus. Paprastai organinių junginių ir gyvsidabrio adsorbicijai naudojamos aktyvintosios anglis.
Nusodinimas	Ištirpusių teršalų pavertimas netirpiais junginiais pridedant nusodiklių. Tada susidariusios kietosios nuosėdos atskiriamos sedimentacijos, flotacijos ar filtravimo metodu. Metalams nusodinti paprastai naudojamos kalkės, dolomitas, natrio hidroksidas, natrio karbonatas, natrio sulfidas ir organiniai sulfidai. Sulfatams arba fluoridams nusodinti naudojamos kalcio druskos (išskyrus kalkes).
Koaguliacija ir flokuliacija	Koaguliacija ir flokuliacija naudojamos nuotekose skendinčioms kietosioms dalelėms atskirti ir dažnai atliekamos vienas po kito einančiais etapais. Koaguliacija atliekama pridedant koagulantų (pvz., geležies chlorido), kurių krūvis priešingas skendinčių kietųjų dalelių krūviui. Flokuliacija atliekama pridedant polimerų, kad vieni su kitais susidūrę labai maži dribsneliai sukibtų į didesnius dribsnius. Tada susidarę dribsniai atskiriami sedimentacijos, flotacijos oru arba filtravimo metodu.
Išlyginimas	Srautų ir teršalų apkrovų balansavimas naudojant išlyginamuosius rezervuarus ir kitus valdymo metodus.
Filtravimas	Nuotekose esančių kietųjų medžiagų atskyrimas praleidžiant jas per akytąją terpę. Filtravimas apima įvairius metodus, pvz., filtravimą smėliu, mikrofiltravimą ir ultrafiltravimą.
Flotacija	Nuotekose esančių kietųjų ar skystųjų dalelių atskyrimas joms prikibant prie dujų, paprastai oro, burbuliukų. Plūdriosios dalelės kaupiasi vandens paviršiuje ir surenkamos graibštais.
Jonų mainai	Joninių teršalų atskyrimas nuo nuotekų ir pakeitimas priimtinesniais jonais naudojant jonitinę dervą. Šie teršalai laikinai sulaikomi, o vėliau išleidžiami į regeneravimo arba atbulinio plovimo skystį.
Neutralizavimas	Nuotekų pH koregavimas pridedant cheminių medžiagų, kol pasiekiamas neutralus pH lygis (maždaug 7). Nuotekų pH didinti paprastai naudojamas natrio hidroksidas (NaOH) arba kalcio hidroksidas ($\text{Ca}(\text{OH})_2$), o jam mažinti – sieros rūgštis (H_2SO_4), druskos rūgštis (HCl) arba anglies dioksidas (CO_2). Vykstant neutralizacijai gali susidaryti kai kurių medžiagų nuosėdos.
Oksidacija	Teršalų skaidymas cheminiais oksidatoriais į panašius junginius, kurie yra ne tokie kenksmingi ir (arba) kuriuos lengviau pašalinti. Valant iš drėgnųjų dujų plautuvų išleidžiamas nuotekas, sulfitams (SO_3^{2-}) oksiduoti į sulfatus (SO_4^{2-}) gali būti naudojamas oras.
Atvirkštinis osmosas	Membraninis procesas, kuriam vykstant dėl membrana atskirtų skyrių slėgių skirtumo vanduo pereina iš didesnės koncentracijos tirpalo į mažesnės koncentracijos tirpalą.

Metodas	Aprašymas
Sedimentacija	Skendinčių kietųjų medžiagų atskyrimas veikiant sunkio jėga.
Stripingas	Lakių teršalų (pvz., amoniako) pašalinimas iš nuotekų veikiant stipriu dujų srautu ir taip juos perkeliant į dujinę fazę. Teršalai vėliau regeneruojami (pvz., kondensuojant) ir toliau panaudojami arba išmetami. Šalinimo efektyvumą galima padidinti pakėlus temperatūrą arba sumažinus slėgį.

2.4. Valdymo metodai

Metodas	Aprašymas
Kvapų valdymo planas	Kvapų valdymo planas yra AVS (žr. 1 GPGB) dalis ir apima: <ul style="list-style-type: none"> a. kvapų stebėsenos vykdymo protokolą, vadovaujantis EN standartais (pvz., dinamine olfaktometrija pagal EN 13725 kvapo koncentracijai nustatyti); prie jo gali būti pridėtas kvapų stiprumo matavimas ir (arba) vertinimas (pvz., pagal EN 16841–1 arba EN 16841–2) arba kvapų poveikio vertinimas; b. reagavimo į nustatytus su kvapais susijusius incidentus, pvz., skundus, protokolą; c. kvapų prevencijos ir mažinimo programą, kurios paskirtis – nustatyti kvapų šaltinį (-ius), apibūdinti pavienių kvapo šaltinių poveikį ir įgyvendinti kvapų prevencijos ir (arba) mažinimo priemones.
Triukšmo valdymo planas	Triukšmo valdymo planas yra AVS (žr. 1 GPGB) dalis ir apima: <ul style="list-style-type: none"> a. triukšmo stebėsenos vykdymo protokolą; b. reagavimo į nustatytus su triukšmu susijusius incidentus, pvz., skundus, protokolą; c. triukšmo mažinimo programą, kurios paskirtis – nustatyti triukšmo šaltinį (-ius), išmatuoti ir (arba) įvertinti triukšmo poveikį, apibūdinti pavienių triukšmo šaltinių poveikį ir įgyvendinti triukšmo prevencijos ir (arba) mažinimo priemones.
Avarių likvidavimo planas	Avarių likvidavimo planas yra AVS dalis (žr. 1 GPGB), jame nustatomi įrenginio keliami pavojai ir susijusi rizika bei jiems šalinti skirtos priemonės. Jame atsižvelgiama į esančių arba galinčių būti teršalų, kuriems pasklidus galėtų būti pakenkta aplinkai, apyrašą. Jis gali būti rengiamas atliekant, pavyzdžiui, gedimų rūšių ir padarinių analizę (FMEA) ir (arba) gedimų rūšių, padarinių ir kritiškumo analizę (FMECA). Avarių likvidavimo planas apima parengimą ir įgyvendinimą rizika grindžiamo gaisrinės saugos, gaisro aptikimo ir kontrolės plano, kuris apima automatinių gaisro aptikimo ir išpėjimo sistemų, taip pat rankinės ir (arba) automatinės intervencijos gaisro metu ir gaisro kontrolės sistemų naudojimą. Gaisro aptikimo ir kontrolės plane ypač svarbu atsižvelgti į: <ul style="list-style-type: none"> — atliekų laikymo ir pradinio apdoravimo zonas, — pakrovimo į krosnį vietas,

Metodas	Aprašymas
	<ul style="list-style-type: none"> — elektrines valdymo sistemas, — rankovinius filtrus, — nejudančio sluoksnio adsorbcijos sistemas. <p>I avarijų likvidavimo planą taip pat įtraukiamos darbuotojų, visų pirma dirbančių tuose objektuose, kuriuose priimamos pavojingos atliekos, mokymo programos, kuriose aptariama:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sproginimo prevencija ir gaisrinė sauga, — gaisro gesinimas, — cheminių medžiagų keliama rizika (ženklėjimas, kancerogeninės medžiagos, toksiškumas, koroziškumas, gaisro rizika).

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2019/2011**2019 m. lapkričio 28 d.****kuriuo dėl taikymo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009, kuriuo patvirtinamos valstybių narių pateiktos vakcinacijos nuo žvynelinės programos***(pranešta dokumentu Nr. C(2019) 8580)***(Tekstas autentiškas tik bulgarų, kroatų ir graikų kalbomis)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1989 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyvą 89/662/EEB dėl veterinarinių patikrinimų, taikomų Bendrijos vidaus prekyboje ⁽¹⁾, siekiant sukurti vidaus rinką, ypač į jos 9 straipsnio 4 dalį,atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvą 90/425/EEB dėl Sąjungos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą ⁽²⁾, ypač į jos 10 straipsnio 4 dalį,atsižvelgdama į 1992 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyvą 92/119/EEB, nustatančią Bendrijos bendrąsias tam tikrų gyvūnų ligų kontrolės priemones ir konkrečias priemones nuo kiaulių vezikulinės ligos ⁽³⁾, ypač į jos 19 straipsnio 1 dalies a punktą, 3 dalies a punktą ir 6 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvoje 92/119/EEB nustatytos bendrosios kontrolės priemonės, kurios turi būti taikomos kilus tam tikrų gyvūnų ligų, įskaitant gumbelinę (žvynelinę), protrūkiui. Taikant tas kontrolės priemones, be kita ko, nustatomos apsaugos ir stebėjimo zonos apie užkrėtą ūkį, be to, gumbelinės protrūkio atveju kaip papildoma kontrolės priemonė numatyta neatidėliotina vakcinacija;
- (2) 2015 m. rugpjūčio mėn. Graikijoje pirmą kartą patvirtintas gumbelinės atvejis. 2016 m. nustatyta gumbelinės atveju Bulgarijoje ir papildomų atvejų Graikijoje, taip pat keliuose kaimyninėse trečiojoje šalyse;
- (3) reaguodamos į šiuos gumbelinės protrūkius, ligos paveiktos valstybės narės, visų pirma Graikija ir Bulgarija, taip pat paveiktos kaimyninės trečiojoje šalyse gyvūnų ir nelaisvėje laikomų laukinių atrajotojų masinės vakcinacijos programos. 2016 m. ir 2017 m. Kroatija, kurioje iki to laiko gumbelinės nenustatyta, atsižvelgdama į epizootinę padėtį kaimyninėse valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse, kaip prevencinę priemonę taip pat įgyvendino masinės vakcinacijos nuo gumbelinės programą. Vakcinacijos nuo gumbelinės programos Graikijoje, Bulgarijoje ir Kroatijoje patvirtintos Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/2009 ⁽⁴⁾ ir šios trys valstybės narės yra tinkamai įtrauktos į to akto priedą kaip turinčios patvirtintas vakcinacijos nuo gumbelinės programos;
- (4) 2017 m. gumbelinė Pietryčių Europoje buvo mažiau išplitusi, tačiau Albanijoje ši liga vėl pasireiškė dideliu mastu, o Graikijoje ir Šiaurės Makedonijoje nustatyta keletas papildomų pavienių protrūkių. 2018 m. ir iki šiol 2019 m. gumbelinės epizootinė padėtis nuolat gerėjo ir apie gumbelinės atvejus nepranešta nė vienoje valstybėje narėje ir kaimyninėje trečiojoje šalyje Pietryčių Europoje, išskyrus Turkiją. Tuo pačiu laikotarpiu visose valstybėse narėse ir kaimyninėse trečiojoje šalyje Pietryčių Europoje, kurios buvo paveiktos gumbelinės, buvo toliau atliekama masinė vakcinacija nuo gumbelinės;

⁽¹⁾ OL L 395, 1989 12 30, p. 13.⁽²⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 29.⁽³⁾ OL L 62, 1993 3 15, p. 69.⁽⁴⁾ 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009, kuriuo patvirtinamos valstybių narių pateiktos vakcinacijos nuo žvynelinės programos (OL L 310, 2016 11 17, p. 66).

- (5) atsižvelgdama į palankią epizootinę padėtį, Kroatija nuo 2018 m. pradžios sustabdė prevencinę vakcinaciją nuo gumbelinės ir ją pakeitė sisteminiu ligos stebėjimu. Stebėjimo rezultatai parodė, kad 2018 m. gumbelinės nenustatyta. Todėl Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2008 ⁽⁵⁾ buvo iš dalies pakeistas Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/81 ⁽⁶⁾ tą valstybę narę išbraukiant iš Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/2008 I priedo valstybių narių sąrašo, kuriame išvardytos neužkrėstos zonos, kuriose atliekama vakcinacija. Be to, Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009 buvo iš dalies pakeistas Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/82 ⁽⁷⁾ išbraukiant Kroatiją iš valstybių narių, kuriose vykdoma patvirtinta vakcinacijos nuo gumbelinės programa, sąrašo;
- (6) vadovaujantis Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) taisyklėmis, jei vakcinacija nuo gumbelinės nebevykdoma valstybėje arba jos zonoje, gumbeline neužkrėstos teritorijos statusas gali būti grąžintas praėjus bent 8 mėnesiams po prevencinės vakcinacijos, arba praėjus bent 14 mėnesių po vakcinacijos, kuri buvo vykdoma reaguojant į gumbelinės atvejus. Taigi Įgyvendinimo sprendime (ES) 2016/2009 nustatytos taisyklės turėtų būti taikomos ne trumpiau kaip 8 mėnesius arba 14 mėnesių, priklausomai nuo zonos, prieš grąžinant gumbeline neužkrėstos teritorijos statusą;
- (7) Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009 taikomas iki 2019 m. gruodžio 31 d., todėl dabartinės priemonės, susijusios su gumbeline Graikijoje ir Bulgarijoje, nustatytos tame akte, nebebus taikomos po tos datos. Atsižvelgiant į dabartinę epizootinę padėtį ir trumpiausią laikotarpį, kurio reikia siekiant sugrąžinti gumbeline neužkrėstos teritorijos statusą, būtina pratęsti šių priemonių taikymą tinkamam laikotarpiui;
- (8) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/429 ⁽⁸⁾ nustatytos tam tikrų į sąrašą įtrauktų ligų, įskaitant gumbelinę, prevencijos ir kontrolės taisyklės. Kadangi tas reglamentas taikomas nuo 2021 m. balandžio 21 d., Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/2009 taikymo laikotarpis turėtų būti pratęstas iki 2021 m. balandžio 20 d.;
- (9) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2009 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/2009 2 straipsnyje data „2019 m. gruodžio 31 d.“ pakeičiama data „2021 m. balandžio 20 d.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Bulgarijos Respublikai, Graikijos Respublikai ir Kroatijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 28 d.

Komisijos vardu
Vytenis ANDRIUKAITIS
Komisijos narys

⁽⁵⁾ 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2008 dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su žvyneline tam tikrose valstybėse narėse (OL L 310, 2016 11 17, p. 51).

⁽⁶⁾ 2019 m. sausio 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/81, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/2008 dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su žvyneline tam tikrose valstybėse narėse, I priedas (OL L 18, 2019 1 21, p. 43).

⁽⁷⁾ 2019 m. sausio 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/82, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/2009, kuriuo patvirtinamos valstybių narių pateiktos vakcinacijos nuo žvynelinės programos, priedas (OL L 18, 2019 1 21, p. 48).

⁽⁸⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2019/2012**2019 m. lapkričio 29 d.****dėl išimčių pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 29/2009, nustatančio bendro Europos dangaus duomenų ryšio paslaugų reikalavimus, 14 straipsnį****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ⁽¹⁾, ypač į jo 44 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į 2009 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 29/2009, nustatantį bendro Europos dangaus duomenų ryšio paslaugų reikalavimus ⁽²⁾, ypač į jo 14 straipsnį,

kadangi:

- (1) pagal Reglamento (EB) Nr. 29/2009 14 straipsnį Komisija turi nagrinėti valstybių narių prašymus dėl 3 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų taikymo išimčių, susijusių su tam tikrų tipų / modelių derinių orlaiviais, kurių gamybą ruošiamasi artimiausiu metu nutraukti ir kurių dėl to gaminama nedaug, taip pat tam tikrų tipų / modelių derinių orlaiviais, kuriems dėl pasenusios orlaivio tipo konstrukcijos pertvarkyti reikėtų neproporcingai daug lėšų;
- (2) šiomis išimtimis neturėtų būti kliudoma siekti Reglamento (EB) Nr. 29/2009 8 konstatuojamojoje dalyje nustatyto tikslo, kad ne mažiau kaip 75 % skrydžių turėtų būti vykdoma orlaiviais su duomenų ryšio funkcija;
- (3) Komisija gavo valstybių narių prašymus dėl išimčių ir pasikonsultavo su suinteresuotosiomis šalimis. Komisija išnagrinėjo tuos prašymus vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 29/2009 14 straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais, ir tas išimtis turėtų būti leista taikyti;
- (4) Komisija, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 29/2009 14 straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais, pakartotinai išnagrinėjo išimtis, kurias leista taikyti pagal 2011 m. gegužės 20 d. Komisijos sprendimą C(2011) 2611 galutinis dėl išimčių pagal Reglamento (EB) Nr. 29/2009 14 straipsnį taikymo ir 2011 m. gruodžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą C(2011) 9074 galutinis dėl Reglamento (EB) Nr. 29/2009 14 straipsnio išimčių. Pasikonsultavusi su suinteresuotosiomis šalimis, Komisija nusprendė, kad tuos aktus reikia sujungti į vieną įgyvendinimo sprendimą. Todėl Sprendimas C(2011) 2611 galutinis ir Įgyvendinimo sprendimas C(2011) 9074 galutinis turėtų būti panaikinti;
- (5) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 29/2009 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai niekada netaikomi šių tipų / modelių derinių orlaiviams:

- a) I priede nurodytų tipų / modelių derinių orlaiviams;
- b) II priede nurodytų tipų / modelių derinių orlaiviams, kurių pirmasis individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas iki 2020 m. vasario 5 d.

⁽¹⁾ OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

⁽²⁾ OL L 13, 2009 1 17, p. 3.

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 29/2009 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai iki 2022 m. vasario 5 d. netaikomi šių tipų / modelių derinių orlaiviams:

- a) II priede nurodytų tipų / modelių derinių orlaiviams, kurių pirmasis individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas 2020 m. vasario 5 d. arba vėliau;
- b) III priede nurodytų tipų / modelių derinių orlaiviams.

3 straipsnis

Sprendimas C(2011) 2611 galutinis ir įgyvendinimo sprendimas C(2011) 9074 galutinis panaikinami.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

1 STRAIPSNIO a PUNKTE NURODYTOS IŠIMTYS

Orlaivio tipas / serija / modelis	Gamintojas	ICAO tipo žymuo
visi AN-12	Antonov	AN12
AN-124 100	Antonov	A124
visi IL-76	Ilyushin	IL76
visi A300	Airbus	A30B A306 A3ST
visi A310	Airbus	A310
A-319/-320/-321, kurių pirmais tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. liepos 5 d. imtinai	Airbus	A319 A320 A321
visi A340	Airbus	A342 A343 A345 A346
A318-112	Airbus	A318
AVROLINER (RJ-100)	AVRO	RJ1H
AVROLINER (RJ-85)	AVRO	RJ85
BA146-301	British Aerospace	B463
B717-200	Boeing	B712
B737-300	Boeing	B733
B737-400	Boeing	B734
B737-500	Boeing	B735
B747-400	Boeing	B744
B757-200	Boeing	B752
B757-300	Boeing	B753
B767-200	Boeing	B762
B767-300	Boeing	B763
B767-400	Boeing	B764
MD-82	Boeing	MD82
MD-83	Boeing	MD83
visi MD-11	Boeing	MD11
CL-600-2B19 (CRJ100/200/440)	Bombardier	CRJ1/CRJ2
Dornier 328-100	Dornier	D328
Dornier 328-300	Dornier	J328

Orlaivio tipas / serija / modelis	Gamintojas	ICAO tipo žymuo
Fokker 70	Fokker	F70
Fokker 100	Fokker	F100
King Air series (90/100/200/300)	Beechcraft	BE9L BE20 B350
Hercules L-382-G-44K-30	Lockheed	C130
SAAB 2000/SAAB SF2000	SAAB	SB20

II PRIEDAS

1 STRAIPSNIO b PUNKTE IR 2 STRAIPSNIO a PUNKTE NURODYTOS IŠIMTYS

Orlaivio tipas / serija / modelis	Gamintojas	ICAO tipo žymuo
A330 Series 200/300	Airbus	A332/A333
Global Express/5000 BD-700-1A10/1A11	Bombardier	GLEX/GL5T
CL-600-2C10 (CRJ-700)	Bombardier	CRJ7
C525C, CJ4	Cessna	C25C
C560XL (Citation XLS+)	Cessna	C56X
visi Falcon 2000	Dassault	F2TH
visi Falcon 900	Dassault	F900
EMB-500 (Phenom 100)	Embraer	E50P
EMB-505 (Phenom 300)	Embraer	E55P
EMB-135BJ (Legacy 600)	Embraer	E35L
EMB-135EJ (Legacy 650)	Embraer	E35L
EMB-145 (135/140/145)	Embraer	E135 E145, E45X
PC-12	Pilatus	PC12

III PRIEDAS

2 STRAIPSNIO 6 PUNKTE NURODYTOS IŠIMTYS

Orlaivio tipas / serija / modelis	Gamintojas	ICAO tipo žymuo
A318 (ACJ)	Airbus	A318
A319 (ACJ)	Airbus	A319
A320 (ACJ)	Airbus	A320
A321 (ACJ)	Airbus	A321
B737-700IGW (BBJ)	Boeing	B737
B737-800 (BBJ2)	Boeing	B738
B737-900ER (BBJ3)	Boeing	B739
B767-300F	Boeing	B763
ERJ 190-100ECJ	Embraer	E190

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT